

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, **XXX**
[...] (2022) **XXX** draft

SENSITIVE*
UNTIL ADOPTION

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

Avviż tal-Kummissjoni dwar id-definizzjoni tas-suq relevanti għall-iskopijiet tal-liġi tal-kompetizzjoni tal-Unjoni

*

Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions <https://europa.eu/db43PX>

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

Avviż tal-Kummissjoni dwar id-definizzjoni tas-suq relevanti għall-iskopijiet tal-liġi tal-kompetizzjoni tal-Unjoni

WERREJ

1.	Introduzzjoni	2
1.1.	L-iskop tal-avviż.....	2
1.2.	Ir-rwol tad-definizzjoni tas-suq	3
1.3.	Prinċipji ġenerali tad-definizzjoni tas-suq.....	6
2.	IL-KUNĊETT TAS-SUQ RILEVANTI U L-METODOLOĠIJA ĠENERALI.....	11
2.1.	Il-kunċett tas-suq tal-prodotti rilevanti u tas-suq ġeografiku.....	11
2.2.	Il-metodoloġija ġenerali għad-definizzjoni tas-suq.....	12
2.2.1.	Il-metodoloġija ġenerali għad-definizzjoni tas-swieq tal-prodotti	13
2.2.2.	Il-metodoloġija ġenerali għad-definizzjoni tas-swieq ġeografiċi.....	17
3.	IL-PROĊESS TAD-DEFINIZZJONI TAS-SWIEQ.....	19
3.1.	Approċċ ġenerali għad-definizzjoni tas-suq fil-prattika.....	19
3.2.	Evidenza għad-definizzjoni tas-swieq tal-prodotti.....	20
3.2.1.	Evidenza rilevanti għas-sostituzzjoni tad-domanda	20
3.2.2.	Evidenza rilevanti għas-sostituzzjoni tal-provvista.....	24
3.3.	Evidenza għad-definizzjoni tas-swieq ġeografiċi.....	25
3.4.	Ġbir u evalwazzjoni tal-evidenza	29
4.	DEFINIZZJONI TAS-SUQ F'ĊIRKOSTANZI SPECIFIĊI.....	32
4.1.	Definizzjoni tas-suq fil-preżenza ta' divrenzjar sinifikanti	32
4.2.	Definizzjoni tas-suq fil-preżenza ta' diskriminazzjoni fil-prezzijiet.....	33
4.3.	Definizzjoni tas-suq fil-preżenza ta' investimenti sinifikanti fir-R&Ż	34
4.4.	Definizzjoni tas-suq fil-preżenza ta' pjattaformi b'diversi naħat.....	35
4.5.	Definizzjoni tas-suq fil-preżenza ta' swieq ta' wara, gruppi u ekosistemi diġitali.....	37
5.	ISHMA MIS-SUQ.....	38
6.	KONKLUŻJONIJIET	41

1. INTRODUZZJONI

1.1. L-iskop tal-avviż

- (1) Il-Kummissjoni tuża l-kunċett ta' definizzjoni tas-suq kif deskritt f'dan l-avviż fl-infurzar tagħha tad-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni, jiġifieri: (i) fl-infurzar tagħha tar-regoli dwar l-antitrust skont l-Artikoli 101 u 102 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1/2003¹ ("ir-Regolament 1/2003"); (ii) fil-kontroll tal-amalgamazzjonijiet tagħha skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 139/2004² (ir-"Regolament dwar l-Għaqdiet"), u (iii) fl-infurzar tagħha ta' dispożizzjonijiet ekwivalenti stabbiliti fil-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea³ (il-"Ftehim ŻEE"). Il-Kummissjoni normalment tiddefinixxi s-suq rilevanti f'dawk il-valutazzjonijiet tagħha fejn huwa importanti li tiġi vvalutata s-saħħa kompetittiva relattiva tal-imprizi⁴ f'ċerta zona⁵.
- (2) L-iskop ta' dan l-avviż huwa li jipprovdi gwida dwar kif il-Kummissjoni tapplika l-kunċett ta' suq rilevanti fl-infurzar tagħha tad-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni. Il-politika tal-kompetizzjoni tippreserva swieq li jiffunzjonaw sew, filwaqt li tindirizza l-fallimenti rilevanti tas-suq, u b'hekk tikkontribwixxi għat-

¹ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1/2003 tas-16 Diċembru 2002 fuq l-implimentazzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni mnizzlin fl-Artikoli 81 u 82 tat-Trattat, ĠU L 1, 4.1.2003, p 1-25.

² Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 139/2004 tal-20 ta' Jannar 2004 dwar il-kontroll ta' konċentrazzjonijiet bejn imprizi, ĠU L 24, 29.1.2004, p 1-22.

³ F'dan l-avviż, ir-referenzi għall-Artikoli 101 u 102 tat-TFUE u għar-Regolament dwar l-Għaqdiet, b'mod partikolari l-Artikolu 2 tiegħu, għandhom jinftehm bħala li jirreferu għad-dispożizzjonijiet ekwivalenti rispettivi fil-Ftehim ŻEE, ara l-Artikoli 53 u 54 u l-Anness XIV tal-Ftehim ŻEE.

⁴ Fid-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni, impriza hija kwalunkwe entità involuta f'attività ekonomika, jiġifieri attività li tikkonsisti fl-offerta ta' oġġetti jew servizzi f'suq partikolari, irrispettivament mill-istatus legali tagħha u mill-mod li bih tiġi ffinanzjata. Ara s-sentenza tat-23 ta' April 1991, Höfner and Elser vs Macrotron, C-41/90, EU:C:1991:161, il-paragrafu 21, u s-sentenza tat-12 ta' Diċembru 2006, SELEX Sistemi Integrati vs Il-Kummissjoni, IT-155/04, EU:T:2006:387, il-paragrafu 50.

⁵ B'mod ġenerali, id-definizzjoni tas-suq għandha rwol inqas fl-infurzar tal-ghajnuna mill-Istat tal-Kummissjoni skont l-Artikolu 107 TFUE, peress li l-valutazzjoni tiffoka fuq il-benefiċjarju tal-ghajnuna u l-industrija/is-settur ikkonċernat aktar milli l-identifikazzjoni tar-restrizzjonijiet kompetittivi ffaċċjati mill-benefiċjarju tal-ghajnuna. Madankollu, jista' jkun mehtieg li jiġu ddefiniti s-swieq f'xi każijiet ta' ghajnuna mill-Istat sabiex jiġi vvalutat jekk (i) l-ghajnuna mill-Istat inkwistjoni hijiex kapaċi taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri jew tfixkel il-kompetizzjoni u (ii) japplikax l-Artikolu 107(3) tat-TFUE. Ara, pereżempju, is-sentenza tat-13 ta' Marzu 1985, Netherlands and Leeuwarder Papierwarenfabriek v Il-Kummissjoni C-296/82, EU:C:1985:113; is-Sentenza tal-14 ta' Jannar 1997, Spanja vs Il-Kummissjoni, C-169/95, EU:C:1997:10; is-Sentenza tas-7 ta' Lulju 1999, Wirtschaftsvereinigung Stahl vs Il-Kummissjoni, T-106/96, EU:T:1999:137; id-Deciżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2016/2007 tal-1 ta' Frar 2016 SA.36754-2014/C. Bl-istess mod, id-definizzjoni tas-suq – u l-avviż inkwistjoni – jista' jkollhom ukoll rwol għall-każijiet imwettqa skont l-Artikolu 106 tat-TFUE. Ara pereżempju, is-sentenzi tal-15 ta' Diċembru 2016, DEI vs Il-Kummissjoni, IT-169/08 RENV, EU:T:2016:733 u DEI vs Il-Kummissjoni, IT-421/09 RENV, EU:T:2016:748. Meta jitqajmu kunsiderazzjonijiet tas-saħħa fis-suq u għalhekk tas-suq rilevanti fi kwalunkwe każ partikolari, l-elementi tal-approċċ deskritti f'dan l-avviż jistgħu jservu bħala bażi għall-valutazzjoni ta' każijiet ta' ghajnuna mill-Istat jew tal-Artikolu 106 tat-TFUE. Fid-dawl tal-applikazzjoni aktar limitata tad-definizzjoni tas-suq f'dawn iż-żewġ tipi ta' valutazzjonijiet, dan l-avviż ma huwiex se jiddiskuti ulterjorment l-aspetti speċifiċi tagħhom.

tranzizzjoni doppja ekoloġika u diġitali u għar-reżiljenza tas-suq uniku⁶. Dan għandu l-għan li jiżgura li s-swieq jibqgħu miftuħin u dinamiċi. Għaldaqstant, l-infurzar tal-kompetizzjoni jista' jikkontribwixxi għall-prevenzjoni tad-dipendenza u għaž-żieda tar-reżiljenza tal-ekonomija tal-UE billi jippermetti ktajjen tal-provvista b'saħħithom u diversifikati⁷. F'dak l-isfond, il-gwida agġornata mogħtija f'dan l-avviż tqis l-iżviluppi sinifikanti tal-aħħar għoxrin sena. Dawn jinkludu d-diġitalizzazzjoni u modi ġodda ta' kif jiġu offruti oġġetti u servizzi kif ukoll in-natura dejjem aktar interkonnessa u globalizzata tal-iskambji kummerċjali.

- (3) Billi tippubblika l-proċeduri li ssegwi l-Kummissjoni u billi tindika l-kriterji u l-evidenza ewlenin li tiddependi fuqhom meta tiddefinixxi suq rilevanti, il-Kummissjoni tistenna li żżid it-trasparenza tal-politika u tat-teħid ta' deċiżjonijiet tagħha meta tapplika d-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni. Il-Kummissjoni tistenna wkoll li tiffirka r-riżorsi tas-servizzi tagħha stess u tal-partijiet ikkonċernati esterni, u b'hekk tagħmel il-valutazzjonijiet tal-kompetizzjoni aktar effiċjenti.
- (4) Aktar trasparenza u konsegwentement aktar prevedibbiltà tal-valutazzjonijiet tal-Kummissjoni skont id-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni se jirriżultaw ukoll f'ċertezza legali akbar għall-imprizi u l-konsulenti tagħhom. Se jkunu jistgħu jivvalutaw aħjar l-ambitu tas-swieq rilevanti u l-punt sa fejn il-Kummissjoni tista' tidentifika tħassib dwar il-kompetizzjoni f'każ individwali. Se jkunu jistgħu jikkunsidraw dawn il-fatturi fit-teħid ta' deċiżjonijiet intern tagħhom meta jikkunsidraw, pereżempju, l-akkwist ta' imprizi oħrajn, il-ħolqien ta' imprizi kongunti, il-konklużjoni ta' ċerti ftehimiet, jew involviment f'ċerta mġiba b'mod unilaterali. Il-gwida f'dan l-avviż se tgħin ukoll lill-imprizi sabiex jantiċipaw it-tip ta' informazzjoni li l-Kummissjoni tqis rilevanti għall-finijiet tad-definizzjoni tas-suq.

1.2. Ir-rwol tad-definizzjoni tas-suq

- (5) Id-definizzjoni tas-suq hija għodda li l-Kummissjoni tuża sabiex tidentifika u tiddefinixxi l-konfini tal-kompetizzjoni bejn l-imprizi. L-iskop ewleni tad-definizzjoni tas-suq huwa li jiġi identifikati b'mod sistematiku r-restrizzjonijiet kompetittivi immedjati li l-impriza/i involuta/i⁸ jiffaċċjaw meta joffru ċerti prodotti⁹ f'ċertu qasam. Id-definizzjoni tas-suq twassal għall-identifikazzjoni

⁶ Ara "Politika ta' kompetizzjoni lesta għal sfidi ġodda", Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regġuni, COM (2021) 713 finali, it-18 ta' Novembru 2021, pagna 6.

⁷ Ibid, pagna 16.

⁸ Għall-finijiet ta' dan l-avviż, impriza involuta hija l-impriza li s-saħħa kompetittiva tagħha tkun qed tiġi vvalutata. Dawn huma ġeneralment il-partijiet tal-ftehim f'investigazzjonijiet skont l-Artikolu 101 tat-TFUE; l-impriza/i li qiegħda/qegħdin tiġi/jiġu investigata/i fil-proċedimenti tal-Artikolu 102 tat-TFUE; u l-partijiet fil-konċentrazzjoni fl-investigazzjonijiet skont ir-Regolament dwar l-Għaqdiet. Jista' jkun ukoll l-ilmentatur fi proċediment tal-kompetizzjoni, impenn fi swieq upstream jew downstream jew kwalunkwe impriza oħra rilevanti għall-proċediment tal-kompetizzjoni, skont il-każ inkwistjoni.

⁹ Għall-finijiet ta' dan l-avviż, it-terminu "prodott" jintuża bħala taqsira u biex jinkludi wkoll servizzi jew teknoloġiji, fejn xieraq. It-terminu "produzzjoni" jkopri wkoll b'mod korrispondenti l-provvista jew il-provvista ta' tali servizzi jew teknoloġiji.

tal-kompetituri rilevanti tal-impriża/i involuta/i meta jigu offruti dawk il-prodotti kif ukoll il-klijenti rilevanti.

- (6) L-istess kunsiderazzjonijiet japplikaw meta jigu ddefiniti s-swieq rilevanti għax-xiri ta' ċerti prodotti f'żona partikolari ("swieq tax-xiri")¹⁰, billi jigu identifikati b'mod sistematiku r-restrizzjonijiet kompetittivi immedjati li tiffaċċja/jiffaċċjaw l-impriża/i involuta/i meta tixtri/jixtru dawk il-prodotti. F'dak il-każ, id-definizzjoni tas-suq twassal għall-identifikazzjoni tal-kompetituri rilevanti tal-impriża/i involuta/i fix-xiri tal-prodotti kif ukoll tal-fornituri rilevanti. Il-bqija ta' dan l-avviż ma huwiex se jiddiskuti ulterjorment is-swieq tax-xiri, iżda l-gwida stabbilita f'dan l-avviż tapplika wkoll għas-swieq tax-xiri.
- (7) Il-Kummissjoni tuża b'mod komuni d-definizzjoni tas-suq fejn ikun hemm il-ħtieġa li tivvaluta s-saħħa kompetittiva relattiva tal-impriża f'ċertu qasam bħala parti mill-valutazzjoni kompetittiva¹¹ u, b'mod partikolari, biex tivvaluta jekk impriża għandhiex setgħa fis-suq f'dak il-qasam. Id-definizzjoni tas-suq hija għodda biex tiġi strutturata u ffaċilitata l-valutazzjoni kompetittiva f'każijiet xierqa u mhijiex pass obligatorju fil-valutazzjonijiet kollha skont il-ligi tal-kompetizzjoni tal-Unjoni.
- (8) L-użu mill-Kummissjoni tad-definizzjoni tas-suq huwa relatat mill-qrib mal-oġettivi segwiti mill-istrumenti differenti tad-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni:
- Fil-valutazzjonijiet skont l-Artikolu 102 TFUE, il-Kummissjoni tiddefinixxi s-swieq rilevanti meta tevalwa l-eżistenza ta' pożizzjoni dominanti li ġeneralment tiġi evalwata b'riferiment għas-suq rilevanti¹².
 - Fil-valutazzjonijiet skont ir-Regolament dwar l-Għaqdiet, il-Kummissjoni tiddefinixxi regolarment is-swieq rilevanti meta tivvaluta l-effetti fuq il-kompetizzjoni ta' konċentrazzjoni¹³.
 - Fil-valutazzjonijiet skont l-Artikolu 101 tat-TFUE, il-Kummissjoni tuża definizzjoni tas-suq b'mod partikolari sabiex tiddetermina jekk teżistix restrizzjoni sinifikattiva tal-kompetizzjoni jew sabiex tistabbilixxi jekk il-kundizzjoni skont l-Artikolu 101(3)(b) tat-TFUE għal eżenzjoni mill-

¹⁰ Għal eżempji ta' swieq tax-xiri ara l-Każijiet M.10201 Ahold Delhaize / Deen Assets, il-paragrafi 20 sa 25 u l-Każijiet ikkwotati; M.9847 Aldi / FPLPH Assets, il-paragrafi 19 sa 22 u M.9409 Aurubis / Metallo, it-Taqsima 7.1.

¹¹ Għall-finijiet ta' dan l-avviż, it-terminu "valutazzjoni kompetittiva" jinkludi dawk il-partijiet tal-valutazzjoni sostantiva tal-Kummissjoni ta' kwistjoni tal-ligi tal-kompetizzjoni tal-Unjoni li mhumliex relatati mad-definizzjoni tas-suq. Dan jinkludi b'mod partikolari l-evalwazzjoni tal-eżistenza ta' pożizzjoni dominanti, fejn applikabbli, u l-evalwazzjoni tal-effetti probabbli fuq il-kompetizzjoni tal-aġir tal-impriża/i involuta/i jew ta' konċentrazzjoni.

¹² Is-Sentenza tal-21 ta' Frar 1973, *Europemballage u Continental Can vs Il-Kummissjoni*, C-6/72, EU:C:1973:22, il-punt 32; is-Sentenza tal-24 ta' Mejju 2012, *MasterCard et vs Il-Kummissjoni*, T-111/08, EU:T:2012:260, il-punt 171.

¹³ Is-Sentenza tal-21 ta' Frar 1973, *Europemballage u Continental Can vs Il-Kummissjoni*, C-6/72, EU:C:1973:22, il-punt 32; is-Sentenza tal-31 ta' Marzu 1998, *France et vs Il-Kummissjoni* ("Kali & Salz"), il-Kawża Magħquda C-68/94 u C-30/95, EU:C:1998:148, il-punt 143; is-Sentenza tas-6 ta' Ġunju 2002, *Airtours vs Il-Kummissjoni*, T-342/99, EU:T:2002:146, il-punt 19; sentenza tas-7 ta' Mejju 2009, *NVV u Ohrajn vs Il-Kummissjoni*, T-151/05, EU:T:2018:144, paragrafu 51.

applikazzjoni tal-Artikolu 101(1) tat-TFUE hijiex issodisfata¹⁴. Fil-prattika, il-Kummissjoni għandha t-tendenza li tuża d-definizzjoni tas-suq meta tivvaluta ftehimiet li għandhom bħala effett tagħhom il-prevenzjoni, ir-restrizzjoni jew id-distorsjoni tal-kompetizzjoni. B'kuntrast għal dan, il-Kummissjoni normalment ma tiddefinixxi is-suq rilevanti meta tivvaluta ftehimiet li għandhom bħala l-għan tagħhom il-prevenzjoni, ir-restrizzjoni jew id-distorsjoni tal-kompetizzjoni, bħall-akkordji, u ma għandha l-ebda obbligu li tagħmel dan¹⁵.

- (9) Id-definizzjoni tas-suq tagħmilha possibbli li jiġu kkalkolati l-ishma mis-suq, li l-Kummissjoni tista' tużahom sabiex tivvaluta s-saħħa kompetittiva ta' impriża għall-finijiet tal-valutazzjoni kompetittiva. Il-Kummissjoni tista' tuża wkoll l-ishma tas-suq bħala l-ewwel għodda ta' skrinjar biex tivvaluta jekk jistax jinqala' tħassib dwar il-kompetizzjoni: Il-limiti tas-sehem mis-suq huma wiehed mill-elementi li jiddeterminaw il-kamp ta' applikazzjoni tar-regolamenti ta' eżenzjoni ta' kategorija għall-Artikolu 101 TFUE¹⁶; sabiex jiġi vvalutat jekk jistax ikun hemm effett fuq il-kummerċ skont l-Artikoli 101 u 102 tat-TFUE¹⁷; u sabiex jiġu identifikati konċentrazzjonijiet meqjusa mill-bidu li ma jqajmux tħassib dwar il-kompetizzjoni skont ir-Regolament dwar l-Għaqdiet fir-rigward ta' kwalunkwe suq jew fir-rigward ta' ċerti swieq, sakemm ma jkunx hemm ċirkostanzi speċifiċi¹⁸.

¹⁴ Il-Qrati tal-Unjoni ddeċidew f'dan il-kuntest li l-Kummissjoni tista' tuża d-definizzjoni tas-suq fejn "ikun impossibbli, mingħajr tali definizzjoni, li tiddetermina jekk l-imġiba inkwistjoni għandhiex bħala l-għan jew l-effett tagħha l-prevenzjoni, ir-restrizzjoni jew id-distorsjoni tal-kompetizzjoni fi hdan is-suq intern", is-sentenza tal-6 ta' Lulju 2000, Volkswagen AG vs Il-Kummissjoni, T-62/98, EU:T:2000:180, il-paragrafu 230; is-sentenza tat-8 ta' Lulju 2004, Mannesmannröhren-Werke vs Il-Kummissjoni, T-44/00, EU:T:2004:218, il-punt 132. Ara wkoll il-paragrafu (9) hawn taht għal aktar eżempji fejn id-definizzjoni tas-suq skont l-Artikolu 101 TFUE tkun rilevanti.

¹⁵ Is-sentenza tat-8 ta' Lulju 2004, Mannesmannröhren-Werke vs Il-Kummissjoni, T-44/00, EU:T:2004:218, il-punt 132; is-sentenza tat-28 ta' Ġunju 2016, Telefónica v il-Kummissjoni, T-216/13, EU:T:2016:369, il-paragrafu 214.

¹⁶ Il-limiti tas-sehem mis-suq jillimitaw l-applikabbiltà tal-isfera ta' sikurezza għal ftehimiet bejn in-negozji li għandhom sehem fis-suq (swieq) rilevanti li ma jaqbiżx il-limiti stabbiliti fir-regolamenti. Ara l-Artikolu 3 tar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2022/720 tal-10 ta' Mejju 2022 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 101(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għal kategoriji ta' akkordji vertikali u prattiċi miftiehma, C/2022/3015, ĠU L 134, 11.5.2022, p. 4–13 l-Artikolu 4 tar-Regolament tal-Kummissjoni Nru 1217/2010; L-Artikolu 3 tar-Regolament tal-Kummissjoni Nru 1218/210 [għandu jiġi aġġornat ladarba l-HBERs il-godda jkun fis-seħh].

¹⁷ L-Avviż tal-Kummissjoni: Linji gwida dwar l-effett fuq il-kunċett kummerċjali li jinsabu fl-Artikoli 81 u 82 tat-Trattat ("Linji Gwida dwar l-effett fuq il-kummerċ"), ĠU C 101, 27.4.2004, p. 81–96, it-Taqsima 2.4. Il-Kummissjoni tista' tuża l-ishma mis-suq fil-valutazzjoni tagħha jekk jistax ikun hemm effett fuq il-kummerċ, iżda t-test tal-apprezzament mhux neċessarjament jirrikjedi li jiġu ddefiniti s-swieq rilevanti u li jiġu kkalkolati l-ishma mis-suq (ara l-paragrafu 48 tal-Linji Gwida dwar l-effett fuq il-kummerċ), u l-Kummissjoni ma għandha l-ebda obbligu li tagħmel dan.

¹⁸ Ara f'dan ir-rigward id-definizzjoni ta' "swieq affettwati" fit-Taqsima 6.3 tal-Anness 1 tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 802/2004 tal-21 ta' April 2004 li jimplementa r-Regolament dwar l-Għaqdiet ("ir-Regolament dwar l-Implimentazzjoni tal-Konċentrazzjonijiet"), ĠU L 133, 30.4.2004, p. 1–39, kif emendat l-aħħar bir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 1269/2013 tal-5 ta' Diċembru 2013 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 802/2004 li jimplementa r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 139/2004 dwar il-kontroll ta' konċentrazzjonijiet bejn impriżi, ĠU L 336, 14.12.2013, p. 1–36 [għandu jiġi aġġornat ladarba r-Regolament il-gdid dwar l-Implimentazzjoni tal-Għaqdiet jidhol fis-seħh], u l-Avviż tal-Kummissjoni dwar proċedura simplifikata għat-trattament ta' ċerti konċentrazzjonijiet skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 139/2004, ĠU 366, 14.12.2013, p. 5–9, il-paragrafi 5 u 6.

1.3. Prinċipji ġenerali tad-definizzjoni tas-suq

- (10) Japplikaw numru ta' prinċipji għad-definizzjoni tas-suq fl-infurzar mill-Kummissjoni tad-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni. Dawn il-prinċipji jinkludu dan li ġej:
- (11) L-ewwel nett, id-definizzjoni tas-suq hija bbażata fuq il-fatti tal-każ¹⁹. Is-swieq rilevanti skont it-tifsira tal-liġi tal-kompetizzjoni tal-Unjoni jvarjaw minn settur għal ieħor, f'livelli differenti tal-katina tal-provvista u jistgħu jvarjaw minn żona ġeografika għal oħra. Ir-riżultat tad-definizzjoni tas-suq f'każ partikolari normalment ma jiġix affettwat minn jekk dan isirx fil-kuntest tal-kontroll tal-fużjonijiet jew tal-infurzar tal-antitrust²⁰. Meta jkunu jeżistu deċiżjonijiet tal-passat tal-Kummissjoni dwar suq speċifiku, il-Kummissjoni tista' tibda l-analiżi tagħha minn dawk u tivverifika jekk id-definizzjoni tas-suq rilevanti minn dawk id-deċiżjonijiet tal-passat tistax tiġi applikata għall-każ inkwistjoni. Madankollu, il-Kummissjoni ma hijiex marbuta li tapplika d-definizzjoni ta' suq rilevanti mid-deċiżjonijiet preċedenti tagħha f'każijiet futuri²¹.
- (12) It-tieni, id-definizzjoni tas-suq rilevanti tinvolvi d-definizzjoni kemm tas-suq tal-prodotti kif ukoll tas-suq ġeografiku²². Meta tiddefinixxi s-suq rilevanti, il-Kummissjoni tqis id-diversi parametri tal-kompetizzjoni li l-klijenti jqisuhom bħala rilevanti fiż-żona u fil-perjodu vvalutati. Dawk il-parametri jistgħu jinkludu l-prezz tal-prodott, iżda wkoll il-livell ta' innovazzjoni tiegħu, il-kwalità tiegħu f'diversi aspetti – bħal, pereżempju, id-durabbiltà, is-sostenibbiltà, il-valur u l-varjetà ta' użi offruti, l-immagħni mogħtija jew il-protezzjoni tas-sigurtà u tal-privatezza mogħtija –, kif ukoll id-disponibbiltà

¹⁹ Ara s-Sentenza tal-Qorti tal-EFTA tal-5 ta' Mejju 2022 fil-Kawża E-12/20, Telenor u Telenor Norge vs l-Awtorità ta' Sorveljanza tal-EFTA, il-paragrafu 173: "id-definizzjoni tas-suq trid issir fuq bażi ta' każ b'każ".

²⁰ Madankollu, f'xi każijiet, id-definizzjoni tas-suq tista' twassal għal riżultati differenti skont it-tip ta' analiżi mwettqa. B'mod partikolari, ir-restrizzjonijiet kompetittivi immedjati li d-definizzjoni tas-suq tfittex li tidentifika jistgħu jvarjaw skont jekk l-enfasi hijiex fuq il-bidla fis-saħħa fis-suq meta mqabbla mal-kundizzjonijiet prevalenti, jew jekk l-enfasi hijiex fuq jekk is-sitwazzjoni attwali jew tal-passat tirriflettix saħħa fis-suq meta mqabbla ma' sitwazzjoni kompetittiva. Pereżempju, id-definizzjoni tas-suq fil-kuntest tal-valutazzjoni tal-bidla fis-saħħa fis-suq li tirriżulta minn konċentrazzjoni li tinvolvi trikkib orizzontali mhux dejjem għandha twassal għall-istess suq rilevanti bħad-definizzjoni tas-suq fil-kuntest tal-valutazzjoni tad-dominanza skont l-Artikolu 102 tat-TFUE. Ara wkoll in-nota 48 f'qiegħ il-paġna, li tispjega r-raġunament sottostanti f'aktar dettall.

²¹ Il-Qorti Ġenerali kkjarifikat f'dan ir-rigward, fis-sentenza tagħha tas-7 ta' Mejju 2009, NVV u Oħrajn v il-Kummissjoni, T-151/05, EU:T:2018:144, paragrafu 136. "B'mod partikolari, ir-rikorrenti ma jistgħux ikollhom dawn l-aspettattivi leġittimi mill-fatt li l-Kummissjoni ddefinixxiet is-swieq b'mod partikolari f'deċiżjoni preċedenti, peress li hija stess u, a fortiori, il-Qorti tal-Prim'Istanza ma kinux marbutin mill-konstatazzjonijiet magħmula fit-tali deċiżjoni"; ara wkoll is-sentenza tal-14 ta' Diċembru 2005, General Electric v il-Kummissjoni, T-210/01, EU:T:2009:456, paragrafu 120; is-Sentenza tat-18 ta' Mejju 2022, Wieland-Werke vs Il-Kummissjoni, T-251/19, EU:T:2022:296, il-punt 79; is-Sentenza tat-13 ta' Mejju 2015, Niki Luftfahrt vs Il-Kummissjoni, T-162/10, EU:T:2015:283, il-punt 144; is-Sentenza tal-25 ta' Marzu 2015, Slovenská pošta vs Il-Kummissjoni, T-556/08, EU:T:2015:189, il-punt 197; is-sentenza tat-23 ta' Mejju 2019, KPN vs Il-Kummissjoni, T-370/17, EU:T:2019:354, paragrafu 79. Ara wkoll is-Sentenza tal-Qorti tal-EFTA tal-5 ta' Mejju 2022, E-12/20, Telenor u Telenor Norge vs l-Awtorità ta' Sorveljanza tal-EFTA, paragrafu 97.

²² Is-Sentenza tal-14 ta' Frar 1978, United Brands vs Il-Kummissjoni, C-27/76, EU:C:1978:22, il-punti 10 u 11.

tiegħu, inkluż f'termini ta' żmien meħtieġ, ir-reżiljenza tal-ktajjen tal-provvista, l-affidabbiltà tal-provvista u l-ispejjeż tat-trasport.

- (13) It-tielet, id-definizzjoni tas-suq, fejn meħtieġ, hija biss pass wieħed fil-valutazzjoni tal-Kummissjoni skont id-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni. Il-Kummissjoni tiddeċiedi biss dwar jekk hemmx thassib dwar il-kompetizzjoni wara li tkun wettqet valutazzjoni kompetittiva²³. Id-definizzjoni tas-suq għalhekk ma tippregudikax l-eżitu tal-valutazzjoni tal-Kummissjoni skont il-liġi tal-kompetizzjoni tal-Unjoni.
- (14) Ir-raba', id-definizzjoni tas-suq tippermetti d-distinzjoni bejn ir-restrizzjonijiet kompetittivi minn ġewwa u minn barra s-suq, billi tinkludi biss ir-restrizzjonijiet kompetittivi immedjati fis-suq rilevanti. Madankollu, il-Kummissjoni tqis ir-restrizzjonijiet kompetittivi kollha (immedjati jew le) fil-valutazzjoni kompetittiva.
- (15) Il-ħames, is-swieq definiti spiss ikunu l-istess fost il-każijiet u l-valutazzjonijiet meta tkun ikkonċernata l-istess attività ekonomika f'termini ta' prodotti u ġeografija²⁴. Madankollu, l-eżitu tad-definizzjoni tas-suq jista' jvarja, anke meta jkun kkonċernati l-istess prodotti u ġeografija, skont:
- *Il-parametri tal-kompetizzjoni*. Impriża tista' tikkompeti ma' impriži oħra abbażi ta' parametri differenti tal-kompetizzjoni, kif spjegat fil-paragrafu (12). Pereżempju, ir-restrizzjonijiet kompetittivi fuq il-prezzijiet tal-prodotti tal-impriża/i involuti jistgħu jkun differenti mir-restrizzjonijiet kompetittivi fuq l-investment fit-tiġib tal-prodott mill-istess impriża/i, li jistgħu jwasslu għal swieq ġeografici u tal-prodotti rilevanti differenti²⁵.

²³ Ara aktar 'l fuq, in-nota 11 f'qiegħ il-paġna.

²⁴ Pereżempju, fis-settur tat-trasport bl-ajru, is-suq tal-prodotti rilevanti għas-servizzi tat-trasport bl-ajru tal-passiġġieri ġie definit abbażi tal-approċċ tal-par tal-punt ta' origini/punt ta' destinazzjoni (O & D). Dan l-approċċ intuża fil-każijiet matul iż-żmien. Ara pereżempju, il-Każijiet ta' fużjoni M.3280 Air France/KLM, il-paragrafi 9 u 16; M.3770 Lufthansa/Swiss, il-paragrafi 12 *et seq.*; M.6447 IAG/bmi, il-paragrafu 31; M.7333 Alitalia/Etihad, il-paragrafu 63; M.7541 IAG/Aer Lingus, il-paragrafu 14; il-Każijiet tal-antitrust AT.36201 PO/Lufthansa+SAS+United (l-Artikolu 85); AT.39596 British Airways/American Airlines/Iberia; u s-sentenza tal-11 ta' April 1989, Ahmed Saeed Flugreisen et al vs Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs, C-66/86, EU:C:1989:140, paragrafu 40; is-sentenza tad-19 ta' Mejju 1994, Air France v il-Kummissjoni, T-2/93, EU:T:1995:55, paragrafu 84. is-sentenza tal-4 ta' Lulju 2006, easyJet v il-Kummissjoni, T-177/04, EU:T:2006:187, paragrafu 56. Eżempju ieħor huma s-swieq tas-servizzi ta' reklamar online, fejn is-suq tal-prodott rilevanti ġie definit f'każijiet differenti bħala suq għall-forniment ta' spazju ta' reklamar online, separat mill-ispażju ta' reklamar offline, u s-suq ġeografiku rilevanti ġie definit f'każijiet differenti bħala nazzjonali jew flimkien ma' fruntieri lingwistiċi fiż-ŻEE – ara pereżempju, M.4731 Google/Double Click, paragrafi 56 u 83-84; M.5727 Microsoft/Yahoo! Search Business, il-paragrafi 61 u 91-93; M.7217 Facebook/Whatsapp, il-paragrafi 79 u 81 sa 83.

²⁵ Pereżempju, fil-każ M.7932 Dow/DuPont, il-Kummissjoni, l-ewwel nett, iddefinixxiet is-swieq nazzjonali għal prodotti fformulati għall-protezzjoni tal-għelejjel biex tivvaluta l-kompetizzjoni tal-prodotti u tal-prezzijiet (il-premessi 319 u 332). F'dik il-valutazzjoni, il-Kummissjoni bbażat ruħha fuq l-ishma mis-suq ikkalkulati fil-livell tal-kombinazzjonijiet tal-għelejjel/pesti fil-livell nazzjonali, iżda użat ukoll l-ishma tas-suq għar-raggruppamenti kombinati tal-għelejjel/pesti fil-livell taż-ŻEE bħala informazzjoni dwar is-saħħa tal-atturi fis-suq fil-livell tal-portafoll tagħhom ta' ingredjenti attivi, kif ukoll l-ishma tas-suq globali tal-fornituri tar-Ruġ, bħala informazzjoni dwar is-saħħa relattiva tal-fornituri li jgħibu ingredjenti attivi godda fis-suq (il-premessa 362). It-tieni, il-Kummissjoni analizzat il-kompetizzjoni fl-innovazzjoni fl-industrija kollha u fl-ispażji tal-innovazzjoni li jikkonsistu minn

- *L-impriża inkwistjoni* Peress li l-attivitajiet tal-impriża/i involuta/i jiddeterminaw il-punt tat-tluq għall-analiżi tas-sostituzzjoni, is-swieq jistgħu jiġu ddefiniti b'mod differenti skont l-impriża/i involuta/i. Dan jista' jirriżulta, pereżempju, meta r-restrizzjonijiet kompetittivi bejn l-impriži jkunu asimmetriċi²⁶. F'dak il-każ, it-teħid tal-prodotti ta' impriži differenti bħala punt tat-tluq għall-analiżi tas-sostituzzjoni – pereżempju minhabba li l-partijiet fil-konċentrazzjoni huma differenti jew minhabba li l-imġiba ta' impriża differenti qed tiġi investigata – jista' jwassal għal riżultati differenti f'termini ta' definizzjoni tas-suq.
 - *Il-perjodu ta' żmien ikkunsidrat* Il-Kummissjoni tqis iċ-ċirkostanzi fiż-żmien tal-imġiba jew tal-konċentrazzjoni li qiegħda tiġi vvalutata. Għaldaqstant, ir-riżultati tad-definizzjoni tas-suq jistgħu jvarjaw maż-żmien jekk id-dinamika tal-kompetizzjoni tinbidel. Dan jista' jkun il-każ, pereżempju, meta l-kundizzjonijiet kompetittivi f'żoni ġeografiċi distinti jikkonverġu maż-żmien u jsiru omogenji biżżejjed sabiex iż-żoni li inizjalment kienu parti minn swieq ġeografiċi distinti jiġu inkluzi aktar tard fl-istess suq ġeografiku²⁷.
- (16) Is-sitt, il-Kummissjoni tista' tqis it-tranżizzjonijiet mistennija fl-istruttura ta' suq meta l-każ jitlob valutazzjoni li tħares 'il quddiem. It-tranżizzjonijiet strutturali jvarjaw minn kunsiderazzjonijiet relatati mad-dhul fis-suq minn kompetituri potenzjali ("kompetizzjoni potenzjali")²⁸ fis-sens li jaffettwaw id-dinamika ġenerali tad-domanda u l-provvista f'suq u għalhekk ir-reazzjonijiet ġenerali għall-bidliet fil-kundizzjonijiet relattivi tal-provvista. Tali tranżizzjonijiet strutturali jeħtieġ li jiġu distinti minn bidliet li jaffettwaw biss impriži individwali jew konsumaturi li joffru jew jitolbu prodotti fis-swieq rilevanti. It-tranżizzjonijiet strutturali tas-suq jistgħu jaffettwaw id-definizzjoni tas-suq tal-

raggruppamenti ta' kombinazzjonijiet ta' għelejjel/pesti fil-livell globali jew tal-anqas fiż-ŻEE kollha biex tivvaluta kif il-kumpaniji agrokiċi jikkompetu biex jiskopru u jiżviluppaw ingredjenti attivi ġodda (il-premessi 352 u 361).

²⁶ Ara l-kawżi M.6497 Hutchison 3G Austria/Orange Austria u M.8808 T-Mobile Austria/UPC Austria. F'tal-ewwel, il-Kummissjoni bdiet minn suq kandidat li jikkonsisti f'servizzi ta' data mobbli u sabet li kien hemm sostitwibbiltà limitata ta' servizzi ta' data mobbli minn servizzi fissi ta' aċċess għall-internet (il-paragrafu 57). F'tal-aħħar, il-Kummissjoni vvalutat jekk is-servizzi tal-aċċess għall-internet mobbli jistgħux jintużaw għall-aċċess tal-internet mid-dar bl-istess mod kif jintużaw il-konnessjonijiet fissi u kkonkludiet li s-suq tal-prodotti rilevanti kien jinkludi kemm teknoloġiji fissi kif ukoll dawk mobbli sa fejn kienu kkonċernati l-klijenti residenzjali (il-paragrafu 39). Ara wkoll is-sentenza tat-30 ta' Jannar 2007, *France Télécom v il-Kummissjoni*, T-340/03, EU:T:2007:22, paragrafi 88-89; is-sentenza judgment tal-1 ta' Lulju 2010, *AstraZeneca v il-Kummissjoni*, T-321/05, EU:T:2010:266, paragrafi 96-97; u s-sentenza tal-Qorti tal-EFTA tal-5 ta' Mejju 2022 fil-kawża E-12/20, *Telenor and Telenor Norge v l-Awtorità ta' Sorveljanza tal-EFTA*, paragrafu 117.

²⁷ Pereżempju, fil-każ M.2033 Metso/Svedala tal-2001, il-Kummissjoni ddefiniet is-suq ġeografiku għall-magni tat-tgħaffiġ, biċċa tagħmir kapitali tal-estrazzjoni, bħala parti miż-ŻEE kollha (ara l-paragrafu 114). Fil-Każ sussegwenti M.9585 Outotec/Metso (Negozju tal-Minerali) tal-2020, il-Kummissjoni kkonkludiet li s-suq ġeografiku rilevanti għall-provvista ta' tagħmir kapitali tal-estrazzjoni, jiġifieri, it-thin, il-flotazzjoni, il-filtrazzjoni, it-tagħmir ta' pelitizzazzjoni tal-minerali tal-hadid, kellu ambitu globali (ara l-paragrafi 258 sa 261). Barra minn hekk, fil-Każ M.580 ABB/Daimler-Benz tal-1995, il-Kummissjoni kkonkludiet li kien hemm speċifikazzjonijiet nazzjonali jew reġjonali fis-suq għat-teknoloġija ferrovjarja li aġixxew bħala ostakli għad-dhul għall-esportazzjonijiet barra mir-reġjun ta' oriġini u li l-klijenti ffavorew lill-fornituri stabbiliti fl-istess reġjun jew fl-istess Stat Membru (il-paragrafi 22 sa 41). Madankollu, aktar tard, fil-Każ M.5754 Alstom Holdings/Areva T&D tal-2010, il-Kummissjoni kkonkludiet li s-suq kien mill-anqas madwar iż-ŻEE (il-paragrafu 35).

²⁸ Ara l-paragrafu (25) hawn taht.

prodott rilevanti, pereżempju meta jkun hemm probabbiltà suffiċjenti li tipi godda ta' prodotti jkunu waslu biex joħorġu fis-suq²⁹; jew id-definizzjoni tas-suq ġeografiku rilevanti, pereżempju meta jkun hemm bidliet teknoloġiċi imminenti jew bidliet imminenti fil-qafas regolatorju³⁰. Il-Kummissjoni tqis it-tranzizzjonijiet strutturali mistennija fuq terminu qasir jew medju meta dawn iwasslu għal bidliet effettivi fid-dinamika ġenerali tad-domanda u l-provvista fil-perjodu li huwa rilevanti għall-valutazzjoni tal-Kummissjoni³¹. Biex il-Kummissjoni tkun tista' tagħmel dan, irid ikun hemm indikazzjonijiet qawwija li l-bidliet strutturali previsti se jsejtnu bi probabbiltà suffiċjenti. L-evidenza trid tkun affidabbli³² u jeħtieġ li tmur lil hinn minn sempliċi suppożizzjonijiet li x-xejriet osservati se jkomplu jew li ċerti impriżi jbiddu l-imġiba tagħhom.

- (17) Is-seba', il-kunċett ta' "suq rilevanti" fid-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni huwa differenti mill-użu tat-terminu "suq" f'kuntesti oħrajn, b'mod partikolari f'kuntesti kummerċjali. L-impriżi spiss jużaw it-terminu "suq" sabiex jirreferu għaż-żona jew għall-post fejn ibighu l-prodotti tagħhom jew sabiex jirreferu b'mod wiesa' għall-industrija jew għas-settur li jappartjenu għalih. Pereżempju, l-impriżi jistgħu jgħidu li huma attivi f'suq globali fejn iqisu li jikkompetu globalment għad-dhul kontra impriżi mill-kontinenti kollha. Madankollu, dan ma jfissirx li l-prodotti tal-impriżi attivi globalment kollha huma sostitwibbli għall-klijenti fiż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE) jew li l-klijenti jiffaċċjaw kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni omoġenji biżżejjed globalment, li hija l-perspettiva rilevanti għad-definizzjoni tas-suq tal-Kummissjoni skont id-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni kif spjegat aktar fit-Taqsima 2. Barra minn hekk, il-kunċett jew id-definizzjoni ta' "suq" użat f'oqsma tal-liġi għajr id-dritt tal-

²⁹ Pereżempju, fil-kuntest tal-valutazzjoni tal-prodotti mediċinali, is-suq tal-prodott rilevanti jista' jittwessa' biex jinkludi prodotti pjanati li bħalijsa għaddejjin minn provi kliniċi, kif spjegat aktar fil-paragrafu (90); jew jista' jiġi ristrett għal molekula speċifika biss fid-dawl tad-dhul imminenti b'verżjoni ġenerika ta' prodott originatur, ara s-Sentenza tat-30 ta' Jannar 2020, *Generation (UK) et, C-307/18*, EU:C:2020:52, il-punt 131.

³⁰ Fil-kawża M.2478 *IBM/Italia/Business Solutions/JV*, il-Kummissjoni nnutat li fil-passat kienet ikkunsidrat li s-servizzi tal-IT kienu pprovduti fil-livell nazzjonali, bħal fil-kawża M.2195 *Cap Gemini/Vodafone*. Madankollu, din osservat li s-servizzi tal-IT urew xejra lejn l-internazzjonalizzazzjoni tad-domanda u tal-provvista, parzjalment motivata mill-użu tal-internet li jippermetti t-tħaddim fuq bażi remota (il-paragrafu 25). Din ix-xejra lejn l-internazzjonalizzazzjoni giet ikkonfermata fil-kawża, aktar tard, M.6237 *Computer Sciences Corporation/iSOFT Group*, fejn il-Kummissjoni nnutat li l-fornituri ewlenin ta' servizzi tal-IT kienu joperaw fuq bażi globali u l-klijenti spiss kellhom offerti globali/taż-ŻEE (il-paragrafi 17-18). F'dawn il-każijiet, id-definizzjoni tas-suq ġeografiku tħalliet miftuħa.

³¹ Ara s-sentenza tat-30 ta' Jannar 2020, *Generics (UK) et al, C-307/18*, EU:C:2020:52, punti 134-135, fejn il-Qorti tal-Ġustizzja kkonstatat li s-suq jista' jiġi limitat biss għal molekula speċifika fid-dawl tad-dhul imminenti minn verżjoni ġenerika ta' prodott ta' verżjonijiet tal-bidu minhabba li l-*"manifatturi ta' prodotti mediċinali ġeneriċi jkunu f'pożizzjoni li jidhlu fis-suq immedjatament jew fi żmien qasir, b'mod partikolari meta dawn ikunu segwew strateġija minn qabel u effettiva ta' dhul fis-suq, ikunu wettqu l-passi neċessarji għaliha, jiġifieri, pereżempju, il-preżentazzjoni ta' applikazzjoni għal ATS jew saħansitra l-kisba ta' tali ATS, jew ukoll ikkonkludew kuntratti ta' provvista mingħand distributuri terzi"* u fejn kien hemm *"elementi li juru l-perċezzjoni, mill-manifattur ta' prodotti mediċinali ta' verżjonijiet tal-bidu, tal-immedjatezza tat-tħeddida ta' dhul fis-suq tal-manifatturi ta' prodotti mediċinali ġeneriċi"*

³² Ara t-taqsima 3.4 għal aktar dettalji dwar kif il-Kummissjoni tigbor u tevalwa evidenza dwar id-definizzjoni tas-suq.

kompetizzjoni, bħal pereżempju fil-qasam tal-komunikazzjonijiet elettronici³³, ma huwiex deċiżiv għall-finijiet tad-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni.

- (18) It-tmienja, il-Kummissjoni ma għandhiex bżonn tasal għal konklużjoni definittiva dwar l-ambitu preċiż tas-suq fejn l-eżitu tal-valutazzjoni tal-Kummissjoni ma jinbidilx taht definizzjonijiet tas-suq plawżibbli differenti. F'sitwazzjonijiet bħal dawn, il-Kummissjoni tista' thalli l-kwistjoni tad-definizzjoni tas-suq miftuħa, u b'hekk tagħmel il-valutazzjoni tagħha dwar id-definizzjoni tas-suq aktar effiċjenti. Il-Kummissjoni tista' thalli d-definizzjoni tas-suq miftuħa³⁴ kemm f'sitwazzjonijiet fejn jinqala' thassib dwar il-kompetizzjoni irrispettivament mid-definizzjoni tas-suq applikata³⁵ kif ukoll f'sitwazzjonijiet fejn ma jinqala' l-ebda thassib dwar il-kompetizzjoni irrispettivament mid-definizzjoni applikata tas-suq³⁶. Meta d-definizzjoni tas-suq tithalla miftuħa, il-Kummissjoni normalment twettaq valutazzjoni kompetittiva għad-definizzjonijiet alternattivi plawżibbli kollha tas-suq, iżda l-

³³ Ara b'mod partikolari r-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/2245 tat-18 ta' Diċembru 2020 dwar is-swieq rilevanti tal-prodotti u tas-servizzi fis-settur tal-komunikazzjoni elettronika suxxettibbli għal regolamentazzjoni ex ante f'konformità mad-Direttiva (UE) 2018/1972 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tistabbilixxi l-Kodiċi Ewropew għall-Komunikazzjonijiet Elettronici (notifikata bid-dokument C(2020) 8750) C/2020/8750, GU L 439, 29.12.2020, p. 23/31.

³⁴ Fil-kuntest tas-swieq tal-prodotti differenzjati, id-definizzjoni ta' suq rilevanti ġenerali ma taffettwax il-possibbiltà li jiġu identifikati dinamiċi kompetittivi differenti f'xi segmenti tas-suq filwaqt li tinżamm id-delineazzjoni preċiża tas-segment miftuħa. L-analiżi tal-kompetizzjoni tal-konċentrazzjoni notifikata tista' twassal għal sejba li l-konċentrazzjoni ma tfixkilx il-kompetizzjoni bl-istess mod fil-partijiet kollha tas-suq rilevanti, mingħajr ma taffettwa jew tqajjem dubji dwar id-definizzjoni stess ta' dak is-suq – ara s-Sentenza tat-18 ta' Mejju 2022, Wieland-Werke vs Il-Kummissjoni, T-251/19, EU:T:2022:296, il-punti 40 sa 41, 64 *et seq.*

³⁵ Ara, pereżempju, id-deċiżjoni fil-każ M.10078 Cargotec/Konecranes fejn, fir-rigward ta' trasportaturi straddle u shuttle, il-Kummissjoni halliet miftuħa kemm id-definizzjonijiet tas-suq tal-prodott (li setgħu jew jiġu definiti b'mod ġenerali jew segmentati bejn trasportaturi straddle u shuttle) kif ukoll dawk ġeografici (mifruxa maż-ŻEE jew globali fil-kamp ta' applikazzjoni) peress li t-tranzazzjoni qajmet thassib taht kwalunkwe wahda minn dawk id-definizzjonijiet plawżibbli tas-suq (il-paragrafi 126 u 376).

Barra minn hekk, fil-valutazzjonijiet skont ir-Regolament dwar l-Għaqdiet, il-Kummissjoni tista' thalli d-definizzjoni tas-suq miftuħa f'sitwazzjonijiet fejn, wara investigazzjoni inizjali, jirriżultaw dubji serji biss f'wieħed minn diversi swieq rilevanti plawżibbli iżda l-imprizi involuti jissottomettu impenji xierqa sabiex il-konċentrazzjoni ssir kompatibbli mas-suq intern; ara, pereżempju, il-Każ M.8785 The Walt Disney Company/Twenty-First Century Fox, il-paragrafu 85.

F'deċiżjonijiet ta' impenn skont l-Artikolu 9 tar-Regolament 1/2003, il-Kummissjoni tista' wkoll thalli d-definizzjoni tas-suq miftuħa fejn, wara investigazzjoni inizjali, l-impriza/i involuta/i tissottometti/jissottomettu impenji li huma biżżejjed sabiex jiġi indirizzat it-thassib inizjali. Ara pereżempju l-Każ AT.37966 Distrigaz, il-paragrafu 11, u l-Każ AT.40153 E-book MFNs u kwistjonijiet relatati (Amazon), il-paragrafu 48.

³⁶ Ara, pereż., is-sentenza tas-26 ta' Ottubru 2017, KPN v il-Kummissjoni, T-394/15, EU:T:2017:756, paragrafu 60; u s-Sentenza tat-8 ta' Lulju 2003, Verband der freien Rohrwerke *et vs* Il-Kummissjoni, T-374/00, EU:T:2003:188, il-punti 107 u 110. Ara wkoll, pereżempju, id-deċiżjoni fil-każ M.9695 LVMH/Tiffany, fejn il-Kummissjoni halliet miftuħa d-definizzjoni preċiża tal-prodott u tas-suq ġeografiku fir-rigward ta' diversi kategoriji ta' oġġetti ta' lussu, peress li ma tqajjem l-ebda thassib dwar il-kompetizzjoni irrispettivament mill-ambitu eżatt tad-definizzjoni tal-prodott u tas-suq ġeografiku (il-paragrafi 25, 31, 46, 52, 57, 58 u 72).

profondità tal-analiżi kompetittiva tagħha tista' tvarja bejn is-swieq alternattivi vvalutati³⁷.

2. IL-KUNĊETT TAS-SUQ RILEVANTI U L-METODOLOGIJA ĠENERALI

2.1. Il-kunċett tas-suq tal-prodotti rilevanti u tas-suq ġeografiku

- (19) F'konformità mal-ġurizprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja jew tal-Qorti Ġenerali tal-Unjoni Ewropea (il-“Qorti tal-Unjoni”) u mal-prattika tal-Kummissjoni, is-suq rilevanti li fih il-Kummissjoni tivvaluta d-dinamika tal-kompetizzjoni huwa tipikament definit dimensjoni ta' prodott u waħda ġeografika.
- (20) Is-suq tal-prodott rilevanti jinkludi dawk il-prodotti kollha li l-klijenti jqisu bħala interkambjabbli jew sostitwibbli għall-prodott (i) tal-impriza (i) involuta (i), abbażi tal-karatteristiċi tal-prodotti, il-prezzijiet tagħhom u l-użu maħsub tagħhom, filwaqt li jitqiesu l-kundizzjonijiet tal-kompetizzjoni u l-istruttura tal-provvista u d-domanda fis-suq³⁸.
- (21) Is-suq ġeografiku rilevanti jinvolvi ż-żona li fiha l-impriza/i kkonċernata/i involuti jissupplixxu jew jitolbu prodotti rilevanti, fejn il-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni huma omogeni biżżejjed u li jistgħu jiġu distinti minn żoni ġeografiċi ġirien, b'mod partikolari minhabba li l-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni huma kemxejn differenti f'dawk iż-żoni³⁹.
- (22) F'ċerti każijiet, kunsiderazzjonijiet temporali jistgħu jkunu rilevanti wkoll meta jiġu definiti l-prodott rilevanti u s-suq ġeografiku, pereżempju fejn fatturi bħall-istaġjonalità jew kunsiderazzjonijiet tal-hin massimu/kwint jaffettwaw il-preferenzi tal-klijenti jew l-istruttura tal-provvista⁴⁰.

³⁷ Pereżempju, il-Kummissjoni tista' tiffoka l-valutazzjoni kompetittiva tagħha f'konċentrazzjonijiet li jinvolvu trikkib orizzontali fuq dawk is-swieq alternattivi fejn id-duplikazzjonijiet bejn l-imprizi involuti huma l-aktar sostanzjali u fejn hemm inqas restrizzjonijiet kompetittivi immedjati minn ġewwa s-suq. Il-Kummissjoni tista' mbagħad tikkonkludi li, peress li s-sovrappożizzjonijiet ma jqajmux tħassib dwar il-kompetizzjoni f'dak is-suq, it-trikkib lanqas ma jqajjem tħassib dwar il-kompetizzjoni fis-swieq alternattivi. Ara pereżempju l-Każ M.10339 KKR/Landal, li fih il-valutazzjoni tal-Kummissjoni ffokat fuq l-aktar suq tal-prodotti alternattiv strett, definit bħala parks tal-vaganzi, fejn it-trikkib bejn l-attivitajiet tal-Partijiet kien l-aktar sostanzjali (il-paragrafi 23ff).

³⁸ Ara s-sentenza tat-30 ta' Jannar 2020, Generics (UK) et al, C-307/18, EU:C:2020:52, paragrafu 129; u s-sentenza tat-13 ta' Frar 1979, Hoffmann-La Roche v il-Kummissjoni, C-85/76, EU:C:1979:36, paragrafu 51. Din id-definizzjoni hija riflessa wkoll fit-Taqsima 6.1 tal-Anness I tar-Regolament ta' Implimentazzjoni dwar l-Għaqdiet [ir-referenza għandha tiġi vverifikata ladarba jidhol fis-seħh ir-Regolament il-ġdid dwar l-Implimentazzjoni tal-Għaqdiet].

³⁹ Ara s-sentenza tat-30 ta' Settembru 2003, Cableuropa u Ohrajn v il-Kummissjoni, T-346/02 u T-347/02, EU:T:2003:256, paragrafu 115; is-Sentenza tas-7 ta' Mejju 2009, NVV et vs Il-Kummissjoni, T-151/05, EU:T:2009:144, il-punt 52; u s-sentenza tal-14 ta' Frar 1978, United Brands v il-Kummissjoni, C-27/76, EU:C:1978:22, paragrafu 11. Din id-definizzjoni hija riflessa wkoll fl-Artikolu 9(7) tar-Regolament dwar l-Għaqdiet u t-Taqsima 6.2 tal-Anness I tar-Regolament ta' Implimentazzjoni dwar l-Għaqdiet.

⁴⁰ Kienu rilevanti kunsiderazzjonijiet temporali għad-definizzjoni tas-suq pereżempju fil-każ M.5467 RWE/Essent, fejn il-Kummissjoni għamlet distinzjoni bejn is-siġhat l-aktar intensivi u dawk kwinti għall-ġenerazzjoni u l-provvista bl-ingrossa tal-elettriku (ara l-paragrafu 32), u fil-każ M.8869 Ryanair/Laudamotion, fejn għamlet distinzjoni bejn l-istaġun tas-sajf u tax-xitwa fit-trasport tal-passiġġieri bl-ajru (ara l-paragrafi 96-97).

- (23) Dan l-avviż jispjega kif il-Kummissjoni tapplika d-definizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafi (20) u (21).

2.2. Il-metodoloġija generali għad-definizzjoni tas-suq

- (24) Kif spjegat fit-Taqsima 1.2, l-iskop ewlieni tad-definizzjoni tas-suq huwa li ttipprovdi qafas għall-istrutturar u l-iffaċilitar tal-valutazzjoni kompetittiva billi tidentifika b'mod sistematiku r-restrizzjonijiet kompetittivi immedjati li tiffaċċja/jiffaċċjaw l-impriża/i involuta/i meta toffri/joffru ċerti prodotti lill-klijenti f'ċerta zona.
- (25) L-impriża huma soġġetti għal tliet ghejun prinċipali tar-restrizzjonijiet kompetittivi: is-sostituzzjoni tad-domanda, is-sostituzzjoni tal-provvista u l-kompetizzjoni potenzjali. Is-sostituzzjoni tad-domanda tikkostitwixxi l-aktar forza dixxiplinarja immedjata u effettiva fuq il-fornituri ta' prodott partikolari⁴¹. L-influwenza ta' impriża fuq il-kundizzjonijiet prevalenti tal-bejgħ, bħall-prezzijiet, tiddependi fuq kemm il-klijenti tagħha jistgħu jaqilbu faċilment għal prodotti disponibbli li l-klijenti jqisu bħala sostituti⁴². Is-sostituzzjoni tal-provvista tista' tkun rilevanti wkoll għad-definizzjoni tas-suq rilevanti f'xi każijiet, jiġifieri meta tkun immedjata u effettiva daqs is-sostituzzjoni tad-domanda. B'kuntrast ma' dan, restrizzjonijiet kompetittivi aktar remoti li ma jissodisfawx il-kriterji ta' sostituzzjoni tal-provvista f'termini ta' immedjatezza u effettività jehtiegu analiżi ta' fatturi addizzjonali, inklużi ċ-ċirkostanzi relatati mal-kundizzjonijiet tad-dhul, u li jitqiesu matul il-valutazzjoni kompetittiva bħala restrizzjonijiet li jirriżultaw minn kompetizzjoni potenzjali⁴³.
- (26) Il-valutazzjoni tas-sostituzzjoni tad-domanda u tal-provvista tgħin sabiex jiġu identifikati l-prodotti fis-suq rilevanti, u għalhekk il-fornituri attivi fis-suq. Sabiex jiġi pprovdut qafas utli għall-valutazzjoni kompetittiva, id-definizzjoni tas-suq trid tidentifika wkoll il-klijenti li x'aktarx jiffaċċjaw effetti simili tal-imġiba jew tal-konċentrazzjoni inkwistjoni. Għaldaqstant, il-Kummissjoni tiffoka fuq il-grad sa fejn il-klijenti jiffaċċjaw kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni simili jew differenti meta tiddeċiedi dwar liema klijenti huma inklużi fis-suq rilevanti. Dan huwa rilevanti minn perspettiva ġeografika, meta l-Kummissjoni tinkludi daww l-oqsma fis-suq ġeografiku rilevanti li fihom il-klijenti jiffaċċjaw kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni omoġenji biżżejjed. Il-Kummissjoni tista' wkoll tiddistingwi bejn gruppi ta' klijenti li jiffaċċjaw kundizzjonijiet ta'

⁴¹ Is-sentenza tal-4 ta' Lulju 2006, *easyJet v il-Kummissjoni*, T-177/04, EU:T:2006:187, paragrafu 99.

⁴² F'ċerti swieq, id-domanda tista' ma tkunx xprunata – jew mhux xprunata biss – mill-konsumatur aħħari ta' prodott, iżda tista' tiġi fformata minn partijiet ikkonċernati oħra, li l-interessi tagħhom mhumiex neċessarjament allinjati ma' daww tal-konsumatur aħħari. Pereżempju, fis-swieq farmaċewtiċi, il-pazjenti huma l-konsumaturi finali tal-mediċini, it-tobba jagħzlu l-mediċina bir-riċetta jew jistgħu jagħtu pariri lill-pazjenti dwar liema mediċina li tintxtara mingħajr riċetta għandha tintuża, u l-iskemi tal-assigurazzjoni tipikament ikopru l-kost kollu jew parti minnu għall-mediċina mogħtija. Il-Kummissjoni tqis tali partikolaritajiet meta tiddefinixxi s-suq rilevanti.

⁴³ Il-Qorti Ġenerali spjegat li “l-kompetizzjoni potenzjali u s-sostituzzjoni min-naħa tal-provvista huma kwistjonijiet kunċettwalment differenti, [...], daww il-kwistjonijiet jikkoinċidu parzjalment, peress li d-distinzjoni tinsab primarjament f'jekk ir-restrizzjoni tal-kompetizzjoni hijiex immedjata jew le.”, is-sentenza tal-30 ta' Settembru 2003, *Atlantic Container Line AB et vs Il-Kummissjoni*, il-Kawżi Magħquda T-191/98, T-212/98 sa T-214/98, EU:T:2003:245, il-paragrafu 834.

kompetizzjoni materjalment differenti f'kuntesti differenti, pereżempju meta jkun hemm diskriminazzjoni fil-prezz bejn gruppi ta' klijenti differenti⁴⁴.

2.2.1. Il-metodologija generali għad-definizzjoni tas-swieq tal-prodotti

2.2.1.1. Sostituzzjoni tad-domanda

- (27) Kif stabbilit fil-paragrafi (20) u (25), l-approċċ ewlieni li tuża l-Kummissjoni sabiex tiddefinixxi s-suq tal-prodott rilevanti huwa dak tal-valutazzjoni tas-sostitwibbiltà tal-prodotti mill-perspettiva tal-klijent (sostituzzjoni tad-domanda). Jirriżultaw sitwazzjonijiet ta' sostituzzjoni tad-domanda b'saħħitha biżżejjed meta l-klijenti jkunu jistgħu jaqilbu faċilment għal prodotti alternattivi disponibbli minnufih. Fejn ikun hemm biżżejjed sostituzzjoni tad-domanda bejn il-prodotti ta' fornituri differenti, il-Kummissjoni tinkludi dawk il-prodotti fl-istess suq tal-prodott rilevanti.
- (28) Il-Kummissjoni tiddetermina l-firxa ta' prodotti li l-klijenti tal-impriża/i involuta/i jqisu bħala sostituti effettivi kif ukoll il-grad ta' sostitwibbiltà tagħhom mal-prodotti tal-impriża/i involuta/i billi teżamina varjeta' ta' evidenza. Tali evidenza tinkludi, skont ir-rekwiżiti u l-partikolaritajiet ta' kull każ, indikaturi għar-raġunijiet għala l-klijenti jissostitwixxu prodott wieħed ma' ieħor jew le, bħall-preferenzi tal-klijenti relatati mal-karatteristiċi tal-prodott, il-prezzijiet, l-użu intenzjonat u l-ostakli għall-bdil u l-kostijiet tal-bdil. Dan jinkludi wkoll indikaturi diretti tas-sostituzzjoni, bħal evidenza ta' sostituzzjoni fil-passat jew ipotetika. Aktar dettalji dwar l-evidenza li l-Kummissjoni tibbaża fuqha meta tivvaluta s-sostituzzjoni tad-domanda huma stabbiliti fit-Taqsima 3.2.
- (29) Il-mistoqsija ewlenija li għandha titwieġeb meta tigi eżaminata dik l-evidenza hija sa liema punt u sa liema prodotti alternattivi faċilment disponibbli (jekk ikun hemm) il-klijenti tal-impriża (i) involuti jaqilbu b'reazzjoni għal deterjorament fil-kundizzjonijiet tal-provvista tal-prodotti tal-impriża/i involuta/i meta mqabbla ma' prodotti oħra⁴⁵. Għal finijiet operazzjonali u prattiċi, din il-valutazzjoni normalment tiffoka fuq ir-reazzjonijiet għaż-żidiet fil-prezzijiet, iżda tista' tikkunsidra wkoll bidliet f'parametri kompetittivi oħrajn, bħall-kwalità jew il-livell ta' innovazzjoni, kif stabbilit fil-paragrafu (12).
- (30) Mil-lat kunċettwali, dan l-approċċ ifisser li, b'bidu minn suq kandidat li inizjalment ikun fih il-prodott(i) jew it-tip ta' prodotti tal-impriża/i involuta/i li huwa/huma l-fokus tal-valutazzjoni kompetittiva, jiżdiedu prodotti alternattivi fis-suq kandidat f'ordni ta' tnaqqis tal-grad sa fejn il-klijenti jissostitwixxu l-prodotti tal-impriża/i involuta/i ma' dawn il-prodotti alternattivi. Dak il-proċess ikompli sakemm ikunu ġew identifikati l-prodotti kollha sostituti disponibbli faċilment li jillimitaw biżżejjed il-kundizzjonijiet tal-provvista tal-prodotti tal-impriża. Is-suq rilevanti jinkludi dawk il-prodotti identifikati kollha.

⁴⁴ Ara t-taqsima 4.2 għal aktar dettall dwar kif il-Kummissjoni tindirizza d-definizzjoni tas-suq fil-preżenza ta' diskriminazzjoni fil-prezzijiet.

⁴⁵ L-analiżi ekwivalenti hija applikata fil-każijiet li jikkonċernaw is-swieq tax-xiri, fejn il-punt ta' bidu għall-analiżi tar-reazzjonijiet tal-bdil ikun jkun għalhekk il-fornitur, u t-test ikun iservi sabiex jidentifika rotot oħra ta' distribuzzjoni jew outlets għal prodotti tal-fornitur.

- (31) Il-kriterju teoretiku użat sabiex jiġi ddeterminat jekk ġewx identifikati s-sostituti qrib biżżejjed kollha huwa jekk monopolista ipotetiku fis-suq kandidat jistax jeżerċita s-saħħa fis-suq. Din il-kwistjoni tista' tiġi vvalutata billi jiġi mistoqsi jekk monopolista ipotetiku fis-suq kandidat isibx profittabbli li jimplimenta żieda żgħira iżda sinifikanti mhux tranżitorja fil-prezz (it- "test SSNIP")⁴⁶. Jekk tali żieda fil-prezz ma tkunx profittabbli għall-monopolista ipotetiku, il-proċess taż-żieda ta' sostituti addizzjonali fis-suq kandidat ikompli biż-żieda tal-eqreb sostitut li jmiss. Jekk iż-żieda fil-prezz tkun profittabbli għall-monopolista ipotetiku, il-proċess jieqaf u l-prodotti fis-suq kandidat jikkostitwixxu suq rilevanti.
- (32) Meta l-impriża jikkompetu fuq parametri oħra minbarra l-prezz, bħall-kwalità jew il-livell ta' innovazzjoni, dan jagħmel l-applikazzjoni tat-test SSNIP diffiċli, b'mod partikolari fil-kuntest ta' prodotti bi prezz monetarju zero⁴⁷ u industrij innovattivi hafna. Jirriżultaw aktar diffikultajiet skont it-tip ta' valutazzjoni mwettqa. Meta l-valutazzjoni tiffoka fuq il-bidla fis-saħħa fis-suq tal-impriża/i involuta/i, bħal fil-każ tal-analiżi ta' konċentrazzjonijiet li jinvolvu trikkib orizzontali, it-test tal-SSNIP ġeneralment jista' jiġi applikat bil-prezz prevalenti tas-suq. Madankollu, dan jista' ma jkunx il-każ meta l-enfasi tkun fuq il-valutazzjoni tas-saħħa eżistenti fis-suq tal-impriża/i involuta/i, bħal meta jiġu definiti s-swieq fil-kuntest tal-valutazzjoni tal-eżistenza ta' dominanza skont l-Artikolu 102 TFUE⁴⁸. Barra minn hekk, ir-restrizzjonijiet prattiċi jistgħu

⁴⁶ L-SSNIP ikkunsidrat huwa normalment żieda fil-prezz fil-medda ta' 5 % sa 10 % implimentata fuq prodott wieħed jew aktar fis-suq kandidat inkluż mill-inqas prodott wieħed tal-impriża/i involuta/i. Madankollu, id-daqs taż-żieda fil-prezz u kif din tiġi applikata jistgħu jiddependu mill-każ partikolari inkwistjoni. Pereżempju, meta l-impriża involuti jipprovdu relattivament ftit valur miżjud fil-katina tal-provvista (minhabba li l-materja prima jew il-komponenti mixtrija jirrappreżentaw perċentwal għoli tal-prezz totali) il-kwistjoni ta' jekk pożizzjoni monopolistika ipotetika tistax teżerċita s-saħħa fis-suq tista' tiġi vvalutata ahjar meta mqabbla mal-effett tagħha fuq dan il-valur miżjud. Għalhekk, il-Kummissjoni tista' tapplika l-SSNIP għall-valur miżjud aktar milli għall-prezz tal-bejgħ f'tali każijiet. Il-Kummissjoni applikat dan il-kunċett u ffukat fuq il-valur miżjud (jew il- "primjums reġjonali") fil-każ M.6541 Glencore/Xstrata meta vvalutat l-evidenza dwar l-importazzjonijiet, u l-evoluzzjoni tal-prezzijiet u l-margnijiet taż-żingu fir-reġjuni kollha; ara l-paragrafi 135-140 u 144.

⁴⁷ Fil-każ AT.40099 Google Android, il-Kummissjoni vvalutat jekk il-manifatturi, l-utenti u l-iżviluppaturi tal-applikazzjonijiet humiex se jaqilbu mill-ħwienet tal-apps ta' Android għal ħwienet tal-apps għal sistemi operattivi mobbli intelligenti liċenzjabbli oħra fil-każ ta' tnaqqis żgħir iżda sinifikanti fil-kwalità ("SSNDQ") ta' daww tal-ewwel (ara l-paragrafi 284-305). B'mod ġenerali, SSNDQ jiġi applikat bħala qafas kunċettwali għal valutazzjoni kwalitattiva tar-restrizzjonijiet kompetittivi. Il-Kummissjoni normalment ma tihux sehem f'applikazzjoni kwantitattiva tat-test SSNDQ, li huwa soġġett għal diversi diffikultajiet, inkluż fir-rigward tal-kwantifikazzjoni tal-kwalità. Fis-sentenza tagħha tal-14 ta' Settembru 2022, Google u Alphabet vs Il-Kummissjoni, T-604/18, EU:T:2022:541, il-paragrafi 177 u 180, il-Qorti Ġenerali kkonfermat li "*t-test SSNDQ [...] kien jikkostitwixxi evidenza rilevanti għall-fini tad-definizzjoni tas-suq rilevanti*" filwaqt li fl-istess hin iddikjarat li "*d-definizzjoni ta' standard kwantitattiv preċiż ta' degradazzjoni tal-kwalità tal-prodott fil-mira ma tistax tkun prerekwizit għall-applikazzjoni tat-test SSNDQ. [...] Dak kollu li jgħodd huwa li d-degradazzjoni tal-kwalità tibqa' żgħira, għalkemm sinifikanti u mhux tranżitorja.*"

⁴⁸ B'mod ġenerali, meta s-suq kandidat (essenzjalment) jikkonsisti fil-prodott(i) ta' impriża waħda, it-test SSNIP applikat bil-prezz tas-suq prevalenti dejjem jissuġġerixxi li s-suq rilevanti għandu jkun usa' mis-suq kandidat, minhabba li impriża li timmassimizza l-profitt, bħala definizzjoni, ma ssibx profittabbli li tgħolli l-prezz oghla mill-prezz prevalenti tagħha (massimizzazzjoni tal-profitt).

Dan jista' jwassal għall-hekk imsejja "cellophane fallacy", imsemmija wara d-definizzjoni tas-suq tal-Qorti Suprema tal-Istati Uniti li tinvolvi s-cellophane u prodotti oħrajn ta' tgeżwir (L-Istati Uniti vs E. I. du Pont de Nemours & Co., 351 U.S. 377 (1956)). Dan jimplika b'mod żbaljat il-konkluzjoni, fuq il-bażi ta' test SSNIP applikat bil-prezz prevalenti, li s-suq rilevanti għandu jkun usa' mill-prodott/i ta'

jagħmluha diffiċli li jiġi applikat it-test tal-SSNIP b'mod empiriku meta jiġi ddefinit is-suq tal-prodotti rilevanti f'każijiet ta' haġġa reali. Pereżempju, jista' ma jkunx possibbli li tingabar informazzjoni affidabbli dwar l-ammont ta' telf li monopolista ipotetiku jgarrab meta jimplimenta SSNIP.

- (33) Għalhekk, filwaqt li l-Kummissjoni tista' sserraħ fuq il-prinċipji tat-test SSNIP fil-valutazzjoni tagħha tas-suq rilevanti, ma hemm l-ebda obbligu fuq il-Kummissjoni li tapplika t-test SSNIP empirikament, u tipi oħra ta' evidenza huma ugwalment validi biex jinfurmaw id-definizzjoni tas-suq, kif deskritt aktar fit-taqsimha 3⁴⁹. Fil-fatt, f'haġġa każijiet, it-test tal-SSNIP iservi biss bħala qafas kuncettwali għall-interpretazzjoni tal-evidenza kwalitattiva disponibbli.

2.2.1.2. Is-sostituzzjoni tal-provvista

- (34) Il-Kummissjoni tista' tqis ukoll is-sostitwibbiltà tal-prodotti mill-perspettiva tal-fornituri (is-sostituzzjoni tal-provvista). Is-sostituzzjoni tal-provvista tista' tkun rilevanti meta jiġi definit is-suq rilevanti fejn il-fornituri jużaw l-istess assi u proċessi biex jipproduċu prodotti relatati li mhumiex sostituti għall-klijenti, u fejn dan iwassal għal kundizzjonijiet simili ta' kompetizzjoni fil-firxa kollha ta' tali prodotti. F'tali każijiet, jista' jkun xieraq li tali prodotti relatati jiġu inklużi fis-suq tal-prodotti rilevanti, sakemm l-effett ta' restrizzjoni tas-sostituzzjoni tal-provvista fil-firxa kollha ta' prodotti jkun ekwivalenti għal dak tas-sostituzzjoni tad-domanda f'termini ta' effettività u immedjatezza.

impriza dominanti, ara l-ispejgazzjonijiet dwar dan il-kuncett fil-paragrafi 158 sa 171 tad-deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-każ AT.39523 Slovak Telekom). Il-fallaċja tas-cellophane tista' tirriżulta wkoll meta l-prezzijiet ikunu f'livelli kompetittivi ferm minhabba l-massimizzazzjoni kongunta tal-profitt minn grupp ta' imprizi.

Meta d-definizzjoni tas-suq titwettagħ fil-kuntest ta' każ li jeħtieġ valutazzjoni tal-grad ta' saħħa eżistenti fis-suq, bħal, pereżempju, fil-kuntest ta' valutazzjoni ta' dominanza f'każ tal-Artikolu 102, il-fatt li l-prezz prevalenti jista' jkun diġà f'livell suprankompetittiv għalhekk jeħtieġ li jiġi kkunsidrat. F'tali każijiet, il-Kummissjoni tista' tapplika t-test tal-SSNIP li jibda minn prezz kontrofattwali li jipprevali taht kompetizzjoni (aktar) effettiva; jew tista' tibbaża fuq evidenza oħra għad-definizzjoni tagħha tas-suq rilevanti.

B'kuntrast għal dan, fil-kuntest ta' każijiet fejn l-enfasi hija fuq il-valutazzjoni ta' bidla fis-saħħa fis-suq, b'mod partikolari l-bidla fis-saħħa fis-suq li tirriżulta mill-eliminazzjoni tal-kompetizzjoni bejn il-partijiet għal konċentrazzjoni li tinvolvi trikkib orizzontali, is-suq kandidat jinkludi mill-anqas il-prodotti rilevanti tal-partijiet li qegħdin jingħaqdu u t-test tal-SSNIP tipikament jista' jiġi applikat bil-prezz prevalenti. Għalhekk, is-suq rilevanti fil-kuntest tal-valutazzjoni ta' bidla fis-saħħa tas-suq mhux dejjem jeħtieġ li jwassal għall-istess suq rilevanti bħal fil-kuntest tal-valutazzjoni tal-livell ta' saħħa fis-suq eżistenti.

⁴⁹ Fis-sentenza tagħha tal-11 ta' Jannar 2017, *Topps Europe vs Il-Kummissjoni*, T-699/14, EU:T:2017:2, punt 82, il-Qorti Ġenerali ddikjarat: "*Il-Kummissjoni ma [...] wettqitx żball manifest ta' valutazzjoni billi bbażat il-konklużjonijiet tagħha fuq is-suq rilevanti fuq il-valutazzjoni tagħha tal-evidenza miġbura mingħajr ma rrikorriet għal test tal-SSNIP*". Bl-istess mod, fir-rigward tad-definizzjoni tas-suq ġeografiku, fis-sentenza tagħha tal-5 ta' Ottubru 2020, *HeidelbergCement u Schwenk Zement vs Il-Kummissjoni*, T-380/17, EU:T:2020:471, il-punt 331, il-Qorti Ġenerali nnotat li: "*Kif il-Kummissjoni tosserva kif xieraq fil-punt 143 tad-difiża, it-“test tal-SSNIP” ma huwiex l-uniku metodu disponibbli għaliha meta tiddefinixxi s-swieq ġeografiċi rilevanti.*" Ara wkoll is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-22 ta' Ġunju 2022, *thyssenkrupp v Il-Kummissjoni*, T-584/19, EU:T:2022:386, paragrafi 76 u 155, kif ukoll is-sentenza tal-Qorti tal-EFTA tal-5 ta' Mejju 2022 fil-Kawża E-12/20, *Telenor and Telenor Norge v l-Awtorità ta' Sorveljanza tal-EFTA*, paragrafu 95.

- (35) Il-kundizzjonijiet meħtieġa biex is-suq jitwessa' abbażi tas-sostituzzjoni tal-provvista huma li l-biċċa l-kbira tal-fornituri, jekk mhux kollha, ikunu jistgħu jaqilbu l-produzzjoni bejn prodotti fil-firxa ta' prodotti relatati⁵⁰, filwaqt li jgarrbu biss spejjeż jew riskji addizzjonali insinifikanti li jintilfu, ikollhom l-inċentiv li jagħmlu dan meta jinbidlu l-prezzijiet jew il-kundizzjonijiet tad-domanda relattivi, u jkunu jistgħu jikkummerċjalizzawhom b'mod effettiv fi żmien qasir⁵¹.
- (36) Sitwazzjonijiet ta' sostituzzjoni tal-provvista b'saħħitha biżżejjed jistgħu jirriżultaw tipikament meta l-impriżi qiegħdu fis-suq firxa ta' kwalitajiet jew gradi ta' prodott wieħed. Eżempju tal-approċċ għas-sostituzzjoni tal-provvista huwa l-valutazzjoni passata tal-Kummissjoni tas-suq għaċ-ċangaturi tal-azzar inossidabbli⁵². F'dak il-każ, il-Kummissjoni sabet li, mill-perspettiva tad-domanda, il-klijenti ma setgħux jużaw gradi jew familji ta' gradi differenti għall-istess skop. Madankollu, kien possibbli li wieħed jaqleb mill-produzzjoni ta' familja waħda ta' gradi għal oħra f'perjodu ta' żmien qasir u li jintuża l-istess tagħmir b'kostijiet addizzjonali limitati. Fin-nuqqas ta' diffikultajiet partikolari fid-distribuzzjoni, il-manifatturi tal-azzar inossidabbli setgħu, għalhekk, jikkompetu għal ordnijiet tad-diversi gradi. Għalhekk, il-Kummissjoni inkludiet id-diversi gradi ta' azzar inossidabbli fl-istess suq rilevanti.
- (37) Is-sostituzzjoni tal-provvista tista' tkun rilevanti wkoll għad-definizzjoni tas-suq meta l-konsumaturi jixtru prodotti personalizzati, pereżempju, meta l-konsumaturi joħorġu offerti għal proġetti ta' kostruzzjoni jew l-akkwist ta' ferroviji jew turbini tal-gass. F'tali każijiet, jista' ma jkun hemm l-ebda sostituzzjoni tad-domanda jew jista' jkun hemm waħda limitata bejn il-prodotti personalizzati għal klijenti differenti. Minflok, ir-restrizzjoni kompetittiva tirriżulta mill-kapaċità ta' fornituri oħrajn li jipproduċu l-prodott speċifiku li jissodisfa l-ħtiġijiet tal-klijent. Meta l-istess fornituri jkunu jistgħu u generalment iwieġbu b'offerti għall-ispeċifikazzjonijiet ta' klijenti differenti, il-prodotti personalizzati jistgħu jiġu inklużi fl-istess suq tal-prodott rilevanti.
- (38) Meta whud biss mill-fornituri jissodisfaw il-kundizzjonijiet ta' hawn fuq għas-sostituzzjoni tal-provvista, mhuwiex xieraq li l-firxa tal-prodotti tiġi inkluża fl-istess suq rilevanti⁵³. Meta twettaq il-valutazzjoni kompetittiva, il-Kummissjoni madankollu tqis ir-restrizzjoni kompetittiva eżerċitata minn daww il-fornituri li jissodisfaw il-kundizzjonijiet, inkluż jekk humiex probabbli li jespandu l-bejgħ tagħhom tal-prodotti rilevanti fil-futur meta l-każ jitlob valutazzjoni li tħares 'il quddiem. Eżempju ta' dan l-approċċ hija l-valutazzjoni passata tal-Kummissjoni

⁵⁰ Is-Sentenza tal-Qorti tal-EFTA tal-5 ta' Mejju 2022 fil-Kawża E-12/20, Telenor u Telenor Norge vs l-Awtorità ta' Sorveljanza tal-EFTA, il-paragrafu 160:

⁵¹ Dan huwa perjodu bħal dan li jippermetti lill-produttur jikkummerċjalizza l-prodott lill-klijent f'perjodu ta' żmien li ma jkunx itwal b'mod sinifikanti mill-iskeda ta' żmien li l-klijent jeħtieġ biex jaqleb għall-prodott/i l-ieħor/l-oħra fis-suq kandidat. Tali valutazzjoni hija speċifika għall-prodotti vvalutati.

⁵² Ara l-kawża M.6471 Outokumpu/INOXUM, paragrafi 120 u 121.

⁵³ Ara s-sentenza tat-28 ta' April 2010, Amann & Söhne and Cousin Filterie v il-Kummissjoni, T-446/05, EU:T:2010:165, paragrafu 79; ara wkoll il-Każ M.5046 Friesland Foods/Campina, il-paragrafu 159. Ara wkoll is-Sentenza tal-Qorti tal-EFTA tal-5 ta' Mejju 2022, E-12/20, Telenor u Telenor Norge vs l-Awtorità ta' Sorveljanza tal-EFTA, paragrafu 160:

għas-suq tal-azzar miksija bil-metall⁵⁴. F'dak il-każ, il-Kummissjoni ma aċċettatx is-sostituzzjoni tal-provvista fir-rigward tal-pjanċa stanjata u azzar tal-kromu miksi elettrolitikament minhabba li fornitur wieħed biss li jikkompeti seta' jipproduċi dawn il-prodotti fuq l-istess linja ta' produzzjoni u minhabba li l-produzzjoni taż-żewġ prodotti fuq "self kummerċjali għal perjodu ta' żmien qasir" b'kapaċità ta' bdil ma kellhiex rwol materjali fis-suq. Madankollu, il-Kummissjoni qieset ir-restrizzjoni eżerċitata mill-fornitur li seta' jipproduċi l-pjanċa stanjata u l-azzar tal-kromu miksi elettrolitikament fuq "self kummerċjali għal perjodu ta' żmien qasir" fil-valutazzjoni kompetittiva tagħha.

- (39) Bl-istess mod, meta s-sostituzzjoni tal-provvista tkun tinvolvi l-htieġa li jiġu aġġustati b'mod sinifikanti l-assi tangibbli u intangibbli eżistenti barra mill-perkors regolari tan-negozju, sabiex isiru investimenti addizzjonali aktar milli insinifikanti, kostijiet jew riskji retrospettivi, sabiex jittiehdu deċiżjonijiet strateġiċi ta' natura dejjiema jew sabiex jiġi mgarra b'dewmien fiż-żmien, il-Kummissjoni ma twessax is-suq rilevanti abbażi tas-sostituzzjoni tal-provvista. Dan jista' jsehh anki jekk il-produtturi jkunu diġà involuti fil-produzzjoni fil-firxa kollha ta' prodotti relatati. Pereżempju, għalkemm il-produtturi tal-ġobon jistgħu fil-prinċipju jipproduċu tipi differenti ta' ġobon, jista' jkun hemm spejjeż sinifikanti u żminijiet ta' thejjija involuti qabel ma produttur ta' ċertu tip ta' ġobon ikun jista' jibdel il-produzzjoni u jibda jbigħ tip differenti ta' ġobon⁵⁵. F'dawn il-każijiet, il-Kummissjoni teżamina l-effetti ta' tali bidla fil-valutazzjoni kompetittiva bħala restrizzjonijiet minn kompetizzjoni potenzjali.

2.2.2. Il-metodoloġija generali għad-definizzjoni tas-swieq ġeografiki

- (40) Kif stabbilit fil-paragrafi (21) u (26), l-approċċ ewlieni li tuża l-Kummissjoni sabiex tiddefinixxi s-suq ġeografiku rilevanti huwa dak tal-valutazzjoni tal-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni. Punt tat-tluq tas-soltu huwa analiżi tal-post fejn jinsabu l-klijenti li x'aktarx jiġu affettwati mill-imġiba jew mill-konċentrazzjoni rilevanti. Sabiex jiġu identifikati dawk il-klijenti li x'aktarx jiffaċċjaw effetti simili tal-aġir jew tal-konċentrazzjoni inkwistjoni, il-Kummissjoni mbagħad tanalizza jekk il-kundizzjonijiet tal-kompetizzjoni f'ċertu zona fejn jinsabu l-klijenti humiex omogenji biżżejjed⁵⁶ u jekk tistax tiġi distinta minn żoni ġirien minhabba li l-kundizzjonijiet tal-kompetizzjoni huma sostanzjalment differenti f'dawk iż-żoni. Is-swieq ġeografiki jistgħu jvarjaw

⁵⁴ Ara l-kawża M.8713 Tata Steel/ThyssenKrupp/JV, il-premessi 276-278 u 1287-1293 għall-valutazzjoni tal-azzar tal-landa.

⁵⁵ Pereżempju, fil-kawża M.9413 Lactalis/Nuova Castelli, l-investigazzjoni tas-suq indikat li l-fornituri li jipproduċu mozzarella ma setgħux jibdwu jipproduċu r-ricotta mingħajr ma jgarrbu spejjeż sinifikanti u fi żmien qasir u b'mod simili, il-produtturi ta' ricotta ma setgħux jibdwu jipproduċu u jbigħu mascarpone mingħajr spejjeż u dewmien sinifikanti (ara l-paragrafi 47-48).

⁵⁶ Il-ġurisprudenza tal-Qrati tal-Unjoni rreferiet b'mod konsistenti għal kundizzjonijiet "omogenji biżżejjed" – għall-kuntrarju ta' dawk identiċi – ta' kompetizzjoni bħala l-kriterju għad-definizzjoni ta' suq ġeografiku rilevanti. Ara s-Sentenza tal-14 ta' Frar 1978, *United Brands vs Il-Kummissjoni*, C-27/76, EU:C:1978:22, il-punti 11 u 44; is-Sentenza tat-8 ta' Lulju 2003, *Verband der freien Rohrwerke et vs Il-Kummissjoni*, T-374/00, EU:T:2003:188, il-punt 141; is-Sentenza tat-30 ta' Settembru 2003, *Cableuropa et vs Il-Kummissjoni*, T-346/02 u T-347/02 (Kawżi Magħquda), EU:T:2003:256, il-punt 115; is-Sentenza tas-7 ta' Mejju 2009, *NVV et vs Il-Kummissjoni*, T-151/05, EU:T:2009:144, il-punt 52; is-Sentenza tal-5 ta' Ottubru 2020, *HeidelbergCement u Schwenk Zement vs Il-Kummissjoni*, EU:T:2020:471, il-punt 294.

minn dimensjoni lokali għal dimensjoni globali skont il-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni li jiffaċċjaw il-klijenti.

- (41) Il-Kummissjoni twettaq il-valutazzjoni tagħha tal-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni billi teżamina varjetà ta' evidenza. Tali evidenza tinkludi, skont ir-rekwiżiti u l-partikolaritajiet ta' kull każ: il-preżenza ta' fornituri differenti jew tal-istess fornituri fiż-żoni ġeografiċi kollha; similaritajiet jew differenzi fl-ishma u l-prezzijiet tas-suq tagħhom; similaritajiet jew differenzi fil-preferenzi tal-klijenti u fl-imġiba tax-xiri; l-ostakli u l-kostijiet assoċjati mal-forniment lill-klijenti f'żona differenti; fatturi relatati mad-distanza li jaffettwaw il-kostijiet, il-kwantitajiet disponibbli jew l-affidabbiltà tal-provvista; u l-flussi u x-xejriet kummerċjali tal-vjeġġi. Aktar dettalji dwar l-evidenza li l-Kummissjoni tibbaża fuqha meta tivvaluta s-swieq ġeografiċi huma stabbiliti fit-taqsima 3.3.
- (42) Meta tiddefinixxi s-swieq ġeografiċi rilevanti, il-Kummissjoni normalment tanalizza wkoll ix-xejriet tas-sostituzzjoni tad-domanda – bħall-qlib għall-importazzjonijiet – biex tidentifika l-għażliet alternattivi ta' provvista disponibbli għall-klijenti⁵⁷. Meta l-klijenti f'żewġ oqsma jqisu l-aktar l-istess fornituri bħala alternattivi u jistgħu jaqilbu faċilment il-volumi tax-xiri bejniethom, dan jista' jindika, flimkien ma' fatturi oħrajn, li l-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni bejn iż-żewġ oqsma huma omoġenji biżżejjed u għalhekk li ż-żewġ oqsma għandhom ikunu parti mill-istess suq ġeografiku rilevanti. Min-naħa l-oħra, meta l-klijenti f'żewġ oqsma jqisu fornituri differenti bħala alternattivi jew meta l-volumi li jistgħu u jiġu mibdula għall-importazzjonijiet ikunu limitati, pereżempju minhabba l-preferenzi tal-klijenti jew minhabba l-limiti fil-volumi tal-importazzjoni disponibbli, dan jindika li l-kundizzjonijiet tal-kompetizzjoni fiż-żewġ żoni mhumiex omoġenji biżżejjed⁵⁸.
- (43) B'riżultat ta' dan, is-semplici eżistenza jew il-possibbiltà ta' importazzjonijiet f'żona ġeografika partikolari mhux neċessarjament twassal għat-twessigh tal-ambitu tas-suq ġeografiku għaż-żona minn fejn joriġinaw l-importazzjonijiet. Il-klijenti li jinsabu fiż-żona fejn joriġinaw l-importazzjonijiet jistgħu jiffaċċjaw kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni differenti meta mqabbla ma' klijenti li jinsabu fiż-żona fejn jiġu kkonsejnti l-importazzjonijiet. F'dawk iċ-ċirkostanzi, jekk is-swieq ġeografiċi jiġu ddefiniti b'mod wiesa' sabiex jinkludu ż-żoni ta' oriġini u ta' konsenja ta' oġġetti importati, dan jista' bi żball jinkludi fis-suq rilevanti klijenti li x'aktarx ikunu affettwati b'mod differenti mill-imġiba jew mill-konċentrazzjoni rilevanti. Dan ifixkel aktar milli jiffaċilita l-valutazzjoni kompetittiva.

⁵⁷ Din il-valutazzjoni tista' ssegwi l-approċċ stabbilit fit-Taqsima 2.2.1.1, jiġifieri li jiġu identifikati l-fornituri li l-klijenti jibdlu x-xiri tagħhom għalihom f'każ ta' bidla fil-kundizzjonijiet relattivi tal-provvista u li jiġi applikat il-qafas tal-SSNIP.

⁵⁸ Fil-kawża M.7278 General Electric/Alstom (Thermal Power – Renewable Power & Grid Business), il-Kummissjoni ddefinixxiet is-suq għat-turbini tal-gass heavy-duty ta' 50 Hz bħala globali bl-esklużjoni taċ-Ċina u l-Iran minhabba li kien hemm ostakli għal xi fornituri globali biex ifornu lill-klijenti f'dawk iż-żewġ oqsma (ara l-paragrafi 162–191). Fil-Każ AT.40099 Google Android, il-Kummissjoni ddefiniet is-suq għal-liċenzjar ta' OSs mobbli intelligenti u ta' hwienet tal-applikazzjonijiet tal-Android bħala globali għajr iċ-Ċina minhabba li l-attivitajiet tal-impriza fiċ-Ċina kienu limitati bir-regolament (il-paragrafi 406 sa 410).

- (44) F'ċirkostanzi kkaratterizzati minn importazzjonijiet sinifikanti, iżda fejn il-kummerċ bejn ċerti żoni ġeografici jew kunsiderazzjonijiet oħrajn ta' provvista u domanda ma jkunx biżżejjed sabiex iwassal għal kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni omogenji biżżejjed, il-Kummissjoni, għalhekk, ma testendix is-suq ġeografiku rilevanti sabiex jinkludi ż-żona ta' oriġini ta' tali importazzjonijiet. Madankollu, bħala parti mill-valutazzjoni kompetittiva, il-Kummissjoni tinkludi l-importazzjonijiet fis-suq ġeografiku rilevanti fil-kalkolu tal-ishma mis-suq. Il-Kummissjoni tqis ukoll bis-sħiħ ir-restrizzjoni kompetittiva mill-importazzjonijiet fis-suq rilevanti b'modi oħra fil-valutazzjoni kompetittiva, pereżempju billi teżamina jekk huwiex probabbli li l-importazzjonijiet jespandu fil-futur meta l-każ jitlob valutazzjoni li tħares 'il quddiem⁵⁹.
- (45) Eżempju ta' kif il-Kummissjoni tqis il-flussi tal-kummerċ meta tiddefinixxi s-suq ġeografiku rilevanti u twettaq il-valutazzjoni kompetittiva tagħha hija l-valutazzjoni passata tal-Kummissjoni tas-suq għall-prodotti ċatti lesti tal-azzar tal-karbonju⁶⁰. Il-Kummissjoni kkonkludiet li s-swieq ġeografici rilevanti għal diversi tipi ta' prodotti lesti tal-azzar b'karbonju fiss ma kinux usa' miż-ŻEE minhabba li l-istrutturi tas-suq kienu differenti madwar ir-reġjuni tad-dinja, l-akkwist sehh fil-biċċa l-kbira fil-livell reġjonali u l-ipprezzar tal-prodotti kien differenti b'mod sinifikanti bejn ir-reġjuni tad-dinja. Madankollu, ir-restrizzjoni kompetittiva mill-importazzjonijiet giet ivvalutata fid-dettall bħala parti mill-valutazzjoni kompetittiva.

3. IL-PROĊESS TAD-DEFINIZZJONI TAS-SWIEQ

3.1. Approċċ ġenerali għad-definizzjoni tas-suq fil-prattika

- (46) Fil-prattika, il-Kummissjoni normalment tkun f'pożizzjoni li tidentifika b'mod preliminari s-swieq tal-prodotti u daww ġeografici l-aktar plawżibbli rilevanti li fihom għandha tiġi vvalutata konċentrazzjoni jew imġiba partikolari, abbażi ta' informazzjoni disponibbli faċilment, is-swieq rilevanti li jinsabu f'deċiżjonijiet preċedenti tal-Kummissjoni fl-istess industriji jew f'industriji simili, jew informazzjoni sottomessa mill-impriza/i involuta/i. Hafna drabi jkun hemm

⁵⁹ Fil-każ M.9592 Freudenberg/L &B, il-Kummissjoni kkonkludiet li s-swieq għad-drappijiet mhux minsuġa u oħrajn kienu mill-inqas mifruxa maż-ŻEE kollha (il-paragrafi 50-53) u eliminaw il-konċentrazzjoni minhabba li r-rivali Asjatiċi jkomplu jeżerċitaw restrizzjoni kompetittiva suffiċjenti fuq l-imprizi involuti (ara l-paragrafi 98-137 għal kisi primarju tat-twapet mhux minsuġ għall-applikazzjonijiet tal-konstruzzjoni u l-paragrafi 152-180 għal backings primarji tat-twapet mhux minsuġa għal applikazzjonijiet awtomotivi).

⁶⁰ M.8444 ArcelorMittal/Ilva, it-taqsim 7.2.4 (il-paragrafi 320-326) għad-definizzjoni tas-suq ġeografiku u t-taqsimiet 9.4.5.2-9.4.5.9 (il-paragrafi 637-750) għall-valutazzjoni kompetittiva dwar ir-restrizzjonijiet imposti mill-importazzjonijiet. Il-Kummissjoni wettqet analiżi dettaljata tar-restrizzjonijiet kompetittivi imposti mill-importazzjonijiet, fejn sabet li volumi sinifikanti ta' importazzjoni ma kinux bħala tali indikatur ta' pressjoni suffiċjenti fuq il-prezzijiet, li l-produtturi mhux taż-ŻEE kienu żgħar u individwalment kellhom influwenza limitata fuq il-prezzijiet fiż-ŻEE, li l-importazzjonijiet kienu sors ta' provvista anqas affidabbli għall-klijenti taż-ŻEE meta mqabbla ma' prodotti domestiċi, li l-evidenza empirika indikat li r-reazzjonijiet tal-importazzjoni għaž-żidiet fil-prezzijiet x'aktarx ma kinux biżżejjed sabiex jegħlbu ż-żidiet fil-prezzijiet, li l-kapaċità tal-importazzjonijiet li jeżerċitaw pressjoni kompetittiva fuq il-produtturi taż-ŻEE tnaqqset b'mod sinifikanti, li l-importazzjonijiet setgħu jikkontestaw biss parti mid-domanda tal-klijenti taż-ŻEE u li l-fornituri taż-ŻEE kienu wkoll, sa ċertu punt, gwardjani għall-importazzjonijiet.

numru limitat ta' swieq rilevanti alternattivi plawżibbli bħal dawn. Il-Kummissjoni mbagħad taġġusta l-ipoteżijiet ta' hidma inizjali tagħha dwar is-swieq rilevanti tal-prodotti u daww ġeografiċi fid-dawl tal-evidenza miġbura matul l-investigazzjoni tagħha, jekk ikun meħtieġ. F'ħafna każijiet, eżami superfiċjali tad-definizzjonijiet tas-suq alternattivi plawżibbli huwa biżżejjed biex tiġi strutturata l-valutazzjoni kompetittiva fid-deċizzjoni tal-Kummissjoni, mingħajr il-ħtieġa li titwettag analiżi dettaljata biex tintlaħaq konklużjoni dwar id-definizzjoni ta' kull suq rilevanti. Fid-deċizzjonijiet tagħha, il-Kummissjoni tista' tistabbilixxi u tivvaluta definizzjonijiet alternattivi tas-suq, billi tibda bi swieq potenzjalment usa' jew potenzjalment aktar stretti, skont l-ispeċifità jiet tal-każ.

- (47) It-taqsimiet li ġejjin 3.2 u 3.3 jiddeskrivu diversi fatturi li jistgħu jkunu rilevanti għad-definizzjoni tal-prodotti u s-swieq ġeografiċi rilevanti. It-Taqsimi 3.4 tiddeskrivi kif il-Kummissjoni tiġbor u tevalwa l-evidenza dwar dawn il-fatturi differenti. Dan ma jimplikax li f'kull każ individwali, il-Kummissjoni teħtieġ tikseb evidenza dwar il-fatturi kollha msemmija u tivvalutahom. Fil-prattika, l-evidenza relatata ma' subsett ta' dawn il-fatturi spiss tkun biżżejjed sabiex tippermetti lill-Kummissjoni tasal għal konklużjoni dwar is-suq rilevanti.

3.2. Evidenza għad-definizzjoni tas-swieq tal-prodotti

- (48) F'konformità mal-prinċipji stabbiliti fit-taqsimi 2, il-Kummissjoni tiffoka primarjament fuq evidenza relatata mas-sostituzzjoni tad-domanda meta tiddefinixxi s-suq tal-prodott rilevanti, iżda tista' tqis ukoll evidenza relatata mas-sostituzzjoni tal-provvista jekk jiġi ssodisfati l-kundizzjonijiet rilevanti stabbiliti fit-taqsimi 2.2.1.2. Il-kategoriji ta' evidenza li ġejjin jistgħu jkunu rilevanti għall-valutazzjoni tas-sostituzzjoni min-naħa tad-domanda u min-naħa tal-provvista għall-finijiet tad-definizzjoni tas-suq tal-prodott rilevanti.

3.2.1. Evidenza rilevanti għas-sostituzzjoni tad-domanda

- (49) *Il-karatteristiċi tal-prodott, il-prezzijiet, l-użu maħsub u l-preferenzi ġenerali tal-klijenti.* L-evidenza dwar elementi bħall-karatteristiċi tal-prodott (inklużi wkoll il-kwalità tal-prodott jew il-livell ta' innovazzjoni), il-prezzijiet u l-użu maħsub, li ħafna drabi tkun faċilment disponibbli, hija ġeneralment utli biex tiġi identifikata l-firxa ta' sostituti possibbli li huma disponibbli għall-klijenti tal-impreżi/i involuta/i.
- (50) Madankollu, valutazzjoni ta' jekk il-prodotti humiex simili tul karatteristiċi osservabbli, jekk il-prezzijiet tagħhom humiex komparabbli⁶¹ jew jekk il-prodotti għandhomx l-istess użu maħsub⁶² tista' ma tkunx biżżejjed biex jiġi

⁶¹ Fir-rigward tal-evidenza dwar l-evoluzzjoni tal-prezzijiet matul iż-żmien, ħafna fatturi differenti mhux relatati mas-sostituzzjoni tad-domanda jistgħu jikkawżaw komovimenti fil-prezzijiet. Min-naħa l-oħra, in-nuqqas ta' movimenti kongunti fil-prezzijiet jew l-eżistenza ta' prezzijiet diverġenti tipikament tindika li l-prodotti x'aktarx ma jkunx sostituti għad-domanda. Għalhekk, l-analiżi tal-movimenti kongunti fil-prezzijiet, inklużi tekniki kwantitattivi bħall-analiżi tal-korrelazzjoni tal-prezzijiet jew tal-istazzjonarjetà, fil-prinċipju huma aktar informattivi meta jindikaw li żewġ prodotti ma humiex fl-istess suq.

⁶² Pereżempju, il-Kummissjoni fil-passat iddefinixxiet swieq separati għal ċerti oġġetti tal-ikel minkejja l-istess użu maħsub għan-nutrizzjoni tal-bniedem. Fil-Każ M.7220 – Chiquita Brands

ddeterminat jekk żewġ prodotti huma sostituti tad-domanda. Dan għaliex kunsiderazzjonijiet bħal dawn jistgħu ma jirriflettux b'mod akkurat il-valur tal-klijenti tal-attributi tal-prodott u kif il-klijenti jirreaġixxu għall-bidliet fil-kundizzjonijiet relattivi tal-provvista bħal zieda fil-prezz. Min-naħa l-oħra, id-differenzi fil-karatteristiċi tal-prodott, fil-prezzijiet u fl-użu intenzjonat mhux dejjem jistgħu, fihom infushom, ikunu biżżejjed biex jiġi ddeterminat li żewġ prodotti jappartjenu għal swieq ta' prodotti differenti⁶³.

- (51) Għalhekk, il-Kummissjoni tivvaluta r-raġunijiet sottostanti għaliex il-klijenti jissostitwixxu prodott wiehed ma' ieħor jew le billi tfittex li tidentifika l-parametri li huma l-aktar rilevanti għall-għażliet tal-klijenti. Varjetà ta' parametri tista' tixpruna l-għażliet tal-klijenti minbarra l-prezz tal-prodott, bħal, pereżempju, il-livell ta' innovazzjoni tiegħu jew il-kwalità tiegħu b'diversi modi, kif stabbilit fil-paragrafu (12). Id-differenzi bejn il-kanali ta' distribuzzjoni, inklużi l-kanali online u offline⁶⁴, jew il-qafas regolatorju⁶⁵ jistgħu jkunu rilevanti wkoll. L-identifikazzjoni ta' daww il-parametri li huma l-aktar rilevanti għall-għażla tal-klijenti tippermetti lill-Kummissjoni tqabbel il-prodotti tul daww il-parametri, li hija informattiva sabiex jiġi vvalutat il-grad ta' sostitwibbiltà bejniethom.
- (52) *Evidenza dwar is-sostituzzjoni fil-passat.* F'ċerti każijiet, jista' jkun hemm evidenza ta' sostituzzjoni bejn prodotti differenti wara bidliet strutturali, avvenimenti jew xokkijiet fil-passat fis-suq. Tali evidenza normalment tkun informattiva għall-preferenzi tal-klijenti, b'mod partikolari meta s-sostituzzjoni tkun ikkawżata minn bidla eżoġena⁶⁶ fil-kundizzjonijiet relattivi tal-provvista tal-prodotti tal-impriza/i involuta/i, bħal xokk ta' spiża mhux mistenni, jew minn avveniment simili ieħor. Il-ħruġ ta' prodotti ġodda jista' joffri wkoll informazzjoni bżonnjuża, meta jkun possibbli illi issir analiżi preċiża ta' liema prodott jkunu naqqsu fil-bejgħ minhabba l-prodott il-ġdid⁶⁷. Bl-istess mod,

International/Fyffes, il-Kummissjoni ddefinit il-banana bħala suq distint tal-prodotti minn frott frisk ieħor (il-paragrafi 29 sa 34).

⁶³ Pereżempju, fil-kawża AT.38477 British Airways/SN Brussels, minkejja d-differenzi bejn it-trasport bil-ferrovija u s-servizzi tal-ajru għar-rotta bejn Brussell u Londra f'termini ta' karatteristiċi tal-prodott, l-evidenza disponibbli indikat li teżisti kompetizzjoni intermodali bejniethom, li wasslet lill-Kummissjoni biex tikkonkludi li s-suq rilevanti huwa usa' mis-servizzi diretti bl-ajru u jinkludi t-trasport bil-ferrovija (il-paragrafi 18-21 u 23).

⁶⁴ Biex tistabbilixxi jekk il-kanali tal-bejgħ online u offline jaqgħux fl-istess suq tal-prodotti, il-Kummissjoni tista' tivvaluta jekk il-klijenti jikkunsidrawx li dawn il-kanali għandhom karatteristiċi differenti bħal f'termini ta' livelli tal-prezzijiet, il-kwalità tas-servizz tal-klijenti, il-hinijiet tal-konsenja u l-kostijiet tal-logistika, il-hinijiet tal-ftuħ, jehtieg li jesperjenzaw il-prodott qabel ix-xiri u d-differenzi fil-firxiet ta' prodott offriti bejn iż-żewġ kanali. Ara pereżempju l-każ M.8394 – Essilor/Luxottica, fejn il-Kummissjoni vvalutat jekk is-suq għall-bejgħ bl-imnut ottiku għandux jiġi segmentat bejn kanali online u offline (il-premessi 83-89 u 139).

⁶⁵ Pereżempju, ir-regolamentazzjoni tista' tirrikjedi li l-ispiżjara, meta jqassmu l-mediċini, jissostitwixxu awtomatikament il-verżjoni originatriċi tal-mediċina b'verżjoni ġenerika orħos, taħt ċerti kundizzjonijiet.

⁶⁶ Bidla jew xokk eżoġeni fil-kundizzjonijiet tal-provvista huma dovuti għal avvenimenti mhux mistennija li ma għandhom l-ebda effett dirett fuq id-domanda.

⁶⁷ Pereżempju, fil-kawża M.5335 Lufthansa/SN Airholding, il-Kummissjoni vvalutat jekk l-ajruport ta' Antwerp kienx sostitut għall-ajruport ta' Brussell. F'dak il-kuntest, il-Kummissjoni qieset l-entrata ta' VLM Airlines fuq ir-rotta ta' Antwerp - Manchester, f'kompetizzjoni mat-titjiriet ta' SN fuq ir-rotta ta' Brussell - Manchester (ara l-paragrafi 96, u 100 sa 101).

bidliet fil-kwantitajiet b'reazzjoni għall-hruġ ta' fornitur mis-suq, jew li jirriżultaw minn nuqqas (temporanju) ta' ċerti prodotti (pereżempju minhabba qtugħ fil-produzzjoni), jistgħu jkunu informattivi għal xejriet ta' sostituzzjoni⁶⁸. Fi kwalunkwe każ, il-Kummissjoni tivverifika jekk ir-reazzjonijiet għal bidla sinifikanti, bħan-nuqqas totali ta' disponibbiltà ta' prodott, jistgħux jitqiesu bħala indikattivi għal reazzjonijiet għal bidliet aktar limitati fil-kundizzjonijiet relattivi tal-provvista. F'xi każijiet, l-impriża jistgħu jiġbru wkoll informazzjoni rilevanti dwar is-sostituti tad-domanda matul il-perkors normali tan-negozju. Pereżempju, l-impriża jista' jkollhom *data* dwar il-klijenti li tkun tilfet u l-klijenti li tkun rebbet u l-identità tal-kompetituri li rebħu/tilfu daww il-klijenti. B'kuntrastrast ma' dan, l-evidenza li l-klijenti jibteghdu minn prodott bħala riżultat ta' fatturi mhux relatati ma' bidliet fil-kundizzjonijiet relattivi tal-provvista huma inqas informattivi għas-sostituzzjoni tad-domanda peress li tali bidliet jistgħu pjuttost jirriflettu l-migrazzjoni tal-prodott, jiġifieri bidliet fix-xejriet tal-konsum u l-preferenzi matul iż-żmien⁶⁹.

- (53) Meta jkun hemm biżżejjed *data* dwar is-sostituzzjoni fil-passat, jista' jkun possibbli li jiġu dderivati miżuri kwantitattivi dwar is-sostitwibbiltà ta' prodotti differenti. Pereżempju, jista' jkun possibbli li jiġu dderivati l-proporzjonijiet tad-diverżjoni bejn il-prodotti sostituti kandidati, jiġifieri, li jiġi kkalkolat is-sehem tal-volumi mitlufa minn prodott wieħed li jiġi ddevjat lejn kull prodott sostitut kandidat; jew biex jiġu stmati l-elastiċitajiet tal-prezzijiet proprji u l-elastiċitajiet bejn il-prezzijiet⁷⁰ għad-domanda ta' prodott bl-użu ta' tekniki ekonometriċi^{71,72} Sabiex tkun affidabbli, tali evidenza kwantitattiva trid tkun robusta biżżejjed.
- (54) *Evidenza dwar is-sostituzzjoni ipotetika*. Il-Kummissjoni tista' tibbaża wkoll fuq informazzjoni dwar kif il-klijenti x'aktarx jirreaġixxu għal bidliet ipotetiċi fil-

⁶⁸ Pereżempju, fil-kawża M.6576 Munksjö/Ahlstrom, il-Kummissjoni, meta vvalutat is-suq tal-prodott rilevanti għall-karta imprenjata minn qabel, qieset li kompetitur kien waqaf jipproduċi karta mimlija minn qabel u vvalutat l-identità tal-kompetituri li rebħu l-klijenti tiegħu (ara l-paragrafu 189).

⁶⁹ Pereżempju, fil-kawża M.6576 Munksjö/Ahlstrom, il-Kummissjoni sabet li bidla osservata lil hinn mill-karta décor standard lejn karta imprenjata minn qabel fl-industrija tal-ghamara kienet xprunata l-aktar minn deċiżjonijiet ta' investiment strateġiċi ta' klijent kbir aktar' l isfel fil-katina tal-valur u għalhekk ma kinitx giet iddeterminata jew aċċentwata minn bidliet għal żmien qasir fil-prezzijiet relattivi għall-karta imprenjata minn qabel (ara l-paragrafu 248).

⁷⁰ L-elastiċità tal-prezz proprju tad-domanda għall-prodott X hija kejl tar-rispons tad-domanda għal X (jiġifieri, il-bidla perċentwali mistennija fil-kwantità mitluba) għal bidla ta' wieħed fil-mija fil-prezz tal-prodott X. elastiċità bejn il-prezzijiet bejn il-prodotti X u Y hija r-rispons tad-domanda għall-prodott X għal bidla waħda fil-mija fil-prezz tal-prodott Y.

⁷¹ Pereżempju, fil-kawża M.5658 Unilever/Sara Lee, il-Kummissjoni użat stimi ekonometriċi tal-elastiċitajiet tad-domanda derivati minn data tal-iskanners biex twettaq test SSNIP jekk id-deodoranti rġiel u mhux irġiel humiex fl-istess suq rilevanti.

Il-Kummissjoni tista' tuża evidenza dwar is-sostituzzjoni tal-passat mhux biss biex tiddefinixxi s-swieq iżda wkoll biex twettaq il-valutazzjoni kompetittiva tagħha, b'mod partikolari biex tiddetermina jekk l-impriża/i involuta/i tikkompetix/jikkompetu mill-qrib jew għall-valutazzjoni kwantitattiva tal-effetti probabbli; ara pereżempju l-Każ M.8792 T-Mobile NL/Tele2 NL (il-paragrafi 704 sa 720 u 798 sa 823).

⁷² L-evidenza dwar il-proporzjonijiet ta' devjazzjoni jew l-elastiċitajiet (trasversali) tad-domanda tista' tkun rilevanti biex jiġu identifikati l-eqreb prodotti li jmiss li għandhom jiġu kkunsidrati għall-inkluzjoni fis-suq kandidat u għall-applikazzjoni tat-test SSNIP. Madankollu, proporzjonijiet għoljin ta' devjazzjoni jew elastiċitajiet inkroċjati għal prodotti barra mis-suq kandidat mhux neċessarjament jimplikaw li s-suq rilevanti jinkludi tali prodotti.

kundizzjonijiet relattivi tal-provvista (“sostituzzjoni ipotetika”). It-tweġibiet motivati tal-klijenti u tal-kompetituri rigward tali sostituzzjoni ipotetika jistgħu jkunu informativi għall-identifikazzjoni ta’ prodotti sostituti. F’xi każijiet, l-evidenza dwar is-sostituzzjoni ipotetika tista’ tkun disponibbli wkoll minn sħarriġ ta’ kampjun rappreżentattiv ta’ klijenti. F’ċerti każijiet, l-evidenza dwar sostituzzjoni ipotetika tista’ tikkostitwixxi l-unika evidenza diretta disponibbli ta’ sostituzzjoni, pereżempju f’każijiet li jitolbu valutazzjoni li tħares’ il quddiem. Madankollu, l-evidenza dwar is-sostituzzjoni ipotetika tista’ tkun anqas affidabbli mill-evidenza dwar is-sostituzzjoni attwali, minhabba li s-sostituzzjoni ipotetika tad-domanda ma għandha l-ebda konsegwenza reali għall-klijenti. B’mod partikolari, il-fehmiet tal-partiċipanti fis-suq relatati mal-probabbiltà jew il-kobor ta’ qlib ipotetiku għal prodott alternattiv jistgħu ma jkunux affidabbli, kompluti jew preċiżi biżżejjed biex jippermettu lill-Kummissjoni tistma l-elastiċitajiet proprji tal-prezzijiet tad-domanda. Madankollu, din hija valutazzjoni każ b’każ u tiddependi fuq is-saħħa tal-evidenza disponibbli.

- (55) F’industriji li qed jevolvu malajr, speċjalment dawk ikkaratterizzati minn progress teknologiku mgħaġġel, prodotti jew proċessi godda jew żviluppati reċentement kif ukoll bidliet teknoloġiċi jew regolatorji jistgħu jwasslu għal tranżizzjonijiet strutturali tas-suq li jaffettwaw id-dinamika kompetittiva eżistenti u r-reazzjonijiet generali għall-kundizzjonijiet relattivi tal-provvista. F’każijiet bħal dawn, il-Kummissjoni tista’ tqis il-bidliet mistennija fil-possibbiltajiet ta’ sostituzzjoni li jirriżultaw mill-bidla fid-dinamika kompetittiva, soġġett għall-kundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu (16).
- (56) *Evidenza dwar ir-restrizzjonijiet kompetittivi bbażata fuq il-fehmiet tal-industrija.* L-impriżi tipikament jimmonitorjaw il-kompetizzjoni fil-perkors normali tan-negozju. Jista’ jkun hemm ukoll assoċjazzjonijiet tal-industrija jew esperti li jimmonitorjaw il-kompetizzjoni. Filwaqt li tali fehmiet tal-industrija dwar il-konfini tas-suq mhux neċessarjament jikkorrispondu mal-kunċett tas-suq rilevanti skont it-tifsira tad-dritt tal-kompetizzjoni tal-Unjoni informazzjoni dwar liema impriżi jqisu lil xulxin bħala kompetituri (mill-qrib), kif ukoll il-fehmiet ta’ partiċipanti oħra fis-suq u esperti tal-industrija dwar restrizzjonijiet kompetittivi, jistgħu jipprovdu informazzjoni utli għall-valutazzjoni tas-sostituzzjoni tad-domanda. Dan japplika b’mod partikolari meta r-raġunijiet sottostanti mogħtija fir-rigward ta’ ċerti impriżi bħala kompetituri (mill-qrib) jikkorrispondu għall-qafas ta’ definizzjoni tas-suq tal-Kummissjoni, jiġifieri li l-prodotti tal-impriżi jitqiesu mill-klijenti bħala sostituti.
- (57) *Barrieri u kostijiet assoċjati ma’ bidla fid-domanda għal sostituti potenzali.* Hemm diversi ostakli potenzjali għall-kostijiet tas-sostituzzjoni u tal-bdil. Dawn l-ostakli u l-kostijiet jista’ jkollhom firxa wiesgħa ta’ origini, bħal obbligi kuntrattwali, kostijiet tat-tifx għal prodotti alternattivi, incertezza dwar il-kwalità u r-reputazzjoni ta’ prodotti alternattivi, il-kostijiet tat-tagħlim dwar l-użu ta’ prodotti oħra jew tal-adattament tal-proċessi tal-produzzjoni proprja, ir-rikonoxximent tal-marka kummerċjali, l-ostakli regolatorji jew forom oħra ta’ intervent mill-Istat, l-eżistenza ta’ effetti diretti u indiretti tan-networks⁷³, il-

⁷³ Effetti diretti tan-network huma preżenti meta l-valur ta’ prodott riċevut minn utent ivarja (direttament jew b’mod invers) bil-varjazzjoni tan-numru ta’ utenti ta’ dak il-prodott. Effetti indiretti tan-network

kostijiet tal-portabbiltà tad-*data* jew il-grad ta' interoperabbiltà⁷⁴ ma' prodotti oħra fost oħrajn.

- (58) L-ostakli għall-bdil jistgħu jirriżultaw ukoll meta ma jkunx possibbli għall-klijenti li jaqilbu bejn kanali tal-bejgħ differenti. Pereżempju, ir-restrizzjonijiet kompetittivi fil-provvista tal-komponenti tal-karozzi għas-suq tat-tagħmir originali jistgħu jvarjaw minn dawk fil-provvista ta' tali komponenti għall-parts tal-bdil, bil-klijenti għall-parts tal-bdil li ma jkunx jistgħu jiksbu l-komponenti bil-kundizzjonijiet offruti lill-manifatturi tat-tagħmir originali. Dan jista' jwassal għad-definizzjoni ta' żewġ swieq tal-prodotti rilevanti distinti.
- (59) *L-implimentazzjonijiet tat-test tal-SSNIP*. F'xi każijiet, jista' jkun possibbli li jiġu ddeterminati l-limiti tas-suq rilevanti wkoll billi jiġi vvalutat b'mod kwantitattiv jekk SSNIP ikunx profittabbli għal monopolista ipotetiku⁷⁵. Eżempju ta' implimentazzjoni tat-test SSNIP huwa "analizi tat-telf kritiku"⁷⁶. L-analizi kritika tat-telf normalment tinvolvi d-determinazzjoni tat-telf massimu tal-volum tal-bejgħ li jista' jiġġarrab, wara SSNIP għall-prodotti fis-suq kandidat, biex tali żieda fil-prezz tibqa' profittabbli għal monopolista ipotetiku. Dan it-"telf kritiku" imbagħad jitqabbel ma' stima tat-telf attwali probabbli tal-volum tal-bejgħ li jirriżulta miż-żieda fil-prezz. Jekk it-telf kritiku jkun akbar mit-telf attwali probabbli, SSNIP tkun profittabbli, u dan jindika li l-prodotti fis-suq kandidat jiffurmaw suq tal-prodotti rilevanti. Fix-xenarju oppost, is-suq kandidat jista' jkollu jitwessa'. L-ispeċifità tal-analizi mwettqa jiddependu miċ-ċirkostanzi partikolari ta' kull każ. Meta tivvaluta l-analizi tat-telf kritiku, il-Kummissjoni tqis ukoll li margni ta' profitt għoli osservat mhux biss jimplika telf kritiku baxx, iżda jista' jindika wkoll li l-elasticità attwali tad-domanda – u għalhekk it-telf reali – x'aktarx li tkun baxxa, u viċi versa⁷⁷.

3.2.2. Evidenza rilevanti għas-sostituzzjoni tal-provvista

- (60) *Evidenza ta' sostituzzjoni fil-passat*. Meta tivvaluta s-sostituzzjoni tal-provvista, il-Kummissjoni tista' tikkunsidra evidenza mill-impriżi dwar l-eżistenza ta' kapaċità żejda u l-kapaċità u l-inċentiv tagħhom li jirriallokaw il-produzzjoni u l-provvista fuq perjodu ta' żmien qasir. L-evidenza ta' riallokazzjoni fil-passat tal-produzzjoni jew tal-provvista għall-prodotti inkwistjoni b'reazzjoni għal bidliet eżoġeni fil-kundizzjonijiet tal-provvista jew tad-domanda hija

huma preżenti meta varjazzjoni fin-numru ta' utenti ta' prodott taffettwa d-domanda ta' prodott komplementari u dan jirriżulta f'varjazzjoni fil-valur tal-prodott originali.

⁷⁴ Dan ikun il-każ, pereżempju, fejn subsett ta' prodotti ma jaħdimx flimkien ma' prodott ieħor, b'tali mod li l-bdil jinvolvi spiża addizzjonali għall-klijenti.

⁷⁵ Il-Kummissjoni applikat it-test SSNIP fil-kawża M.5658 Unilever/Sara Lee, il-paragrafi 92-94 u t-taqsim 5.3 tal-Anness Tekniku.

⁷⁶ Ara pereżempju l-kawża M.9076 Novelis/Aleris, l-Anness I, it-Taqsim 2.1.2. Il-Kummissjoni applikat ukoll analizi kritika tat-telf fil-kawża M.4734 Ineos/Kerling iżda finalment sabet li r-riżultati ma kinux konkluzivi, il-paragrafi 95-105.

⁷⁷ Meta l-margniet ta' profitt osservati jkunu għoljin, it-telf tal-volum jirriżulta f'telf relattivament għoli fil-profitt fuq il-volumi mitlufa. Dan jimplika "telf kritiku" baxx fil-volum sabiex żieda fil-prezz mill-monopolista ipotetiku tkun magħmula mhux profittabbli. Min-naħa l-oħra, margni ta' profitt għoli osservat jista' jimplika li t-telf reali probabbli huwa wkoll relattivament baxx, għaliex inkella l-impriżi ma kinux jgħollu l-prezzijiet għal-livell osservat u jsibuha profittabbli li jbaxxu l-prezz.

partikolarment rilevanti. B'kuntrast għal dan, in-nuqqas ta' evidenza ta' sostituzzjoni tal-provvista fil-passat, il-Kummissjoni tista' tqis li huwa anqas probabbli li l-effett ta' tali sostituzzjoni jkun ekwivalenti għal dak tas-sostituzzjoni tad-domanda f'termini ta' effettività u immedjatezza.

- (61) *L-ostakli u l-kostijiet assoċjati mal-bdil tal-provvista.* Il-Kummissjoni tqis diversi ostakli u kostijiet meta tivvaluta l-possibbiltà li twessa' s-suq abbażi tas-sostituzzjoni tal-provvista. Pereżempju, hija tqis jekk, biex jaqilbu l-produzzjoni jew il-provvista tagħhom, l-impriżi jehtigux li jgarrbu investimenti kapitali speċifiċi jew investimenti speċifiċi fil-proċessi tal-produzzjoni, fit-tagħlim u fil-kapital uman, fl-istabbiliment tar-rikonossiment tad-ditta jew tal-isem, fl-aċċess għad-data, fil-kostijiet tal-ghodod mill-ġdid jew f'investimenti oħra. Informazzjoni dwar l-eżistenza ta' ostakli legali jew amministrattivi, bħall-htieġa li wiehed ikollu liċenzja partikolari, jew ostakli ta' natura strateġika li jistgħu jaffettwaw il-produzzjoni jew il-provvista, bħal rabtiet kuntrattwali jew ftehimiet ta' esklużività, tista' tkun utli wkoll. Il-Kummissjoni tanalizza wkoll l-inċentivi tal-impriżi sabiex jibdlu l-produzzjoni jew il-provvista tagħhom, inkluż jekk tali bidla twassalx għal telf fil-bejgħ ta' prodotti oħrajn, u r-rjeda tagħhom li jaqilbu. Kif spjegat fil-paragrafu (39), meta tali ostakli jew kostijiet ma jkunux insinifikanti, il-Kummissjoni tqis ir-restrizzjonijiet kompetittivi (jekk ikun hemm) eżerċitati minn tali impriżi bħala parti mill-valutazzjoni kompetittiva aktar milli billi tespandi s-suq rilevanti.

3.3. Evidenza għad-definizzjoni tas-swieq ġeografiċi

- (62) Il-Kummissjoni normalment tkun tista' tiegħu opinjoni preliminari dwar jekk is-suq ġeografiku kandidat huwiex lokali, nazzjonali, reġjonali, mifrux maż-ŻEE⁷⁸, usa' miż-ŻEE jew globali, abbażi ta' informazzjoni preliminari dwar l-imġiba tax-xiri u l-preferenzi tal-klijenti tal-prodotti rilevanti. Il-Kummissjoni mbagħad tinvestiga jekk il-kundizzjonijiet tal-kompetizzjoni fis-suq kandidat humiex omoġenji biżżejjed u jekk is-suq kandidat jistax jiġi distint minn oqsma oħra minhabba li l-kundizzjonijiet kompetittivi huma sostanzjalment differenti.
- (63) Il-kategoriji ta' evidenza li ġejjin jistgħu jkunu rilevanti għall-valutazzjoni tas-suq ġeografiku rilevanti.
- (64) *L-identità tal-fornituri disponibbli, l-ishma tas-suq u l-prezzijiet.* Meta l-klijenti f'żoni ġeografiċi differenti jkollhom aċċess għall-istess fornituri attwali u potenzjali u meta dawn il-fornituri jkollhom ishma mis-suq simili fiż-żoni differenti, din normalment tkun l-ewwel indikazzjoni li l-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni huma omoġenji biżżejjed sabiex jinkludu dawn iż-żoni fl-istess suq ġeografiku rilevanti. Min-naħa l-oħra, meta l-ishma mis-suq ta' dawn il-fornituri jvarjaw sostanzjalment f'żoni differenti, dan tipikament jindika li l-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni f'dawn iż-żoni ma humiex omoġenji biżżejjed.
- (65) Madankollu, l-ishma mis-suq jistgħu ma jkunux, fihom infushom, biżżejjed sabiex jiġi ddeterminat jekk il-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni humiex omoġenji biżżejjed. Pereżempju, l-impriżi jistgħu jkunu qegħdin igawdu minn

⁷⁸ Għal finijiet prattiċi, bħala suppożizzjoni ta' hidma, il-Kummissjoni tipikament tivvaluta s-swieq fil-livell ta' madwar iż-ŻEE fejn hemm indikazzjonijiet qawwija li s-swieq huma usa' minn nazzjonali u aktar stretti minn dawk globali.

ishma fis-suq għoljin fis-swieq domestiċi tagħhom minhabba l-piż tal-passat, u bil-maqlub, preżenza omoġenja tal-impriżi madwar iż-ŻEE tista' tkun konsistenti mas-swieq ġeografici nazzjonali jew reġjonali.

- (66) Analizi preliminari tad-differenzi fl-ipprezzar u fil-prezzijiet tista' tipprovdi wkoll evidenza utli. Kundizzjonijiet omoġenji ta' kompetizzjoni f'żoni differenti generalment jistgħu jkunu mistennija li jwasslu għal livelli simili ta' prezzijiet għall-istess prodotti. Tali similarità tista' tkun ukoll ir-riżultat ta' arbitraġġ tal-funzjonament bejn żoni differenti, dan ifisser li l-proċess li bih prezzijiet oġhla f'żona waħda jistgħu jwasslu lill-investituri ta' arbitraġġ sabiex jixtru fiż-żona bi prezz baxx u jbigħu mill-ġdid fiż-żona bi prezz għoli sakemm il-prezzijiet ikunu kkonverġew biżżejjed sabiex tali arbitraġġ ikun magħmul mhux profittabbli. Madankollu, l-analizzjiet tal-livelli tal-prezzijiet rarament ikunu deċiżivi, fihom infushom, għad-definizzjoni tas-suq ġeografiku⁷⁹.
- (67) Għalhekk, il-Kummissjoni tesplora r-raġunijiet għal kwalunkwe konfigurazzjoni partikolari tal-ishma jew tal-prezzijiet tas-suq, u tivvaluta wkoll indikaturi oħrajn.
- (68) *Preferenzi tal-klijenti u mgħiba tax-xiri.* Id-differenzi fil-kultura, il-lingwa, l-istil tal-ħajja, id-demografija jew l-isfond soċjoekonomiku jistgħu jwasslu għal preferenzi lokali, nazzjonali jew reġjonali għal prodotti jew marki speċifiċi⁸⁰. Dan jista' jaffettwa l-pożizzjonijiet kompetittivi ta' impriżi differenti f'żoni differenti. Id-differenzi fil-preferenzi tal-klijenti f'żoni differenti x'aktarx li jirriżultaw f'differenzi fl-mgħiba tax-xiri u għalhekk għandhom potenzjal qawwi li jillimitaw l-ambitu ġeografiku tas-suq.
- (69) B'mod partikolari, meta s-sett ta' prodotti li l-klijenti jqisu bħala sostituti għall-prodotti tal-impriża/i involuta/i jkun differenti bejn iż-żoni ġeografici, din generalment tkun indikazzjoni qawwija li l-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni ma humiex omoġenji biżżejjed sabiex daww iż-żoni jappartjenu għall-istess suq ġeografiku.
- (70) Eżami tax-xejra ġeografika attwali tax-xiri tal-klijenti jista' jipprovdi indikaturi utli dwar is-similaritajiet jew id-differenzi fil-preferenzi tal-klijenti u l-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni. Pereżempju, meta klijenti madwar iż-ŻEE

⁷⁹ Dan japplika wkoll għal tekniki kwantitattivi għall-valutazzjoni tal-komovimenti tal-prezzijiet, bħal, pereżempju, il-korrelazzjoni tal-prezzijiet jew l-analizi tal-istazzjonarità. Kif stabbilit fin-nota 61 f'qiegħ il-paġna, hafna fatturi differenti għajr l-arbitraġġ li jiffunzjona jistgħu jikkawżaw komovimenti fil-prezzijiet. Għalhekk, tali movimenti kongunti fil-prezzijiet jistgħu jissuggerixxu b'mod żbaljat li żewġ żoni jappartjenu għall-istess suq ġeografiku rilevanti, għalkemm il-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni fiż-żoni ma jkunux omoġenji biżżejjed. Min-naħa l-oħra, in-nuqqas ta' moviment kongunt fil-prezzijiet tipikament jindika li l-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni ma humiex omoġenji biżżejjed. Għalhekk, fil-prinċipju, l-analizi tal-moviment kongunt fil-prezzijiet hija aktar informattiva jekk tindika li żoni differenti ma humiex fl-istess suq.

⁸⁰ Fil-każ AT.39740 Tfittxija ta' Google (Shopping), pereżempju, il-Kummissjoni ddefiniet is-suq għat-tiftix generali bħala nazzjonali minhabba preferenzi lingwistiċi minkejja li daww is-servizzi huma aċċessibbli mill-utenti kullimkien fid-dinja (ara l-paragrafi 253-254). Fil-Każ M.7220 Chiquita/Fyffes, il-Kummissjoni, għalkemm irrikonoxxiet li l-provvista tal-banana kienet ġejja l-aktar minn barra iż-ŻEE, iddefiniet is-suq fil-livell nazzjonali abbażi tal-preferenzi nazzjonali (ara l-paragrafi 119 sa 131). Dan juri wkoll li l-preżenza ta' fornitur wieħed jew tal-istess fornituri fiż-ŻEE jew madwar id-dinja tista' tkun konsistenti ma' swieq ġeografici definiti fil-livell nazzjonali, kif spjegat fil-paragrafu (65).

jkollhom aċċess għall-istess fornituri fuq termini simili, irrispettivament minn fejn jinsab il-klijent, pereżempju jekk jixtru minn impriża li jinsabu fi kwalunkwe post fiż-ŻEE fuq termini simili, jew jakkwistaw il-provvisti tagħhom permezz ta' proċeduri ta' sejhiet għall-offerti li fihom l-istess sett ta' impriži jiġu mistiedna u jissottomettu offerti, is-suq ġeografiku x'aktarx li jitqies li huwa mifrux maż-ŻEE kollha⁸¹. Bl-istess mod, meta l-klijenti madwar id-dinja jkollhom aċċess għall-istess fornituri fuq termini simili irrispettivament minn fejn jinsabu l-klijenti, is-suq ġeografiku rilevanti x'aktarx li jkun globali⁸²⁸³.

- (71) *Ostakli u kostijiet assoċjati mal-forniment lill-klijenti f'żoni differenti.* Il-Kummissjoni tivvaluta jekk il-fornituri humiex kapaċi u lesti li joffru l-prodotti tagħhom b'termini kompetittivi fis-suq kandidat kollu jew jekk hemmx ostakli jew kostijiet li jagħmluha impossibbli jew mhux attraenti għal fornitur li jservi lill-klijenti b'termini kompetittivi f'oqsma li bħalissa ma jservix. Din il-valutazzjoni tinkludi eżami dwar jekk il-preferenzi tal-klijenti jehtigux li l-fornituri jkollhom preżenza lokali jew aċċess għal netwerk ta' distribuzzjoni jew kanali ta' distribuzzjoni rilevanti biex ibigħu fis-suq kandidat kollu. Dan jinkludi wkoll eżami tal-qafas regolatorju, jiġifieri kwalunkwe tip ta' ostaklu jew ostaklu maħluq minn azzjoni mill-Istat li jista' jaffettwa fornituri minn oqsma oħra. Tali xkiel jista' jinkludi regoli dwar l-akkwist pubbliku, sussidji pubbliċi, regolamentazzjoni tal-prezzijiet, kwoti u tariffi li jillimitaw il-kummerċ jew il-produzzjoni, standards tekniċi, rekwiżiti lingwistiċi, monopolji legali, limiti għal-libertà ta' stabbiliment, rekwiżiti ta' awtorizzazzjoni amministrattiva (pereżempju liċenzji u permessi), jew regolamentazzjoni oħra speċifika għas-

⁸¹ Jeżistu eżempji fir-rigward tas-swieq għall-produzzjoni u l-provvista ta' prodotti bażiċi tal-metall, bħall-aluminju jew l-azzar. Fil-Każ M.9076 Novelis/Aleris, l-investigazzjoni tal-Kummissjoni kkonfermat li l-klijenti kellhom preferenza komuni għall-akkwist ta' folji tal-body tal-karozzi tal-aluminju minn fornituri bbażati fiż-ŻEE u s-suq ġeografiku rilevanti għall-folji tal-body tal-karozzi tal-aluminju gie ddefinit bħala madwar iż-ŻEE. Fi swieq għal prodotti tal-azzar bil-karbonju ċatti lesti, pereżempju fil-kawża M.8444 ArcelorMittal/Ilva u M.8713 Tata Steel/ThyssenKrupp/JV, is-suq ġeografiku rilevanti tqies li huwa mifrux maż-ŻEE, b'differenzjazzjoni ġeografika fiż-ŻEE (kif ikkonfermat f'dan l-aħħar każ mis-sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-22 ta' Ġunju 2022 thyssenkrupp vs Il-Kummissjoni, T-584/19, EU:T:2022:386, il-paragrafi 145-258). Is-suq gie definit ukoll bħala mifrux maż-ŻEE kollha għal prodotti refrattarji, minhabba, fost l-oħrajn, il-preferenza komuni qawwija tal-klijenti għal akkwist minn fornituri bbażati fiż-ŻEE – ara M.8286 RHI/Magnesita Refratarios, il-paragrafi 55-57 u 61.

⁸² Pereżempju, fis-swieq tal-applikazzjonijiet ajruspazjali ċivili, il-klijenti jakkwistaw tagħmir oriġinali tal-inġenji tal-ajru u sistemi u komponenti ajruspazjali mill-istess fornituri madwar id-dinja, u l-Kummissjoni sabet li s-suq ġeografiku rilevanti għal dawn il-prodotti kien globali, pereżempju fil-każijiet M.8658 UTC/Rockwell Collins, il-paragrafi 204-205 u 207; M.8425 Safran/Zodiac Aerospace, il-paragrafu 298; M.8948 Spirit/Asco, il-paragrafi 37 sa 38.

⁸³ Il-Kummissjoni tista' tiddefinixxi wkoll suq globali li jeskludi biss żoni speċifiċi b'kundizzjonijiet differenti ta' kompetizzjoni bħal pereżempju fil-każ M.7278 General Electric/Alstom (Thermal Power – Renewable Power & Grid Business), deskritt fin-nota 58^f qiegħ il-paġna. Bl-istess mod fil-kawża M. 8677 Siemens/Alstom, il-Kummissjoni sabet li s-suq ġeografiku rilevanti kemm għall-ferroviji b'veloċità għolja kif ukoll għal daww b'veloċità għolja hafna jista' jkun globali bl-eskluzjoni taċ-Ċina, tal-Korea ta' Isfel u tal-Gappun peress li kien hemm ostakli għad-dhul insormontabbli għall-fornituri barranin f'daww it-tliet pajjiżi (ara l-paragrafu 133). Ara wkoll il-kawża M.6541 Glencore/Xstrata li fih il-Kummissjoni vvalutat is-swieq ġeografiki potenzjali definiti bħala globali bl-eskluzjoni taċ-Ċina, minhabba li l-esportazzjonijiet miċ-Ċina kienu limitati, minhabba li l-analisti tal-industrija rrappurtaw ċifri għaċ-Ċina u għall-bqija tad-dinja separatament u minhabba li għadd ta' parteċipanti fis-suq appoġġaw tali qasma (il-paragrafi 43-45).

settur. Tali ostakli jistgħu jillimitaw b'mod effettiv il-grad sa fejn il-fornituri f'ċerta zona ġeografika jkunu soġġetti għal pressjoni kompetittiva minn fornituri bbażati barra minn dik iż-żona u b'hekk iwasslu għal differenzi fil-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni. L-istess ostakli jistgħu jxekklu wkoll lill-klijenti milli jixtru mingħand fornituri f'żoni differenti.

- (72) Min-naħa l-oħra, il-qafas regolatorju, b'mod partikolari l-armonizzazzjoni regolatorja, pereżempju fil-livell tal-Unjoni jew globalment, jista' jnaqqas l-ostakli għall-kummerċ u jindika li s-swieq ġeografiċi huma usa' jew x'aktarx li jsiru hekk fil-futur. Il-Kummissjoni tqis il-proċess tal-integrazzjoni tas-suq meta tiddefinixxi s-swieq ġeografiċi. Fejn jitneħħew l-ostakli regolatorji, il-Kummissjoni tivvaluta l-evidenza rilevanti li tindika tranżizzjoni strutturali, pereżempju fir-rigward tal-prezzijiet, l-ishma mis-suq jew ix-xejriet kummerċjali.
- (73) *Fatturi relatati mad-distanza, kostijiet tat-trasport u żoni ta' kummerċ.* F'xi swieq, il-pożizzjonijiet kompetittivi tal-fornituri jistgħu jiddependu fuq id-distanza bejn kull fornitur u l-klijent. Pereżempju, il-kostijiet tat-trasport jistgħu jirrappreżentaw frazzjoni importanti tal-kostijiet għal ċerti prodotti, li jistgħu jqiegħdu lill-fornituri li jinsabu f'distanza akbar mill-klijent fi żvantaġġ kompetittiv sinifikanti meta mqabbla mal-fornituri li jinsabu eqreb tal-klijent. Fatturi oħrajn, bħas-sigurtà tal-kunsiderazzjonijiet tal-provvista, il-kunsiderazzjonijiet tas-sostenibbiltà, il-grad ta' taħsir rapidu tal-prodott jew l-aċċessibbiltà jista' jkollhom effett simili. Barra minn hekk, fis-swieq tal-konsumatur, id-distanza jew il-hin tal-ivvjaġġar għall-fornitur jistgħu jkunu kunsiderazzjoni importanti. Dan huwa tipikament il-każ, pereżempju, għall-ajruporti, is-supermarkets jew il-pompi tal-petrol.
- (74) F'tali sitwazzjonijiet, is-swieq x'aktarx li jkunu ġeografikament differenzjati fis-sens li l-kundizzjonijiet kompetittivi jinbidlu bħala funzjoni tad-distanza bejn kull fornitur u l-klijent. F'tali każijiet, il-Kummissjoni tista' tiddefinixxi swieq ġeografiċi bbażati fuq żoni ta' kummerċ li jirriflettu d-distanza li fiha generalment jinsabu l-klijenti u l-fornituri. Iż-żoni ta' kummerċ jistgħu jkunu bbażati fuq il-klijenti jew fuq il-fornituri, skont l-ispeċifità jiet tal-każ. Filwaqt li ta' spiss ikun preferibbli li jiġu vvalutati l-kundizzjonijiet kompetittivi f'kull post tal-klijent, jista' ma jkunx possibbli li jiġu identifikati żoni ta' kummerċ madwar il-postijiet tal-klijenti, pereżempju minhabba li l-klijenti jkunu hafna u mifruxin jew minhabba li ma jkun hemm l-ebda informazzjoni dwar il-post tal-klijenti tal-kompetituri. Għal skopijiet prattiċi, il-Kummissjoni tista' għalhekk tfassal żoni ta' lhuq madwar il-postijiet tal-fornituri⁸⁴. Iż-żoni ta' kummerċ generalment jitkejlu f'termini tad-distanza jew tal-hin tal-ivvjaġġar tal-klijenti (li f'dak il-każ jissejhu iżokroni) jew f'termini tad-distanza jew tal-hin tal-konsenja madwar post li fih iseħħ proporzjon partikolari ta' bejgħ. Id-daqs taż-żoni ta' kummerċ għandu jkun rappreżentattiv tax-xejriet tax-xiri tal-biċċa l-kbira tal-klijenti, li jistgħu jiġu ddeterminati mid-distribuzzjoni attwali tad-distanzi jew tal-hin tal-konsenja jew tal-ivvjaġġar, u/jew jistgħu jkunu bbażati fuq il-fehmiet tal-partecipanti fis-suq. Fuq dik il-bażi, il-Kummissjoni

⁸⁴ F'sitwazzjoni bħal din, il-Kummissjoni ġibdet ukoll żoni ta' ġbir madwar klijent ipotetiku li jinsab fin-nofs bejn is-siti tal-partijiet amalgamanti, jiġifieri l-punt tan-nofs ta' linja dritta bejn is-siti, ara l-każ M.7252 Holcim/Lafarge (il-paragrafu 73).

tipikament tqis iż-żoni ta' l-huq li jkopru 80 % tal-bejgħ jew tal-klijenti bħala punt tat-tluq⁸⁵. Bil-ghan li twettaq analiżi tas-sensittività jew li tikkunsidra kunsiderazzjonijiet speċifiċi għas-suq, il-Kummissjoni tista' tibbaża wkoll fuq ambiti alternattivi. Il-Kummissjoni, pereżempju, iddefinixxiet ukoll swieq ġeografiċi fuq il-bażi ta' żoni ta' qbid li jkopru 70 % u/jew 90 % tal-bejgħ⁸⁶.

- (75) *Flussi tal-kummerċ u x-xejra tal-vjeġġi* Analizi tax-xejra u tal-evoluzzjoni tal-vjeġġi u tal-flussi kummerċjali u tal-fatturi li jwasslu għal tali flussi tista' tindika n-nuqqas jew l-eżistenza ta' ostakli. Ir-rispons ta' tali flussi għal bidliet fil-kundizzjonijiet relattivi tal-provvista jista' jindika wkoll il-grad ta' pressjoni kompetittiva eżerċitata mill-fornituri li jinsabu barra mis-suq ġeografiku kandidat fuq l-impriza/i involuta/i. F'xi każijiet, jista' jkun possibbli li din ir-restrizzjoni tiġi kkwantifikata, pereżempju billi jiġi stmata b'mod ekonometriku l-elastiċitajiet tal-importazzjoni jew permezz ta' studji ta' avvenimenti li juru r-rispons tal-importazzjonijiet għall-bidliet fil-prezzijiet⁸⁷. Madankollu, is-sempliċi eżistenza ta' flussi kummerċjali jew ir-rispons tagħhom għal bidliet fil-kundizzjonijiet relattivi tal-provvista mhux neċessarjament jimplikaw li l-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni fiż-żona li minnha joriginaw il-flussi kummerċjali huma omoġenji biżżejjed għal dawk fis-suq ġeografiku kandidat sabiex jiġġustifikaw espansjoni tal-kundizzjonijiet ġeografiċi rilevanti is-suq. Meta dan ma jkunx il-każ, u kif spjegat fil-paragrafu (42), il-Kummissjoni tqis ir-restrizzjonijiet kompetittivi (jekk ikun hemm) mill-importaturi fuq l-impriza/i involuta/i fil-valutazzjoni kompetittiva, (inkluż fir-rigward tal-ishma mis-suq u l-espansjoni futura potenzjali) aktar milli tespandi s-suq ġeografiku rilevanti.

3.4. Għbir u evalwazzjoni tal-evidenza

- (76) Il-Kummissjoni tuża diversi kategoriji u sorsi ta' evidenza sabiex tiddefinixxi s-swieq rilevanti u tista' tibbaża kemm fuq informazzjoni kwalitattiva kif ukoll fuq informazzjoni kwantitattiva. Ċerti tipi ta' evidenza jistgħu jkunu deċiżivi f'każ wieħed, iżda ta' importanza limitata jew ta' ebda importanza f'każijiet oħrajn li jinvolvu industrija differenti, prodott differenti jew ċirkostanzi differenti. Fil-bieċa l-kbira tal-każijiet u b'mod partikolari fejn tkun meħtieġa valutazzjoni dettaljata, il-Kummissjoni tibbaża d-deċiżjonijiet tagħha fuq il-kunsiderazzjoni ta' għadd ta' fatturi, kif stabbilit fit-Taqsimiet 3.2 u 3.3, u sorsi differenti. Il-Kummissjoni tadotta approċċ miftuħ għall-evidenza empirika, bil-ghan li jsir użu effettiv mill-informazzjoni kollha disponibbli li tista' tkun rilevanti f'każijiet individwali, u tagħmel valutazzjoni ġenerali bbażata fuq din l-

⁸⁵ Ara pereżempju, il-kawża M.7408 Cargill/ADM Chocolate Business fir-rigward tas-suq taċ-ċikkulata industrijali (il-paragrafi 63-78), jew il-kawża M.7567 Ball/Rexam fir-rigward tas-suq għall-bottijiet tax-xorb (il-paragrafu 248).

⁸⁶ Pereżempju, fil-kawża M.7878 Heidelberg Cement/Schwenk/Cemex Hungary/Cemex Croatia, il-Kummissjoni sabet li ż-żoni ta' qbid ċirkolari li jirrappreżentaw 90 % tal-konsenji madwar l-impjanti tal-Partijiet huma aktar xierqa miż-żoni ta' qbid li jirrappreżentaw 70 % tal-kunsinni (il-paragrafu 182) iżda qieset ukoll żoni ta' qbid modifikati bbażati fuq id-distanzi tat-toroq u x-xejriet tal-konsenja (il-paragrafi 189-190).

⁸⁷ Ara pereżempju, il-kawża M.6541 Glencore/Xstrata, fejn il-Kummissjoni vvalutat ir-rispons tal-importazzjonijiet għall-bidliet relattivi fil-prezzijiet għall-metall taż-żingu fiż-ŻEE (ara l-paragrafi 141-148).

evidenza⁸⁸. Il-Kummissjoni ma tapplikax xi ġerarkika rigida tad-diversi sorsi ta' informazzjoni jew tad-diversi tipi ta' elementi ta' prova⁸⁹.

- (77) L-evidenza użata mill-Kummissjoni biex tiddefinixxi s-swieq għandha tkun affidabbli⁹⁰. Dan x'aktarx ikun il-każ pereżempju meta l-evidenza tiġi minn awtoritajiet pubbliċi jew tkun appoġġata minn diversi sorsi, inkluż minn parteċipanti fis-suq b'interessi kunfligġenti, bħall-fornituri u l-klijenti diretti tagħhom. Barra minn hekk, sa fejn ikun possibbli, jenħtieġ li l-Kummissjoni tuża evidenza reċenti fir-rigward tal-perjodu li qed jiġi investigat, b'mod partikolari meta tivvaluta l-prodotti f'industrija li għaddejja minn tibdil. Fejn il-każ jitlob valutazzjoni li tħares' il quddiem u meta d-definizzjoni tas-suq tkun ibbażata fuq bidliet fid-dinamika kompetittiva fil-perjodu ta' żmien ikkunsidrat, tali bidliet iridu jiġu appoġġati minn evidenza affidabbli li turi b'livell suffiċjenti ta' ċertezza li l-bidliet mistennija fil-fatt se jimmaterjalizzaw. L-evidenza tintroduci valur probattiv oġġettiv jekk ikun jista' jiġi stabbilit li l-evidenza ma setgħetx tiġi influwenzata mill-investigazzjoni tal-Kummissjoni, bħal evidenza li tkun ġiet minn qabel diskussjonijiet ta' konċentrazzjoni jew ta' mġiba u minn qabel l-investigazzjoni tal-Kummissjoni.
- (78) Fejn xieraq, kif ukoll abbażi tas-sottomissjonijiet mill-impriza/i involuta/i, il-Kummissjoni tiġbor evidenza billi tindirizza talbiet bil-miktub għal informazzjoni lill-partiċipanti fis-suq u/jew billi tintervistahom. F'dak il-kuntest, il-Kummissjoni tfittex li tikseb minghand il-kompetituri u l-klijenti ewlenin fl-industrija, evidenza fattwali u l-fehmiet tagħhom dwar il-konfini tas-swieq tal-prodotti u dawk ġeografiċi. Il-Kummissjoni tista' wkoll tikkuntatta assoċjazzjonijiet rilevanti tal-kummerċ jew tal-klijenti, imprizi attivi fi swieq upstream jew fi swieq relatati, u partijiet ikkonċernati ewlenin oħrajn inklużi l-awtoritajiet tal-gvern jew organizzazzjonijiet mhux governattivi.
- (79) Sabiex tiddefinixxi s-suq rilevanti, il-Kummissjoni tista' titlob ukoll dokumenti interni minn entitajiet rilevanti, inkluż b'mod partikolari l-impriza/i involuta/i.

⁸⁸ Fis-sentenza tagħha tas-6 ta' Jannar 2010, *Ryanair vs Il-Kummissjoni*, T-342/07, EU:T:2017:280, paragrafu 136, il-Qorti Ġenerali ddikjarat: "*Huwa l-kompitu tal-Kummissjoni li tagħmel valutazzjoni ġenerali ta' x'jintwera mis-sett ta' fatturi indikattivi użati għall-evalwazzjoni tas-sitwazzjoni kompetittiva. Huwa possibbli, f'dak ir-rigward, li ċerti elementi ta' evidenza jiġu prijoritizzati u li tiġi mwarrba evidenza oħra*". Dan l-istess raġunament japplika *mutatis mutandis* għad-definizzjoni tas-suq.

⁸⁹ Fis-sentenza tagħha tal-11 ta' Jannar 2017, *Topps Europe vs Il-Kummissjoni*, T-699/14, EU:T:2017:2, punt 82, il-Qorti Ġenerali ddikjarat: "*id-definizzjoni tas-suq rilevanti ma teħtieġ li l-Kummissjoni ssegwi ġerarkija rigida ta' sorsi differenti ta' informazzjoni jew tipi ta' evidenza*". Dan ġie kkonfermat fis-sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-22 ta' Ġunju 2022, *thyssenkrupp vs Il-Kummissjoni*, T-584/19, EU:T:2022:386, paraagrafi 78 u 156.

⁹⁰ Fir-rigward tal-valur probatorju tad-diversi provi, l-uniku kriterju rilevanti għall-evalwazzjoni tal-provi prodotti huwa l-affidabbiltà tagħhom (ara, pereżempju, is-sentenza tat-13 ta' Settembru 2013, *Total Raffinage Marketing vs Il-Kummissjoni*, IT-566/08, EU:T:2013:423, paragrafu 43). In-natura tal-proċedura inkwistjoni għandha rwol f'dan ir-rigward. B'mod partikolari fir-rigward tal-kontroll tal-fużjonijiet, il-ġurisprudenza tal-qorti tal-UE tistabbilixxi li fid-dawl tal-htieġa għall-veloċità u l-iskadenzi stretti haġna li għalihom hija soġġetta l-Kummissjoni, ma jistax ikun meħtieġ li tiġi vverifikata l-informazzjoni kollha li hija tirċievi, fin-nuqqas ta' evidenza li tindika li l-informazzjoni pprovduta lilha ma hijiex akkurata. Ara s-sentenza tal-20 ta' Ottubru 2021, *Polskie Linie Lotnicze "LOT" S.A. vs Il-Kummissjoni*, T-240/18, EU:T:2021:723, il-paragrafi 87 u 88 u l-ġurisprudenza ċċitata.

Id-dokumenti interni huma partikolarment rilevanti meta dawn ikunu thejjew fil-perkors normali tan-negozju, għall-kuntrarju ta' dokumenti mhejjija fid-dawl ta' jew matul l-investigazzjoni tal-Kummissjoni, peress li dawn jistgħu jirriflettu aħjar kif dawn l-impriża jharsu lejn is-suq/swieq. Dan jista' jinkludi studji tal-kummerċjalizzazzjoni li l-impriża kkommissjonaw fil-passat sabiex jinformat id-deċiżjonijiet dwar, pereżempju, l-ipprezzar tal-prodotti jew l-azzjonijiet ta' kummerċjalizzazzjoni tagħhom. Sabiex jiġi stabbilit jekk proporzjon ekonomikament sinifikanti tal-klijenti jqisx żewġ prodotti bħala sostitwibbli, jista' jitleqqi s-sħarriġ tal-klijenti dwar ix-xejriet u l-attitudnijiet tal-użu kif ukoll jistgħu jitleqsu d-*data* dwar ix-xejriet tax-xiri tal-klijenti, il-fehmiet espressi mill-fornituri u l-istudji dwar ir-riċerka tas-suq sottomessi mill-impriża/i involuta/i u l-kompetituri tagħhom. Evidenza li turi li impriża timmonitorja l-imġiba ta' ċerti kompetituri, jew dokumenti strateġiċi li l-impriża tibbaża fuqhom biex tinforma d-deċiżjonijiet tan-negozju, bħal pjanijiet ta' negozju jew valutazzjonijiet tal-punti b'saħħithom, tad-dgħufijiet, tal-opportunitajiet jew tat-tatthedd, tista' tindika wkoll is-saħħa tar-restrizzjonijiet kompetittivi eżerċitati minn impriża rivali differenti⁹¹.

- (80) F'xi każijiet, sħarriġiet ad hoc ta' kampjun rappreżentattiv ta' klijenti jew fornituri jistgħu jipprovdu informazzjoni utli dwar is-suq rilevanti⁹². Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li twestaq jew tikkummissjona sħarriġ f'każ partikolari skont il-kwistjoni kkonċernata, dwar l-evidenza disponibbli minn sorsi oħrajn, u filwaqt li tqis ir-restrizzjonijiet amministrattivi, bħall-perjodu ta' żmien tal-investigazzjoni. L-istħarriġ irid jiffassal bir-reqqa sabiex jinkisbu tveġibiet sinifikanti mill-popolazzjoni ta' interess. Pereżempju, fil-prinċipju huwa preferibbli li wiehied jistaqsi dwar deċiżjonijiet tal-passat riċenti aktar milli dwar deċiżjonijiet ipotetiċi; il-mistoqsijiet għandhom ikunu ċari u ma għandhomx iwasslu għal tveġibiet f'direzzjoni partikolari; u l-firxa ta' opzjonijiet ta' rispons ipprovduti għandha tkun komprensiva biżżejjed.
- (81) Il-Kummissjoni tista' tiddependi wkoll fuq informazzjoni pubblika, rapporti tas-suq jew tal-industrija, kif ukoll fuq statistika tas-suq jew studji ekonomiċi, inkluż minn konsulenti esterni tal-impriża/i involuta/i⁹³. F'każijiet li jinvolvu swieq regolati, inkluż, pereżempju, is-setturi tat-telekomunikazzjoni, tal-enerġija jew tal-kura tas-saħħa, il-Kummissjoni tista' tfittex ukoll *data* minn regolaturi speċifiċi għas-settur u l-fehmiet tagħhom.

⁹¹ Fil-każ M.7902 Marriott International/Starwood Hotels & Resorts Worldwide, pereżempju, il-Kummissjoni bbażat ruħha fuq il-fatt li l-partijiet li qed jingħaqdu qabblu lilhom infushom kemm mal-katina kif ukoll mal-lukandi indipendenti biex isibu li dawn il-fornituri kienu fl-istess suq (ara l-paragrafu 28). Fil-kawża M.6663 Ryanair/Aer Lingus III, il-Kummissjoni vvalutat il-monitoraġġ tal-prezzijiet ta' Ryanair u ta' Aer Lingus fuq ir-rotot tal-passiġġieri tal-ajru bħala evidenza biex tiddetermina jekk ajruporti differenti fl-istess bliet kinux sostituti (paragrafi 98-103).

⁹² Fil-każ M.4439 Ryanair/Aer Lingus, il-Kummissjoni qabdet konsulent indipendenti biex iwettaq sħarriġ tal-klijenti fl-ajruport ta' Dublin. Il-Kummissjoni użat ir-riżultati ta' dak l-istħarriġ bħala evidenza indiretta biex tivvaluta jekk ċerti ajruporti humiex sostitwibbli għall-klijenti (ara l-paragrafi 36, 94, 99 (9) u l-Anness I).

⁹³ Is-sors u l-kuntest li fih jithejjew dawn l-istudji huma wkoll rilevanti. B'mod partikolari, l-istudji mhejjija fil-kuntest ta' każ speċifiku se jkunu soġġetti għal skrutinju partikolari, peress li l-evidenza għandha valur probattiv aktar baxx jekk tkun giet influwenzata mill-investigazzjoni tal-Kummissjoni.

- (82) Fejn xieraq, il-Kummissjoni tista' twettaq ukoll żjarat informali jew spezzjonijiet formali fil-bini tal-impriza/i involuta/i, tal-klijenti tagħhom u/jew tal-kompetituri tagħhom, sabiex tifhem aħjar kif jiġu manifatturati jew ipprovduti l-prodotti.

4. DEFINIZZJONI TAS-SUQ F'ĊIRKOSTANZI SPECIFIČI

- (83) Din it-taqsimha tindirizza ċerti aspetti tad-definizzjoni tas-suq li huma speċifiċi għal industriji, setturi jew tipi ta' swieq partikolari. Sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor f'din it-taqsimha, il-prinċipji ġenerali dwar id-definizzjoni tas-suq stabbiliti f'din in-Notifika fir-rigward tad-definizzjoni tas-suq tal-prodott u ġeografiku jibqgħu japplikaw.

4.1. Definizzjoni tas-suq fil-preżenza ta' divrenzjar sinifikanti

- (84) Il-prodotti jistgħu jiġu differenzjati sabiex xi prodotti jkunu sostituti aktar mill-qrib minn oħrajn. Id-divrenzjar jista' jseħh fil-livell tal-prodott jew fil-livell ġeografiku. Id-differenzjazzjoni tal-prodott isseħh meta l-attributi tal-prodotti jkunu rilevanti għall-għażla tal-klijent⁹⁴, inklużi d-disinn, l-immaġni tal-marka, l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi, id-durabbiltà, il-livell ta' servizz jew kwalunkwe karatteristika speċifika oħra⁹⁵. Id-differenzjazzjoni ġeografika sseħh fejn il-post tal-klijent individwali u tal-fornitur ikun importanti għall-għażla tal-klijent⁹⁶.
- (85) L-applikazzjoni tal-prinċipju tal-analiżi tas-sostituti disponibbli b'mod effettiv għall-klijenti sabiex jiġi ddefinit is-suq rilevanti tista' twassal lill-Kummissjoni sabiex tidentifika swieq rilevanti separati fi hdan continuum ta' prodotti differenzjati. F'każijiet oħra, huwa possibbli għall-Kummissjoni li tiddefinixxi suq rilevanti relattivament wiesja' li jinkludi prodotti differenzjati⁹⁷.

⁹⁴ Ara, pereżempju, is-sentenza tat-18 ta' Mejju 2022, Wieland-Werke vs Il-Kummissjoni, IT-251/19, EU:T:2022:296, fis-suq għal prodotti laminati magħmula minn ram u ligi tar-ram, fejn il-Qorti Ġenerali nnotat fil-punt 39 li: "[...] l-applikant ma jikkontestax li l-prodotti rrumblati mhumix prodotti omoġenji iżda li huma prodotti li huma differenzjati skont għadd kbir ta' kriterji (kompożizzjoni, livell ta' tlestija, applikazzjonijiet finali, eċċ.). Kull wiehed minn dawk il-kriterji jippermetti li s-suq ġenerali għall-prodotti rrumblati jiġi ssegmentat, mingħajr ma jkun, a priori, ta' importanza kbira jew jippermetti li jiġu identifikati swieq separati tal-prodotti."

⁹⁵ Pereżempju, fl-industrija tat-telekomunikazzjoni fejn tipi differenti ta' klijenti jista' jkollhom drawwiet ta' konsum differenti li jinfluwenzaw l-għażla tagħhom ta' fornitur. Fil-kawża M.8792 T-Mobile NL/Tele2 NL, il-Kummissjoni kkonkludiet fuq definizzjoni wiesgħa tas-suq b'differenzjazzjoni tal-prodott fost il-gruppi ta' klijenti minhabba differenzi fin-nefqa ta' kull xahar, il-formazzjoni u t-tul ta' żmien tal-kuntratt, il-prestazzjoni tal-kuntratt, u d-differenzi fil-htieġa tal-klijent. F'dan il-każ partikolari, għalkemm ikkonkludiet dwar suq ġenerali tal-bejgħ bl-imnut għall-forniment ta' servizzi tat-telekomunikazzjoni mobbli lill-klijenti finali kollha, il-Kummissjoni xorta sabet li żewġ gruppi ta' klijenti separati kienu identifikabbli fir-rigward tal-forniment ta' servizzi tat-telekomunikazzjoni mobbli bl-imnut: il-klijenti privati u l-klijenti kummerċjali.

⁹⁶ Fil-kawża M.7155 SSAB/Rautaruukki, il-Kummissjoni qieset li d-differenzjazzjoni ġeografika qawwija fuq il-prodotti ċatti tal-azzar, kif muri mill-analiżi tal-prezzijiet diverġenti bejn il-pajjiżi Nordiċi, l-Ewropa kontinentali u r-Renju Unit, kienet tiġġustifika valutazzjoni tal-impatt tal-koncentrazzjoni ffukata fil-pajjiżi Nordiċi (ara l-paragrafu 102).

⁹⁷ F'każijiet bħal dawn, il-Kummissjoni tista' tqis id-dinamika kompetittiva f'segmenti speċifiċi tas-suq fil-valutazzjoni tagħha. Ara s-sentenza tat-18 ta' Mejju 2022, Wieland-Werke vs Il-Kummissjoni, IT-251/19, EU:T:2022:296, fis-suq għal prodotti laminati magħmula minn ram u ligi tar-ram, fejn il-

- (86) Meta l-prodotti jkunu differenzjati, l-ishma mis-suq jistgħu jipprovdu indikatur anqas affidabbli tas-saħħa fis-suq u l-Kummissjoni normalment tanalizza jekk l-impriża/i involuta/i u fornituri oħrajn jikkompetux mill-qrib, bħala parti mill-valutazzjoni kompetittiva tagħha. Valutazzjoni kompetittiva dettaljata ta' kemm il-fornituri jikkompetu mill-qrib ma' xulxin tista' tnaqqas l-importanza tal-ishma mis-suq u għalhekk dik tad-definizzjoni tas-suq. Għalhekk, għalkemm id-definizzjoni tas-suq tibqa' pass importanti, l-analizi ta' kemm il-fornituri jikkompetu mill-qrib tista' ssir aktar rilevanti fil-valutazzjoni kompetittiva tas-swieq differenzjati⁹⁸.
- (87) F'ċerti każijiet, l-eżistenza ta' katini ta' sostituzzjoni⁹⁹ tista' twassal għall-definizzjoni ta' suq rilevanti fejn il-prodotti jew iż-żoni fl-estremijiet tas-suq ma jkunux direttament sostitwibbli¹⁰⁰. L-analizi tal-Kummissjoni tal-fatti normalment twassal lill-Kummissjoni biex tirrifjuta tali definizzjonijiet usa' tas-suq, madankollu, speċjalment minhabba waqfiet fil-katina ta' sostituzzjoni¹⁰¹.

4.2. Definizzjoni tas-suq fil-preżenza ta' diskriminazzjoni fil-prezzijiet

- (88) Id-diskriminazzjoni fil-prezz isseħħ meta klijenti differenti (jew gruppi ta' klijenti) jinżammulhom prezzijiet differenti għall-istess prodott, għal raġunijiet mhux relatati mal-ispejjeż. Dan jista' jwassal għal grupp distint ta' klijenti għall-prodott rilevanti li jikkostitwixxi suq aktar strett u distint. Generalment dan ikun il-każ meta intlaqgħu tliet kundizzjonijiet¹⁰²: (a) ikun possibbli li jiġi identifikat

Qorti Ġenerali spjegati fil-paragrafu 40 li: *“Barra minn hekk, wiehed għandu jzomm f'moħħu li, fil-kuntest ta' swieq ta' prodotti differenzjati, l-eżistenza ta' suq globali ma taffettwax il-possibbiltà li jiġu identifikati dinamiċi kompetittivi differenti f'xi segmenti tas-suq.”*

- ⁹⁸ Pereżempju, il-Kummissjoni tista' tivvaluta l-intensità tal-kompetizzjoni bejn l-impriži billi tiffoka l-analizi tagħha fuq l-ishma tas-segmenti tal-impriži, fuq il-livelli tal-bdil, il-prezzijiet jew il-livelli tas-sehem mis-suq jew il-miżuri kwantitattivi tas-sostitwibbiltà bejn prodotti differenti bħal proporzjonijiet ta' devjazzjoni jew elasticitajiet tad-domanda stmati. Eżempju għal din l-analizi huwa l-Każ M.5658 Unilever/Sara Lee, fejn il-Kummissjoni sabet differenzjazzjoni sinifikanti fis-suq għad-deodorants u wettqet valutazzjoni kwantitattiva tal-effetti probabbli fuq il-prezzijiet abbażi tal-elasticitajiet stmati tad-domanda bħala parti mill-valutazzjoni kompetittiva tagħha. Ara wkoll in-nota 71 f'qiegħ il-paġna hawn fuq.
- ⁹⁹ Pereżempju, anki jekk il-klijenti tal-prodott A jistgħu ma jqisux il-prodott C bħala alternattiva għad-domanda, jista' jkun hemm katina ta' sostituzzjoni fejn il-klijenti ta' A jqisu l-prodott B bħala sostitut u l-klijenti ta' B iqisu l-prodott C bħala sostitut. Il-prodott A jista' mbagħad jiġi ristrett indirettament mill-kompetizzjoni mill-prodott C permezz ta' katina ta' sostituzzjoni bħal din. .
- ¹⁰⁰ Fil-kawża M.9413 Lactalis/Nuova Castelli, il-Kummissjoni sabet li kien hemm evidenza li kien hemm katina ta' sostituzzjoni għal ġobnijiet tad-ditta u tat-tikketta privata (ara l-paragrafu 89) u li dawn kienu jikkompetu ma' xulxin, għalkemm ma setgħetx teskludi li l-prodotti tad-ditta primarjament jistgħu jikkompetu f'suq differenti u halliet id-definizzjoni tas-suq miftuħa
- ¹⁰¹ Fil-każ M.5335 Lufthansa/SN Airholding, il-Kummissjoni ċaħdet l-eżistenza ta' katina ta' sostituzzjoni bejn tipi differenti ta' biljetti minhabba li dan ma kienx ikkorroborat minn evidenza. L-analizi tal-prezzijiet imwettqa mill-Kummissjoni wriet li l-prezzijiet fl-estremijiet tal-allegata katina ta' sostituzzjoni kellhom livelli differenti haġna u ma kinux interdipendenti, (ara l-paragrafu 33). Fil-Każ M.6905 Ineos/Solvay/JV, il-Kummissjoni rrifjutat l-eżistenza ta' trikkib bejn iż-żoni tal-vjeġġ tal-fornituri prinċipali tal-S-PVC li jiffurmaw katina ta' sostituzzjoni madwar iż-ŻEE abbażi ta' analizi kwantitattiva li turi nuqqas ta' arbitraġġ u xejriet differenti fl-ipprezzar bejn iż-żoni ta' kummerċ differenti u dawk sovrapposti (ara l-paragrafi 260 sa 262 u 338).
- ¹⁰² Dan jista' japplika wkoll meta kundizzjonijiet bħal dawn jiġu ssodisfati biss fil-futur, pereżempju minhabba bidliet fil-kundizzjonijiet kompetittivi kkawżati mill-konċentrazzjoni taħt rieżami.

b'mod ċar f'liema grupp jappartjeni klijent individwali fil-mument tal-bejgħ tal-prodott rilevanti lill-klijent; (b) il-kummerċ fost il-klijenti jew l-arbitraġġ minn partijiet terzi ma jkunx probabbli; u (c) id-diskriminazzjoni fil-prezz tkun ta' natura dejjiema. F'dawk is-sitwazzjonijiet, il-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni fost il-gruppi ta' klijenti differenti jistgħu jvarjaw sabiex l-imġiba jew it-tranżazzjoni inkwistjoni jista' jkollhom effetti differenti fuq gruppi differenti ta' klijenti. Id-diskriminazzjoni fil-prezz ibbażata fuq il-post tal-klijenti tista' tkun ukoll raġuni biex jiġi definit is-suq ġeografiku rilevanti skont dawn il-postijiet¹⁰³.

4.3. Definizzjoni tas-suq fil-preżenza ta' investimenti sinifikanti fir-R&Ż

- (89) Il-Kummissjoni tista' tqis fatturi speċifiċi f'industriji innovattivi ħafna kkaratterizzati minn investimenti frekwenti u sinifikanti fir-riċerka u l-iżvilupp ("ir-R&Ż").
- (90) Eżempju prominenti ta' każijiet fejn il-Kummissjoni tista' tiegħu dan l-approċċ huma l-hekk imsejha prodotti ppjanati. Filwaqt li dawn il-prodotti jistgħu ma jkunux għadhom disponibbli għall-klijenti, jista' jkun hemm biżżejjed vizibbiltà fuq il-proċess tar-R&Ż tagħhom sabiex jiġi stabbilit is-suq li fih x'aktarx ikunu se jappartjenu dawn il-prodotti, jekk l-iżvilupp jittejjera b'suċċess u l-prodotti jingiebu fis-suq. Il-Kummissjoni tista' ssib li tali prodotti tal-pipelines jappartjenu għal suq ġeografiku u ta' prodott rilevanti eżistenti¹⁰⁴ jew għal suq ġdid, li huwa limitat għall-prodotti tal-pipeline u s-sostituti tagħhom¹⁰⁵ u jinkludi ż-żoni fejn tali prodotti x'aktarx jinbiegħu. L-użu mahsub tal-prodott tal-pipeline u s-sostitwibbiltà prevista tiegħu ma' prodott oħrajn għandhom rwol partikolari fid-determinazzjoni tas-suq rilevanti.
- (91) B'kuntrast ma' dan, f'xi każijiet, l-isforzi ta' innovazzjoni jistgħu ma jkunux relatati mill-qrib ma' xi prodott speċifiku¹⁰⁶ iżda jkun relatati ma' stadji aktar bikrin tar-riċerka, li jistgħu jservu diversi skopijiet jew jistgħu ma jkunux

¹⁰³ Id-definizzjonijiet tas-suq tal-prodotti u tas-suq ġeografiku affettwati mid-diskriminazzjoni fil-prezz jistgħu jintwerew f'kawżi bħal M.5830 – Olympic/Aegean Airlines (ara l-paragrafu 58) u M.7155 SSAB/Rautaruukki (ara l-paragrafi 101-102).

¹⁰⁴ B'mod partikolari flimkien ma' prodotti bl-istess użu/i mahsub(a). Eżempji rilevanti għal tali valutazzjonijiet jistgħu jinstabu fl-industrija farmaċewtika. Pereżempju, fil-Każ M.7275 Novartis/GlaxoSmithKline Oncology Business, il-Kummissjoni vvalutat l-inibituri B-Raf u l-inibituri MEK li kienu qegħdin jiġu żviluppati mill-partijiet bħala parti mis-suq għal terapiji mmirati għat-trattament tal-melanoma avanzata, li fih diġà kienu qegħdin jiġu kkummerċjalizzati l-prodotti eżistenti (il-paragrafi 23 sa 31).

¹⁰⁵ B'mod partikolari f'każijiet fejn diversi impriżi jiżviluppaw l-istess prodott tal-pipeline jew prodott komparabbli jew tali prodott huma mistennija li jbiddu b'mod konsiderevoli d-dinamika tal-industrija minhabba l-karatteristiċi tagħhom. Pereżempju fil-Każ M.9461 AbbVie/Allergan, il-Kummissjoni identifikat suq plawżibbli limitat għall-inibituri ta' IL-23, għat-trattament ta' kolite ulċerattiva u l-marda ta' Crohn, filwaqt li wara, l-ebda inibitur ta' IL-23 ma ġie kkummerċjalizzat fis-suq, minn ebda fornitur, bil-prodotti kienu qegħdin jiġu żviluppati dak iż-żmien, b'mod partikolari minhabba n-natura promettenti ta' tali prodott sabiex jitrattaw dan il-mard (ara l-paragrafi 48 sa 54, u 56 sa 60).

¹⁰⁶ Kif imsemmi fin-nota 9 f'qiegħ il-paġna, it-terminu "prodott" ikopri wkoll it-teknoloġiji. Din it-taqsimha hija wkoll partikolarment rilevanti għad-definizzjoni tas-swieq fil-preżenza ta' tali teknoloġiji. It-teknoloġiji jistgħu jiġu liċenzjati jew mibjugħa indipendentement minn oġġett jew servizz tanġibbli bħala drittijiet ta' proprjetà intellettwali u bħala tali jistgħu jitqiesu bħala prodott għall-finijiet ta' dan l-Avviż.

għadhom immirati lejn xi objettiv speċifiku, u li fuq perjodu itwal ta' żmien jistgħu jikkontribwixxu għal diversi prodotti. Għalkemm il-fatt li tali sforzi ta' innovazzjoni ma jissarrfux immedjament fi prodotti li jistgħu jiġu kkummerċjalizzati jista' jagħmilha diffiċli li jiġi identifikat suq ta' prodotti rilevanti f'sens strett, xorta waħda jista' jkun rilevanti li jiġu identifikati l-limiti li fihom l-imprizi jikkompetu fi sforzi ta' innovazzjoni¹⁰⁷. Għall-finijiet ta' dan it-tip ta' valutazzjoni, fatturi bħan-natura u l-ambitu tal-isforzi ta' innovazzjoni, l-objettivi tal-linji differenti tar-riċerka, l-ispeċjalizzazzjoni tat-timijiet differenti involuti jew ir-riżultati tal-isforzi ta' innovazzjoni tal-passat tal-impriza jistgħu jkunu rilevanti għall-finijiet tad-definizzjoni tal-limiti li fihom isseħħ il-kompetizzjoni għall-innovazzjoni.

- (92) Jista' jkun hemm linja kontinwa bejn proċessi ta' RuŻ li huma relatati mill-qrib ma' prodott speċifiku jew prodott ta' pipeline u sforzi ta' innovazzjoni preċedenti li mhumex. Dan jista' jkun il-każ b'mod partikolari fl-istadju fiż-żmien meta l-proċessi ta' R & Disir aktar immirati iżda xorta jikkonsistu f'riżultati potenzjali multipli u alternattivi, li għadhom mhumex raffinati biżżejjed biex jiġu kklassifikati bħala prodotti speċifiċi tal-pipeline b'użu definit. Il-valutazzjoni tal-Kummissjoni tad-definizzjoni tas-suq f'dan il-każ tista' tkun eqreb għal dik ta' prodotti ppjanati jew ta' sforzi ta' innovazzjoni aktar bikrija, skont fejn il-proċess rilevanti ta' RuŻ ikun fuq din il-linja kontinwa.
- (93) L-innovazzjoni hija parametru ewlieni tal-kompetizzjoni u l-iżviluppi futuri tal-prodotti huma, skont id-definizzjoni, fil-biċċa l-kbira tagħhom, incerti. B'riżultat ta' dan, il-Kummissjoni tista' tqis l-eżiti potenzjali kollha tal-attivitàjiet ta' R & Du tivvaluta b'mod partikolari dawk ix-xenarji fejn il-kompetizzjoni tkun affettwata b'mod sinifikanti mill-imġiba jew mit-tranzazzjoni inkwistjoni.

4.4. Definizzjoni tas-suq fil-preżenza ta' pjattaformi b'diversi naħat

- (94) Il-pjattaformi b'diversi naħat jappoġġaw l-interazzjonijiet bejn gruppi differenti ta' utenti, u jgħolqu sitwazzjoni fejn id-domanda minn grupp wiehed ta' utenti jkollha influwenza fuq id-domanda mill-gruppi l-oħra¹⁰⁸. F'din is-sitwazzjoni, ir-reazzjoni minn grupp wiehed għal bidla fil-kundizzjonijiet tal-provvista tista' taffettwa wkoll gruppi oħra, li jwassal għal ċirkwiti ta' feedback bejn in-naħat differenti tal-pjattaforma, jiġifieri effetti indiretti tan-network¹⁰⁹. Il-pjattaformi tipikament jinternalizzaw dawn l-effetti indiretti tan-network bejn gruppi differenti meta jstabilizzaw l-kundizzjonijiet tal-provvista tagħhom. Il-Kummissjoni tqis l-effetti indiretti tan-network bejn il-gruppi ta' utenti fuq

¹⁰⁷ Fil-kawża M.7932 Dow/Dupont, il-Kummissjoni applikat il-kunċett ta' spazji tal-innovazzjoni biex tiddefinixxi dawn il-limiti (ara b'mod partikolari t-taqsim 4.4).

¹⁰⁸ Eżempji tipiċi ta' pjattaformi b'diversi naħat jinkludu sistemi ta' kards ta' pagament (ara l-każ AT.34579 *Mastercard*) u pjattaformi sponsorjati mir-reklamar (ara l-kawża M.8124 *Microsoft/LinkedIn*).

¹⁰⁹ Pereżempju, zieda fil-prezz fuq in-naħa A tal-pjattaforma tnaqqas id-domanda mill-utenti fuq dik in-naħa. It-tnaqqis fid-domanda fin-naħa A mbagħad jaffettwa d-domanda tal-utenti fin-naħa B, li min-naħa tagħha tista' taffettwa d-domanda tal-utenti fin-naħa A (jew fuq it-tielet naħa C). Ara l-eżempji fil-Każ AT.39740 *Google search (Shopping)* (il-paragrafu 159) u l-Każ AT.40099 *Google Android* (il-paragrafi 464, 469 u 638).

naħat differenti tal-pjattaforma meta tiddefinixxi s-swieq rilevanti u/jew fil-valutazzjoni kompetittiva.

- (95) Fil-preżenza ta' pjattaformi b'diversi naħat, il-Kummissjoni tista' tiddefinixxi suq tal-prodotti rilevanti għall-prodotti offruti minn pjattaforma shiħa, b'mod li jinkludi l-gruppi ta' utenti kollha (jew gruppi multipli)¹¹⁰, jew tista' tiddefinixxi swieq tal-prodotti rilevanti separati għall-prodotti offruti fuq kull naħa tal-pjattaforma¹¹¹. Skont il-fatti tal-każ, jista' jkun aktar xieraq li jiġu ddefiniti swieq separati fejn ikun hemm differenzi sinifikanti fil-possibiltajiet ta' sostituzzjoni fuq in-naħat differenti tal-pjattaforma. Biex tivvaluta jekk jeżistux differenzi bħal dawn, il-Kummissjoni tista' tqis fatturi bħal jekk l-imprizi li joffru prodotti sostitwibbli għal kull grupp ta' utenti jkunux differenti, il-grad ta' differenzjazzjoni tal-prodott fuq kull naħa (jew il-perċezzjoni ta' kull grupp ta' utenti), fatturi ta' mgħiba bħad-deċiżjonijiet ta' tqegħid fid-djar¹¹² ta' kull grupp ta' utenti u n-natura tal-pjattaforma (pereżempju jekk hijiex tranżazzjoni jew pjattaforma li taqbel). Meta jkunu ġew definiti swieq separati għall-prodotti offruti fuq kull naħa tal-pjattaforma, l-effetti tan-network u r-restrizzjonijiet min-naħa l-oħra tal-pjattaforma xorta jistgħu jitqiesu fil-valutazzjoni kompetittiva.
- (96) Fil-prattika, il-preżenza ta' effetti indiretti tan-network tista' tagħmel il-valutazzjoni tas-sostituzzjoni tad-domanda u, b'mod partikolari, l-applikazzjoni tat-test tal-SSNIP aktar diffiċli milli f'sitwazzjonijiet fejn ma teżisti l-ebda interdipendenza tad-domanda bħal din bejn il-gruppi ta' utenti.
- (97) Pjattaformi b'diversi naħat spiss jipprovdu prodott bi prezz monetarju żero lil grupp ta' utenti sabiex jattiraw lil-utenti lejn prodott offruti fuq in-naħat l-oħrajn tal-pjattaforma u jimmonetizzaw il-prodotti tagħhom fuq dawk in-naħat. Il-prezzijiet monetarji żero huma parti integrali mill-istrateġija tan-negozju ta' pjattaformi b'diversi naħat, u għalhekk il-fatt li prodott jiġi fornut bi prezz monetarju żero ma jimplikax li ma hemm l-ebda suq rilevanti għal dak il-prodott.
- (98) F'tali każijiet, l-elementi mhux tal-prezz huma partikolarment rilevanti għall-valutazzjoni tas-sostituzzjoni. Il-Kummissjoni tiffoka fuq elementi bħall-funzjonalitajiet tal-prodott¹¹³, l-użu intenzjonat¹¹⁴, l-evidenza dwar is-sostituzzjoni ipotetika u r-restrizzjonijiet kompetittivi bbażati fuq il-fehmiet tal-

¹¹⁰ Fil-kawża M.8124 Microsoft/LinkedIn, il-Kummissjoni ddefinixxiet suq uniku għas-servizzi ta' reklutaġġ online, li jinkludi kemm dawk li qed ifittxu impjieg kif ukoll dawk li jirreklutaw (ara t-taqsimi 3.7).

¹¹¹ Fil-każ AT.34579 Mastercard dwar sistemi ta' kards ta' pagament, il-Kummissjoni ddefiniet in-naħa tal-hruġ u tal-akkwist tas-suq bħala swieq tal-prodotti rilevanti distinti (ara t-taqsimiet 6.2.3 u 6.2.4).

¹¹² Dan jikkorrispondi għad-deċiżjoni mill-utenti li jużaw pjattaforma waħda għal prodott partikolari ("single homing") jew jużaw pjattaformi multipli b'mod parallel għall-istess prodott (multiple-homing).

¹¹³ Ara pereżempju d-definizzjoni tas-suq ta' servizzi ta' komunikazzjoni tal-konsumatur u servizzi ta' netwerking soċjali fil-kawża M.7217 Facebook/WhatsApp (il-paragrafi 24-33 u 51-61).

¹¹⁴ Ara pereżempju d-definizzjoni tas-suq ta' servizzi ta' tiftix ġenerali fil-każ AT.39740 — Google Search (Shopping) (il-paragrafi 163-183).

industrija¹¹⁵, l-ostakli jew il-kostijiet tal-bidla, bhall-interoperabbiltà ma' prodotti oħra u karatteristiċi tal-liċenzjar¹¹⁶. Il-Kummissjoni tista' tikkunsidra wkoll alternattivi għall-qafas SSNIP, jiġifieri billi tivvaluta l-imġiba ta' bdil tal-klijenti b'reazzjoni għal tnaqqis żgħir iżda sinifikanti mhux tranzitorju fil-kwalità ("SSNDQ")¹¹⁷.

4.5. Definizzjoni tas-suq fil-preżenza ta' swieq ta' wara, gruppi u ekosistemi diġitali

- (99) F'ċerti ċirkostanzi, il-konsum ta' prodott durabbli (prodott primarju) iwassal għall-konsum ta' prodott konness ieħor (prodott sekondarju) (dan spiss jissejjaħ "is-suq segwenti"). F'dawn iċ-ċirkostanzi, il-Kummissjoni tqis ukoll ir-restrizzjonijiet kompetittivi imposti mill-kundizzjonijiet tas-suq fis-swieq konnessi meta tiddefinixxi s-swieq rilevanti għall-prodotti primarji u sekondarji u/jew fil-valutazzjoni kompetittiva.
- (100) Ġeneralment hemm tliet modi possibbli kif jiġu ddefiniti s-swieq tal-prodotti rilevanti fil-każ ta' prodotti primarji u sekondarji. Dawn huma: (i) bħala suq tas-sistema li jinkludi kemm il-prodott primarju kif ukoll dak sekondarju¹¹⁸; (ii) bħala swieq multipli, jiġifieri suq għall-prodott primarju u swieq separati għall-prodotti sekondarji assoċjati ma' kull marka tal-prodott primarju¹¹⁹; jew (iii) bħala swieq doppji, jiġifieri s-suq għall-prodott primarju minn naħa waħda u s-suq għall-prodott sekondarju min-naħa l-oħra¹²⁰.
- (101) Id-definizzjoni ta' suq tas-sistema tista' tkun aktar xierqa: (i) aktar kemm ikun probabbli li l-klijenti jqisu l-ispejjeż tul iċ-ċiklu tal-ħajja meta jixtru l-prodott primarju; (ii) aktar ma tkun għolja n-nefqa fuq il-prodott(i) sekondarju/i (jew il-valur tiegħu/tagħhom) meta mqabbla man-nefqa fuq il-prodott primarju (jew il-valur tiegħu); (iii) aktar ma jkun għoli l-grad ta' sostitwibbiltà bejn il-prodotti primarji u aktar ma jkunu baxxi l-kostijiet tal-bdil bejn il-prodotti primarji; u (iv) meta ma jkunx hemm jew ikun hemm ftit fornituri speċjalizzati biss fil-prodott(i) sekondarju/i¹²¹. Meta dawn iċ-ċirkostanzi jkunu anqas probabbli li jiġu ssodisfati, jista' jkun aktar xieraq li jiġu ddefiniti swieq doppji jew swieq multipli, skont primarjament il-grad ta' sostitwibbiltà bejn il-prodotti sekondarji

¹¹⁵ Ara pereżempju d-definizzjoni tas-suq ta' servizzi ta' networking soċjali fil-kawża M.8124 Microsoft/LinkedIn (il-paragrafi 106-110).

¹¹⁶ Ara pereżempju l-Kawża AT.40099 – Google Android u b'mod partikolari d-definizzjoni tas-suq tal-app stores tal-Android (il-paragrafi 284-305) u ta' sistemi operattivi mobbli intelligenti liċenzjabbli (il-paragrafu 239).

¹¹⁷ Ara n-nota 47 f'qiegħ il-paġna hawn fuq għal eżempju ta' tali valutazzjoni ta' SSNDQ.

¹¹⁸ Fil-kawża M.7278 General Electric/Alstom (Thermal Power - Renewable Power & Grid Business), il-Kummissjoni ddefiniet suq għall-bejgħ ta' turbini tal-gass u s-servizzjar sussegwenti (ara t-taqsimha 7.2.3.3.).

¹¹⁹ Fil-kawża AT.39097 Watch Repair, il-Kummissjoni ddefiniet diversi swieq separati għall-ispare parts, kull wieħed assoċjat ma' marka ta' arloġġ partikolari (ara l-paragrafi 86-91).

¹²⁰ Fil-kawża M.9408 Assa Abloy/Agta Record, il-Kummissjoni ddefiniet suq għas-servizzi ta' wara l-bejgħ mingħajr ma għamlet distinzjoni bejn il-fornitur tas-servizz (ara l-paragrafu 127).

¹²¹ Ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-15 ta' Diċembru 2010, CEAHR vs Il-Kummissjoni, T-427/08, EU:T:2010:517, il-paragrafi 78-109, u b'mod partikolari l-paragrafi 79, 95 u 108 kif ukoll il-kawża M.7278 General Electric/Alstom (Thermal Power - Renewable Power & Grid Business), paragrafu 95.

tad-diversi fornituri. Pereżempju, jekk prodotti sekondarji minn fornituri differenti jkunu kompatibbli mal-prodotti primarji kollha jew mal-biċċa l-kbira tagħhom, id-definizzjoni ta' swieq doppji tista' tkun aktar xierqa, filwaqt li jekk il-klijenti tal-prodott primarju jkunu marbutin sabiex jużaw biss sett ristrett ta' prodotti sekondarji, id-definizzjoni ta' swieq multipli tista' tkun aktar xierqa.

- (102) F'ċirkostanzi oħra, għalkemm il-konsum ta' prodott wieħed jew aktar ma jiddependix fuq prodott primarju, il-klijenti xorta jistgħu jippreferu jikkonsmaw diversi prodotti flimkien bħala pakkett. F'dawn iċ-ċirkostanzi, il-Kummissjoni tista' teżamina jekk il-pakkett jikkostitwixxix suq tal-prodott rilevanti distint mill-prodotti individwali¹²².
- (103) L-ekosistemi diġitali jistgħu f'ċerti ċirkostanzi jitqiesu li jikkonsistu fi prodott ewlieni primarju u diversi prodotti (diġitali) sekondarji li l-konsum tagħhom huwa konness mal-prodott ewlieni, pereżempju, permezz ta' rabtiet teknoloġiċi jew interoperabbiltà¹²³. Meta tqis l-ekosistemi diġitali, il-Kummissjoni tista' għalhekk tapplika prinċipji simili għal daww applikati għas-swieq ta' wara biex tiddefinixxi s-suq (swieq) tal-prodotti rilevanti¹²⁴. Meta l-prodotti (diġitali) sekondarji jiġu offruti bħala pakkett, il-Kummissjoni tista' wkoll tivvaluta l-possibbiltà li dak il-pakkett jikkostitwixxi suq rilevanti waħdu. Għalkemm mhux l-ekosistemi diġitali kollha jaqblu ma' approċċ ta' suq ta' wara l-bejgħ jew ta' raggruppament tas-suq, il-Kummissjoni tista' fi kwalunkwe każ tqis elementi bħall-effetti tan-netwerk, il-kostijiet tal-bdil u deċiżjonijiet (uniċi u/jew multipli) domestiċi għall-fini tad-definizzjoni tas-suq (swieq) tal-prodott rilevanti.

5. ISHMA MIS-SUQ

- (104) Id-definizzjoni tas-suq tippermetti lill-Kummissjoni tidentifika l-fornituri u l-klijenti attivi f'kull suq rilevanti. Imbagħad tista' tikkalkula d-daqs totali tas-suq u s-sehem mis-suq ta' kull fornitur, abbażi tal-bejgħ (u, għall-klijenti, ix-xiri) tal-prodotti rilevanti fiz-żona ġeografika rilevanti li fiha jinsabu l-klijenti.
- (105) L-ishma mis-suq jirriflettu l-pożizzjoni relattiva tal-fornituri fis-suq u, bħala tali, jistgħu jkunu utli għal fil-valutazzjoni tas-saħħa fis-suq. Madankollu, l-ishma

¹²² Ara l-kawża M.5462 Thomas Cook Group/Gold Metal International, fejn il-Kummissjoni vvalutat u ħalliet miftuħa l-pożizzjoni tal-vaganzi kollha kompriż li tinsab f'suq separat mill-vaganzi fejn il-konsumatur jixtri d-diversi elementi individwalment (ara l-paragrafi 9-16).

¹²³ Fis-sentenza tagħha tal-14 ta' Settembru 2022, Google u Alphabet vs Il-Kummissjoni, IT-604/18, EU:T:2022:541, il-Qorti Ġenerali ddikjarat fil-paragrafu 116: "*f'“ekosistema” diġitali [...] il-prodotti jew is-servizzi li jiffurmaw parti mis-swieq rilevanti li jiffurmaw dik l-ekosistema jistgħu jikkoincidu jew ikunu konnessi ma' xulxin abbażi tal-komplementarjetà orizzontali jew vertikali tagħhom. Mehuda flimkien, is-swieq rilevanti jista' jkollhom ukoll dimensjoni globali fid-dawl tas-sistema li tigbor il-komponenti tagħha flimkien u ta' kwalunkwe restrizzjoni kompetittiva fi hdan dik is-sistema jew minn sistemi oħra.*" Eżempju ta' ekosistema diġitali tkun ekosistema ta' prodotti mibnija madwar sistema operattiva mobbli, inkluż hardwer, hanut tal-applikazzjonijiet u applikazzjonijiet tas-sofwer.

¹²⁴ Ara l-paragrafu 299 tad-deċiżjoni fil-kawża AT.40099 – Google Android dwar id-definizzjoni tas-suq għall-ħwienet tal-apps fejn il-Kummissjoni kkonkludiet li l-kundizzjonijiet biex jiġi definit suq tas-sistema li jinkludi ħwienet tal-applikazzjonijiet u sistemi operattivi mobbli intelligenti ma kinux preżenti.

tas-suq mhumiex l-uniku indikatur tas-saħħa ta' impriża fis-suq¹²⁵. Fatturi oħra, bħall-ostakli għad-dhul, l-aċċess għal assi u inputs speċifiċi, kif ukoll id-differenzjazzjoni tal-prodott u l-qrubija tas-sostituzzjoni, jistgħu jkunu rilevanti wkoll, skont in-natura speċifika tal-każ. Il-linji gwida tal-Kummissjoni dwar il-valutazzjonijiet sostantivi fil-proċedimenti dwar il-kompetizzjoni jkomplu jispjegaw dan¹²⁶.

- (106) Il-Kummissjoni normalment tibbaża fuq l-ishma mis-suq ibbażati fuq il-bejgħ. Min-naħa l-oħra, fis-swieq tal-akkwist, il-Kummissjoni normalment tibbaża fuq l-ishma mis-suq abbażi tax-xirjiet. Ġeneralment, kemm il-valur tal-bejgħ jew tax-xiri u l-volum tal-bejgħ jew tax-xiri jipprovdu informazzjoni utli.
- (107) Minbarra l-bejgħ jew ix-xiri, skont il-prodotti speċifiċi jew l-industrija speċifika inkwistjoni, metriċi oħra jistgħu joffru informazzjoni komplementari jew aktar utli biex jiġu ddeterminati l-ishma mis-suq. Dawn jistgħu jinkludu: kapacià¹²⁷ jew volumi ta' produzzjoni (b'mod partikolari għal swieq ikkaratterizzati mill-importanza strateġika tal-kapacià); in-numru ta' fornituri (b'mod partikolari fi swieq b'offerti formali jew f'sitwazzjonijiet fejn prodotti innovattivi jkunu fl-istadju tal-iżvilupp); l-għadd ta' offerti mogħtija¹²⁸; il-metriċi tal-użu bħall-għadd ta' utenti (attivi)¹²⁹, l-għadd ta' żjarat¹³⁰, il-hin imqatta' jew in-numri tal-udjenza¹³¹, l-għadd ta' tniżżil¹³² u aġġornamenti, l-għadd ta' interazzjonijiet¹³³ jew il-volum jew il-valur tat-tranżazzjonijiet konkluzi fuq pjattaforma (b'mod partikolari fejn l-aċċess għall-prodotti huwa pprovdut prinċipalment mingħajr ħlas, kif jista' jkun il-każ pereżempju fis-swieq digitali, jew b'mod aktar ġenerali fil-każ ta' pjattaformi b'diversi naħat); l-unitajiet tal-flotta, il-kapacià

¹²⁵ Ara pereż. is-sentenza tad-9 ta' Lulju 2007, *Sun Chemical Group et al v il-Kummissjoni*, T-282/06, EU:T:2007:203, paragraph 140. Ara wkoll is-sentenza tas-6 ta' Lulju 2010, *Ryanair v il-Kummissjoni*, T-342/07, EU:T:2010:280, paragrafu 42.

¹²⁶ Ara pereżempju l-linji gwida tal-Kummissjoni dwar il-valutazzjoni ta' fużjonijiet orizzontali skont ir-Regolament tal-Kunsill dwar il-kontroll ta' konċentrazzjonijiet bejn impriżi, ĠU C 31, 5.2.2004, p. 5-15, taqsimiet III u IV. Ara wkoll il-linji gwida tal-Kummissjoni dwar l-applikabbiltà tal-Artikolu 101 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għal akkordji ta' kooperazzjoni orizzontali, ĠU C 11, 14.1.2011, p. 1, il-paragrafu 45.

¹²⁷ Ara pereżempju l-kawża M.8674 *BASF/Solvay's Polyamide Business* relatat mal-katina tal-valur tal-polimeri tan-najlon (il-paragrafu 455(b)), il-kawża M.7744 *HeidelbergCement/Italcementi* f'konċentrazzjoni li tinvolvi s-suq għas-siment griż (il-paragrafu 61) u l-każ M.4000 *Inco/Falconbridge* f'konċentrazzjoni li tinvolvi s-suq għan-nikil (il-paragrafi 315 et. sussegwenti). Ara wkoll M.8713 *Tata Steel/ThyssenKrupp/JV* (premessi 474-481) kif ukoll is-sentenza tat-22 ta' Ġunju 2022, *thyssenkrupp vs Il-Kummissjoni*, T-584/19, EU:T:2022:386, paragrafu 591.

¹²⁸ Ara pereżempju l-każ M.8134 *Siemens/Gamesa*, il-paragrafi 75-80, li jispjegaw li l-għadd ta' offerti għat-turbini eoliċi li saru kien metrika aktar rilevanti f'dak il-każ mill-bażi installata tat-turbini eoliċi minhabba intervall ta' żmien bejn l-ghoti u l-installazzjoni.

¹²⁹ Ara pereżempju l-kawża M.7217 *Facebook/WhatsApp* (paragrafi 95-98).

¹³⁰ Ara pereżempju l-kawża AT.39740 – *Google Search (Shopping)* (paragrafi 273-284).

¹³¹ Ara pereżempju l-kawża M.9064 *Telia Company/Bonnier Broadcasting Holding* fir-rigward tas-suq għall-provvista bl-ingrossa ta' stazzjonijiet televiżivi Free To Air u bi ħlas bażiku (noti 315, 316, 324, 327, 333 u 339 f'qiegħ il-paġna).

¹³² Ara pereżempju l-kawża AT.40099 *Google Android* (paragrafi 591-593).

¹³³ Ara pereżempju l-kawża M.10262 *Facebook/Kustomer* fir-rigward tas-suq għas-servizzi ta' komunikazzjoni B2C (il-paragrafi 176-179).

tas-siġġijiet, l-ghadd ta' vjaġġi jew id-drittijiet ta' aċċess bħal slots f'ajruporti speċifiċi (pereżempju fis-swieq tat-trasport)¹³⁴; u/jew riżervi miżmuma (pereżempju fis-settur tal-minjieri)¹³⁵. Fi swieq fejn hemm investimenti frekwenti u sinifikanti fir-RuĴ, il-livell tan-nefqa fuq ir-RuĴ jew l-ghadd ta' privattivi jew ċittazzjonijiet tal-privattivi jistgħu jintużaw bħala metriċi rilevanti biex tiġi vvalutata l-pożizzjoni kompetittiva relattiva tal-kumpaniji¹³⁶.

- (108) Fi swieq ikkaratterizzati minn grad sinifikanti ta' differenzjazzjoni tal-prodott, l-ishma mis-suq imkejla fil-valur tal-bejgħ u l-volum tal-bejgħ jistgħu jkunu differenti b'mod sinifikanti. F'dawn iċ-ċirkostanzi, il-Kummissjoni normalment tqis li l-valuri tal-bejgħ jirriflettu aħjar l-eterogeneità bejn il-prodotti differenti¹³⁷. Il-volumi tal-bejgħ jikkomplementaw il-valur tal-bejgħ u f'xi każijiet jistgħu jirriflettu aħjar is-saħħa kompetittiva tal-impriża. Pereżempju, fil-każ ta' konċentrazzjoni li tinvolvi żewġ impriži li joffru prodott bi prezz hafna aktar baxx minn oħrajn, iżda li jaqdbu sehem sinifikanti ta' klijenti, il-valur tal-bejgħ waħdu jista' jissottovaluta l-importanza kompetittiva u l-interazzjonijiet ta' daww il-impriži¹³⁸.
- (109) Kif spjegat fit-taqsim 4.1, fil-każ ta' grad sinifikanti ta' differenzjazzjoni tal-prodott jew ġeografika, l-ishma mis-suq għandhom it-tendenza li jkunu inqas informativi u jista' jkun aktar rilevanti li jiġi vvalutat il-grad ta' sostituzzjoni fil-kuntast tal-valutazzjoni kompetittiva. Il-Kummissjoni tista', fejn xieraq, tibbaża ruħha fuq ishma għal segmenti tas-suq rilevanti u tikkunsidrahom meta tivvaluta kemm l-impriża jikkompetu mill-qrib ma' xulxin u mal-kompetituri tagħhom¹³⁹.
- (110) L-informazzjoni dwar is-sehem mis-suq tista' tiġi pprovduta fil-forma ta' stimuli mill-impriża/i involuta/i, jekk ishma mis-suq preċiżi ma jkunux disponibbli għalihom. Barra minn hekk, jew inkella, il-Kummissjoni tista' tuża sorsi oħrajn ta' informazzjoni dwar id-daqs tas-suq u l-ishma mis-suq. Dawn jistgħu jinkludu studji jew rapporti minn awtoritajiet pubbliċi, konsulenti tal-industrija jew assoċjazzjonijiet kummerċjali, dokumenti interni tal-impriża/i involuta/i jew stimuli pprovduti mill-partiċipanti fis-suq. B'mod partikolari meta ma jkun hemm

¹³⁴ Ara pereżempju l-kawża M.4439 Ryanair/Aer Lingus (paragrafi 340-347). il-kawża M.8869 Ryanair/LaudaMotion (il-paragrafi 303-306) u l-kawża M.9287 Connect Airways/Flybe (il-paragrafi 447-453).

¹³⁵ Ara pereżempju l-kawża M.4000 Inco/Falconbridge (il-paragrafi 490-494) u l-kawża M.8713 Tata Steel/ThyssenKrupp/JV (il-premessi 472-481).

¹³⁶ Ara pereżempju l-kawża M.7932 Dow/DuPont (Anness 1 tad-deċiżjoni) u l-kawża M.8084 Bayer/Monsanto (premessi 1153 et seq.).

¹³⁷ Ara pereżempju M.7278 General Electric/Alstom (Thermal Power – Renewable Power & Grid Business), il-paragrafu 426.

¹³⁸ Pereżempju, il-kompetizzjoni bejn il-fornituri ta' prodotti b'tikketta privata, li ma humiex differenzjati, tista' tiġi identifikata aħjar b'referenza għall-ishma f'volum. Ara l-Kaž M.9413 Lactalis/Nuova Castelli, il-paragrafu 137.

¹³⁹ Pereżempju, fil-Kaž M.9409 Aurubis/Metallo Group Holding, il-Kummissjoni sabet li s-suq rilevanti għar-ruttam tar-ram għat-tidwib u għar-raffinar kien differenzjat hafna, b'mod partikolari f'termini tal-kompożizzjoni u l-oġġini tal-materjal, u kien jikkonsisti f'diversi segmenti. Il-Kummissjoni rrevediet l-ishma mis-suq għal dawn is-segmenti speċifiċi biex tivvaluta kemm il-partijiet li qed jingħaqdu kkompetew ma' xulxin u mal-kompetituri tagħhom (ara l-premessi 227 u 468).

disponibbli l-ebda stima affidabbli mill-impriza/i involuta/i jew l-ebda informazzjoni minn sorsi oħrajn, il-Kummissjoni tista' twettaq rikostruzzjoni sħiħa jew parzjali tas-suq, permezz ta' talbiet għal informazzjoni indirizzati lill-partecipanti rilevanti fis-suq, billi titlob lill-fornituri jew lill-klijenti fis-suq rilevanti jipprovdu *data* dwar il-volumi jew il-valuri tal-bejgħ jew tax-xiri tagħhom stess jew metriċi rilevanti oħrajn.

- (111) Bħala regola ġenerali, il-Kummissjoni tibbaża ruħha fuq l-ishma tas-suq ikkalkulati fuq perjodi ta' referenza ta' sena għal mill-inqas tliet snin. Madankollu, il-perjodu ta' żmien li matulu jiġi kkalkulati l-ishma tas-suq jista' jvarja skont il-karatteristiċi tas-suq rilevanti. B'mod partikolari, fi swieq ikkaratterizzati minn domanda f'daqqa jew irregolari, jew l-istagġjonalità tal-provvista u/jew tad-domanda, jista' jkun xieraq li jiġi kkalkulati l-ishma mis-suq fuq perjodi ta' referenza itwal jew iqsar¹⁴⁰.

6. KONKLUŻJONIJIET

- (112) Il-Kummissjoni se tkompli tiżviluppa l-interpretazzjoni tagħha tal-kuncett ta' suq tal-prodotti u ġeografiku rilevanti fil-prattika tal-każ tagħha, f'konformità mal-iżviluppi fis-swieq u fid-dinamiċi tal-kompetizzjoni, f'konformità mal-ġurizprudenza tal-Qrati tal-Unjoni u f'konformità mal-evoluzzjonijiet fl-aħjar prattiki fid-definizzjonijiet tas-suq.
- (113) L-interpretazzjoni tal-Kummissjoni tal-kuncett ta' "suq rilevanti" f'dan l-avviż hija mingħajr preġudizzju għall-interpretazzjoni mogħtija lill-kuncett mill-Qrati tal-Unjoni f'każijiet individwali.

¹⁴⁰ Eżempji ta' perjodi ta' referenza itwal minhabba domanda f'daqqa jistgħu jinstabu fis-swieq tal-offerti. Pereżempju, fil-Każ M.7278 General Electric/Alstom (Thermal Power – Renewable Power & Grid Business) l-ishma mis-suq ġew ikkalkolati għal perjodu ta' ħames snin u ta' għaxar snin (ara l-paragrafi 420 sa 422) filwaqt li fil-Każ M.8677 Siemens/Alstom intuża perjodu ta' referenza ta' għaxar snin (ara l-paragrafu 141). Pereżempju, intużaw diversi snin ta' *data* għal perjodi ta' referenza iqsar (jiġifieri staġuni) f'każijiet ta' linji tal-ajru bħal M.8869 Ryanair/Laudamotion (ara l-paragrafu 304).